

**ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΤΩΝ ΘΕΣΜΩΝ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ**
(Άρχες 17ου - ἀρχές 20οῦ αἰ.)

ΥΠΟ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ Δ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - ΔΟΥΚΑ, Δρ. N.

**ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΤΩΝ ΘΕΣΜΩΝ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ**
(Αρχές 17ου - ἀρχές 20οῦ αἰ.)

ΥΠΟ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ Δ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - ΔΟΥΚΑ, Δρ. Ν.

14. Κανονισμὸς τῆς τοῦ Ἀγίου Παύλου Ἱερᾶς Σκήτης Ἅγιος Δημήτριος τοῦ Λάκκου. Ἐν Ἀγίῳ Ὁρεὶ Ἀθῷ. Ἔτος 1916.

"Ἀρθρον 1

Ἡ Ἱερὰ Σκήτη Ἅγιος Δημήτριος – τοῦ Λάκκου – εἶναι ἀνέκαθεν κτῆμα καὶ ἔξαρτημα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἅγιου Παύλου, ἅπαντες δὲ οἱ ἐν αὐτῇ βιοῦντες Μοναχοὶ ὑπάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς κυριάρχου Μονῆς τοῦ Ἅγιου Παύλου.

Πρβλ. ἀρθρ. 125 & 128 ΓΚ.

"Ἀρθρον 2

Ἡ Ἱερὰ ἡμῶν Σκήτη, ἵδρυθεῖσα κατὰ τὰ καθεστῶτα τοῦ Ἅγιου Ὁρούς κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα τῇ ἀδείᾳ τῆς κυριάρχου Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἅγιου Παύλου, ἀποτελεῖται σήμερον ἀπὸ εἰκοσιτέσσαρας – 24 – Καλύβας, ὃν ἑκάστη κατέχει τὴν διὰ τῆς Μοναστηριακῆς Ὄμολογίας καθοριζομένην ἔκτασιν περιοχῆς καὶ τὸν Κυριακὸν Ναὸν μετὰ τοῦ οἰκήματος αὐτοῦ ἀνήκοντα εἰς τὴν Μονήν. Ἡ κυριάρχος ἡμῶν Μονὴ δίδει δι' ἑκάστην Καλύβην κατὰ τὴν ιρατοῦσαν τάξιν Ὄμολογίαν εἰς πρόσωπα τρία (3), ἀτινα δφείλουσιν ἄκραν ὑποταγὴν καὶ εὐπείθειαν εἰς τὴν Μονὴν καὶ τοὺς Προϊσταμένους αὐτῆς.

Πρβλ. ἀρθρ. 158 ΓΚ.

"Αρθρον 3

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Μαΐου, ὡς ἔκπαλαι εἰ̄θισται εἰ̄ς τὰς Σκῆτας, συνέρχονται εἰ̄ς τὸ Κυριακὸν οἱ ἐν τοῖς Μοναστηριακοῖς Ὁμολόγοις ἐγγεγραμμένοι Γέροντες τῶν Καλυβῶν τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκῆτης ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κατὰ τὴν τάξιν πρεσβυτέρου Γέροντος καὶ προβαίνουσιν εἰ̄ς ἐκλογὴν τοῦ Δικαίου ἐν ἡσυχίᾳ, εἰ̄ρήνῃ καὶ ἀδελφικῇ ἀγάπῃ καὶ διὰ ἐνσφραγίστου πρακτικοῦ δηλοῦσι τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ εἰ̄ς τὴν κυρίαρχον Μονὴν πρὸς ἔγκρισιν, ἀναγνώρισιν καὶ ἐγκαθίδρυσιν κατὰ τὰ εἰ̄θισμένα.

= ἄρθρ. 138 ΓΚ.

"Αρθρον 4

Ἐν περιπτώσει διαφωνίας ἐν τῇ Συνάξει ἐπικρατείτω ἡ πλειοψηφία· ἐν ἰσοψηφίᾳ δὲ ἀποφασίζει ἡ κυρίαρχος Μονή, παρ' ἣς ἐξαρτᾶται καὶ ἡ ἐπικύρωσις τῆς ἐκλογῆς.

= ἄρθρ. 139 ΓΚ.

"Αρθρον 5

Ο ἐκλεχθησόμενος Δικαῖος δέον νὰ εἶναι ἐκ τῶν Γερόντων τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκῆτης ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων, ἵκανωτέρων καὶ μεμαρτυρημένης εὐλαβείας καὶ ἀρετῆς χαίρων < δὲ > καὶ τὴν ὑπόληψιν τῆς κυρίαρχου ἡμῶν Μονῆς τοῦ Ἀγίου Παύλου.

= ἄρθρ. 140 ΓΚ.

"Αρθρον 6

Τὸν Γέροντα τῆς Καλύβης ἀπουσιάζοντα ἐκ τοῦ Ἀγίου Ὁρούς κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Δικαίου ἀναπληροῦ ὁ πρῶτος τῶν ὑποτακτικῶν του ἔχων γραπτὴν διὰ τὴν κυρίαρχον Μονὴν τὴν πρὸς τοῦτο ἐντολὴν τοῦ Γέροντός του. Ἐπὶ οὐδεὶν λόγῳ ἐπιτρέπεται τοιαύτη ἀναπλήρωσις, ἐὰν ὁ Γέρων εὐδίσκηται ἐντὸς τοῦ Ἀγίου Ὁρούς.

= ἄρθρ. 141 ΓΚ.

"Αρθρον 7

Κατὰ τὰ ἀνέκαθεν κρατοῦντα, ὅμοι μὲ τὸν Δικαῖον ἐκλέγονται

κατ' ἔτος καὶ δύο Ἐπίτροποι, ὅν ὁ εῖς ἐκλέγεται ὑπὸ τῶν Γερόντων τῆς Σκήτης ἡμῶν διὰ πλειοψηφίας, ὁ δὲ ἔτερος ὑπὸ τῆς κυριάρχου Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἅγίου Παύλου.

Βλ. ἄρθρ. 137 & 143 ΓΚ.

Ἄρθρον 8

Ἡ Ἱερὰ ἡμῶν Σκήτη ἔχει μίαν καὶ μόνην Σφραγῖδα ἀνεγγωρισμένην παρὰ τῆς κυριάρχου Μονῆς διὰ τὰς μετ' αὐτῆς σχέσεις καὶ τὰ ἔγγραφα ἐλέους καὶ βοηθείας, φέρουσαν τὴν εἰκόνα τοῦ Ἅγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου καὶ ἀποτυποῦσαν αὐτὴν μὲ τὴν ἔξῆς ὀνομασίαν: “Σφραγὶς Σκήτης τοῦ Λάκκου. Τοῦ Ἅγίου Παύλου. Ὁ Ἅγιος Δημήτριος. 1863. Αὔγουστ. 24” καὶ {εἶναι} διηρημένην εἰς τρία τμήματα, ἐξ ᾧ τὸ μὲν ἔνα κρατεῖ ὁ Δικαῖος καὶ τὰ ἔτερα δύο ἀνὰ ἐν ἐκαστοῖς τῶν δύο Ἐπιτρόπων.

Βλ. ἄρθρ. 144 ΓΚ.

Ἄρθρον 9

Πᾶσα ἄλλη χρῆσις τῆς Σφραγῖδος ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρου ἀρθρού ἀναφερομένων ἀπολύτως ἀπαγορεύεται ἀνευ εἰδικῆς ἀδείας τῆς κυριάρχου ἡμῶν Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἅγίου Παύλου, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως καὶ τιμωρίας παρὰ τῆς Μονῆς.

= ἄρθρ. 145 ΓΚ.

Ἄρθρον 10

Ο Δικαῖος προσκαλῶν τοὺς περὶ αὐτὸν Ἐπιτρόπους –συμβούλους– συσκέπτονται περὶ πάσης ὑποθέσεως τῆς Σκήτης καὶ, κατὰ τὴν ἀνέκαθεν κρατοῦσαν τάξιν, προσκαλεῖ ἄπαντας τοὺς Γέροντας τῶν Καλυβῶν τῆς Σκήτης, ἵνα λαμβάνωσι γνῶσιν τῶν πραγμάτων καὶ φέρωσι τὴν γνώμην των ἐπὶ τῶν σπουδαίων ὑποθέσεων τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης καὶ τῶν ἀναφυομένων ζητημάτων, ἥ δὲ ἀπόφασις λαμβάνεται κατὰ πλειοψηφίαν τῆς Συνάξεως.

Πρβλ. ἄρθρ. 147 ΓΚ.

"Αρθρον 11

Καθήκοντα τοῦ κατὰ καιρὸν Δικαίου εἰσὶν τὰ ἑπόμενα: Τὸ κατοικεῖν ἐν τῷ κοινῷ οἰκήματι καὶ οὐχὶ ἐν τῇ Καλύβῃ του, τὸ διακονεῖν καὶ ἔργαζεσθαι εὐσυνειδήτως ὑπὲρ τῶν κοινῶν τῆς Σκήτης συμφερόντων, τὸ εἶναι εὐπροσήγορον, κοινωνικὸν καὶ εἰρηνικόν. Τὸ μετ' ἐπιμελείας καὶ προσοχῆς διαφυλάττειν τὰ κοινὰ πράγματα καὶ μεριμνᾶν περὶ τῆς καθαριότητος καὶ καλῆς καταστάσεως τοῦ Κυριακοῦ, τὸ ἐπαγρυπνεῖν μετὰ τῶν Ἐπιτρόπων αὐτοῦ ἐπὶ τῆς διαγωγῆς ὅλων τῶν ἐν τῇ Ιερᾷ ἡμῶν Σκήτῃ εὐρισκομένων, νουθετῶν, συμβουλεύων καὶ συνιστῶν τὰ ψυχικὰ συμφέροντα, τοὺς δυστρόπους δέ, Ἰδιοτρόπους καὶ ἐναντίον τῶν ἀρχῶν τῆς Μοναχικῆς πολιτείας διαβιοῦντας, μετὰ σύσκεψιν, καταγγέλλει εἰς τὴν κυριαρχον Μονὴν διὰ τὰ περαιτέρω καὶ ἐκτελεῖ πιστῶς τὰς ἀποφάσεις τῆς Συνάξεως τῆς Σκήτης καὶ τῆς κυριαρχου Μονῆς. Ό Δικαῖος κατοικῶν ἐν τῷ κοινῷ οἰκήματι τοῦ Κυριακοῦ τρέφεται μετὰ τῆς συνοδείας αὐτοῦ ἐκ τοῦ κοινοῦ <καὶ> ὑποχρεοῦται {δέ}, ἵνα φροντίζῃ διὰ τὴν ἔξικονόμησιν τῶν ἔξόδων τοῦ Κυριακοῦ, νὰ περιποιήσῃ τοὺς ἔνοντος ἔνειξων αὐτοὺς ἴεροπρεπῶς καὶ ἐπιτελῶν ἀνελλιπῶς ἀπάσας τὰς ἀκολουθίας ἐν τῷ ιερῷ Ναῷ τοῦ Κυριακοῦ τῆς Ιερᾶς ἡμῶν Σκήτης καὶ τὰς συνήθεις ἀγρυπνίας.

= ἀρθρ. 146 ΓΚ.

"Αρθρον 12

Ο κατὰ καιρὸν Δικαῖος ὀφείλει ὑποχρεωτικῶς, ἵνα φυλάττῃ τακτικὸν καὶ καθαρὸν κατάστιχον δοσοληψίας τῆς ἐνιαυσίου αὐτοῦ ὑπηρεσίας ἐν γνώσει καὶ ἀντιλήψει τῶν Ἐπιτρόπων αὐτοῦ. Κατὰ τὴν παράδοσιν τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἐνώπιον τῶν ἀντιπροσώπων –Ἐξάρχων– τῆς κυριαρχου Μονῆς καὶ ἐν πλήρει συνάξει τῶν Γερόντων τῆς Σκήτης ἡμῶν, ὀφείλει <οὗτος> νὰ παρουσιάζῃ τὸ κατάστιχον καὶ τοὺς λογαριασμοὺς πρὸς ἔξέλεγξιν, μεθ' ἣν, ἐὰν εὑρεθῶσιν ἐν τάξει, καταχωρίζονται ἐν τῷ γενικῷ Κώδικι τῶν ληψιοδοσιῶν τῆς Σκήτης καὶ ὑπογράφονται ὑπό τε τῶν παλαιῶν μελῶν, τοῦ Δικαίου καὶ τῶν νέων, καθὼς καὶ ὑπό τῶν ἀντιπροσώπων –Ἐξάρχων– τῆς κυριαρχου Μονῆς Ἀγίου Παύλου.

= ἀρθρ. 149 ΓΚ.

”Αρθρον 13

Ο κατὰ καιρὸν Δικαῖος μετὰ τῶν Ἐπιτρόπων αὐτοῦ ὀφείλει, ἵνα φυλάττῃ ἐν τῷ Κυριακῷ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης τὰ ἱερὰ Κειμήλια, σκεύη, ἄμφια, χειρόγραφα, βιβλία καὶ τὰ λοιπὰ ἀξίας πράγματα τοῦ Κυριακοῦ συμφώνως μὲ τὸν ἐπὶ τούτῳ γενόμενον κατάλογον. Τὰ κειμήλια καὶ λοιπὰ πράγματα τοῦ Κυριακοῦ θὰ παραδίδῃ ὁ Δικαῖος μετὰ τῶν Ἐπιτρόπων αὐτοῦ κατ’ ἔτος, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἀντιπροσώπων –Ἐξάρχων– τῆς κυριαρχου Μονῆς, εἰς τοὺς διαδόχους αὐτοῦ, ἀναγράφων τὰ τυχὸν νεώτερα πράγματα, ὅσα προσετέθησαν κατὰ τὴν ἐνιαύσιον αὐτοῦ ὑπηρεσίαν. Ἀντίγραφον τοῦ ἐν λόγῳ καταλόγου θὰ στέλλεται εἰς τὴν κυριαρχον Μονὴν Ἅγιου Παύλου.

= ἄρθρο. 152 ΓΚ.

”Αρθρον 14

Ἡ διάρκεια τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Δικαίου καὶ τῶν δύο Ἐπιτρόπων αὐτοῦ ὁρίζεται ἐπὶ ἐν ἔτος. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὅτε Δικαῖος καὶ οἱ Ἐπίτροποι αὐτοῦ ὀφείλουσιν, ἵνα συνεργάζωνται ἐν ἀγάπῃ καὶ διμοφροσύνῃ περὶ τῶν ἐπ’ ἀγαθῷ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης συμφερόντων. Ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας ἢ ὑποθέσεώς τινος χρηζούσης τῆς σκέψεως καὶ τῶν λοιπῶν Γερόντων ὁ Δικαῖος ὀφείλει νὰ συγκαλῇ πάραντα τὴν Σύναξιν τῶν Γερόντων μόνον τῶν Καλυβῶν, τῶν ὑποτακτικῶν ἐπ’ οὐδενὶ λόγῳ δικαιουμένων λαμβάνειν μέρος.

= ἄρθρο. 142 ΓΚ.

”Αρθρον 15

Διενέξεως τυχούσης μεταξὺ δύο ἢ περισσοτέρων Σκητιωτῶν πατέρων ὁ Δικαῖος καὶ οἱ Ἐπίτροποι ὀφείλουσι πρῶτον, ἵνα ἐπιδιώκωσιν ἀδελφικὸν καὶ εἰρηνικὸν μεταξὺ αὐτῶν συμβιβασμόν. Ἐὰν τοῦτο δὲν ἀρκέσῃ, συγκαλοῦσιν τὴν Σύναξιν τῶν Γερόντων πρὸς ἐξέτασιν τῆς διαφορᾶς· ἐὰν δὲ καὶ πάλιν δὲν ἐπέλθῃ τὸ ποθούμενον εἰρηνικὸν ἀποτέλεσμα, παραπέμπουσιν τὴν ὑπόθεσιν μετὰ τῆς σχετικῆς ἐκθέσεως εἰς τὴν κυριαρχον Μονὴν.

= ἄρθρο. 148 ΓΚ.

Άρθρον 16

Οι μέλλοντες ἀγοράσειν ἡ πωλήσειν Καλύβην ἐν τῇ Ἱερᾷ ἡμῶν Σκῆνῃ ὁφείλουσιν ἀμφότεροι νὰ παρουσιάζωνται εἰς τὴν Σκηνιωτικὴν Σύναξιν, ἵνα γένηται ἡ ἔξετασις τῶν ἡθῶν, τῆς διαγωγῆς καὶ τῶν φρονημάτων τοῦ ἀγοραστοῦ. Εἴτα δὲ ἀποστέλλει αὐτοὺς ὁ Δικαῖος εἰς τὴν κυρίαρχον Μονὴν Ἀγίου Παύλου ἐγγράφως, ὅπως δεκτοῦ γενομένου τοῦ ἀγοραστοῦ ἀλλαγῇ ἡ μοναστηριακὴ Ὁμίλογία ἐπιστρεφομένης πρῶτον τῆς παλαιᾶς εἰς τὴν Μονὴν καὶ ἐκδιδομένης τῆς νέας κατὰ τὴν ἀνέκαθεν ἐπικρατοῦσαν τάξιν. Αὐτηρῶς ἀπαγορεύεται αὐτοῖς, ἵνα ἀποκρύπτωσιν τὴν πραγματικὴν τιμὴν τῆς Καλύβης, τῷ δὲ Δικαίῳ ἡ ἄνευ τῆς γνώσεως τῆς Συνάξεως διευκόλυνσις τῆς πωλήσεως, ἥτις δύναται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἵνα ἀκυρωθῇ ὑπὸ τῆς κυριάρχου Μονῆς.

= ἀρθρ. 136 ΓΚ.

Άρθρον 17

Οσάκις πωλεῖται Καλύβη, ἡ κυρίαρχος Μονὴ Ἀγίου Παύλου λαμβάνει κατὰ τὴν ἀνέκαθεν τάξιν τὸ καθιερωθὲν δικαίωμα (ὅέσμ) δέκα πέντε τοῖς ἑκατὸν – 15% – ἐπὶ τῆς ὅλης τιμῆς τῆς Καλύβης, ἥτοι δέκα τοῖς ἑκατὸν – 10% – ἀπὸ τὸν πωλητὴν καὶ πέντε τοῖς ἑκατὸν – 5% – ἀπὸ τὸν ἀγοραστήν.

= ἀρθρ. 192 ΓΚ.

Άρθρον 18

Εἰς πᾶσαν ἀγοραπωλησίαν Καλύβης ὁφείλουσιν ὅτε ἀγοραστὴς καὶ ὁ πωλητής, ἵνα ὁμολογῶσιν εἰς τὴν κυρίαρχον Μονὴν ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ εὔσυνειδήτως τὴν πραγματικῶς συμφωνηθεῖσαν τιμήν. Ἐν ὅψεποτε ἡθελε φωραθῆ ὅτι ἐδολεύθησαν περὶ τὴν τιμὴν δι' αἰσχροκέρδειαν ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τῆς Μονῆς (ὅέσιμον), οἱ τοιοῦτοι καταδικάζονται εἰς τὴν πληρωμὴν διπλοῦ δικαιώματος ἐπὶ τῆς ἀξίας, ἥν ἀπέκρυψαν, ὑπευθύνου ὅντος τοῦ ἀγοραστοῦ ἀπέναντι τῆς Μονῆς διὰ τὴν πληρωμήν.

= ἀρθρ. 193 ΓΚ.

”Αρθρον 19

Ο οἰκείᾳ βουλήσει ἡ συνεπείᾳ ἐντολῆς ἐπιχειρήσας, ἵνα πωλήσῃ τὴν Καλύβην του ὁφείλει πρῶτον, ἵνα παρουσιάζῃ τὸ πρόσωπον τοῦ ἀγοραστοῦ πρὸς τὴν κυριάρχον Μονὴν Ἅγιου Παύλου· καὶ, ἀν μὲν τοῦτο ἔχονται σεν ἐπὶ τινα ἔτη ἐντὸς τοῦ Ἅγιου Ὁρούς ἐπὶ ἀνεπιλήπτῳ διαγωγῇ, ἔχει δὲ καὶ ἡλικίαν τούλαχιστον τριάκοντα (30) ἐτῶν θέλει γίνεσθαι δεκτόν, πᾶσα δὲ πρᾶξις ἡ συμφωνία πρὸν ἣ ὑποδειχθῆ τὸ πρόσωπον τοῦ ἀγοραστοῦ τῇ κυριάρχῳ Μονῇ θεωρεῖται ἄκυρος καὶ ἀπαράδεκτος.

= ἄρθρ. 164 ΓΚ.

”Αρθρον 20

Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως τοῦ πρώτου προσώπου –Γέροντος– ἡ κυριάρχος Μονὴ Ἅγιου Παύλου λαμβάνει τὸ κατὰ τὸ ἐπιτόπιον ἔθος ψυχομερίδιον ὁριζόμενον εἰς μίαν λίραν – 1 – ἢτοι δραχμὰς εἰκοσιπέντε (25) παρὰ τῶν ἐγγεγραμμένων ἐν τῇ Ὁμολογίᾳ τῆς Καλύβης ἀλλάσσουσα συνάμα καὶ τὴν Ὁμολογίαν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ἡ συνοδεία θὰ λαμβάνῃ τὴν διαδοχὴν τῆς Καλύβης κληρονομοῦσα καὶ τὰ ἐν αὐτῇ πράγματα.

= ἄρθρ. 155 ΓΚ.

”Αρθρον 21

Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως τῶν ἐν τῇ Μοναστηριακῇ Ὁμολογίᾳ τῆς Καλύβης ἐγγεγραμμένων προσώπων ἡ Καλύβη περιέρχεται εἰς τὴν κυριότητα τῆς κυριάρχου Μονῆς Ἅγιου Παύλου ὡς κτῆμα αὐτῆς ἀναφαίρετον.

Βλ. ἄρθρ. 158 ΓΚ.

”Αρθρον 22

Οφείλουσιν ἀπαντες οἱ ἐν τῇ Ἱερᾷ ἡμῶν Σκήτῃ βιοῦντες προθύμως, ὡς εἴθισται, νὰ ἀποδίδωσιν εἰς τὴν κυριάρχον Μονὴν τὰ ἑαυτῶν δοσίματα (φόρους), τὰ κεκανονισμένα ἐν τοῖς Ταβηλίοις (ὅμιλοις τοῦ Κυβερνητικοῦ φόρου) τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, καθὼς καὶ πάντα τὰ συνήθη δικαιώματα ἀνελλιπῶς.

= ἄρθρ. 150 ΓΚ.

"Αρθρον 23

Οὐδεὶς τῶν ἑνασκουμένων δύναται ποτε νὰ ἔχῃ ἐν τῇ Σκήτῃ ὑποζύγια οὔτε μελίσσια οὔτε λέμβους ἢ δίκτυα, ἐπειδὴ ταῦτα εἰσὶν ἀνοίκεια τοῖς ἐπαγγελλομένοις τὸν ἀπράγμονα βίον καὶ ἀνέκαθεν ἀπάδοντα καὶ ἀσυνήθη τοῖς Ἀσκηταῖς.

= ἄρθρ. 129 ΓΚ.

"Αρθρον 24

Οὐδεὶς ἔχει τὴν ἄδειαν, ἵνα δέχηται καὶ εἰσάγῃ ἐν τῇ Καλύβῃ αὐτοῦ νέον ἀγένειον, ἀλλ᾽ ὅφειλουσιν ἀπαντες ἀνεξαιρέτως, ἵνα συμμορφῶνται πρὸς τὰ ἀνέκαθεν κρατοῦντα Ἱερὰ θέσμια τοῦ Ἅγιου Ὁρούς καὶ τὰ διὰ τοῦ παρόντος κανονισμοῦ τεθεσπισμένα.

= ἄρθρ. 130 ΓΚ.

"Αρθρον 25

Οὐδενὶ ἐπιτρέπεται, ἵνα δέχηται ἐν τῇ Καλύβῃ αὐτοῦ πρὸς διαμονὴν καβιώτην (ἀλήτην), εἰ μὴ τὸν βουλόμενον, ὅπως καρῷ μοναχὸς καὶ παραμένῃ ἰσοβίως ἐν τῇ ὑπακοῇ τοῦ Γέροντος τῆς Καλύβης. Ἐπὶ ποινῇ δὲ πωλήσεως τῆς Καλύβης ὑπὸ τῆς κυριάρχου Μονῆς καὶ ἀπομακρύνσεως ἐν δυστροπίᾳ καὶ αὐτοῦ τοῦ Γέροντος, ἀπαγορεύεται ἡ ἐνοικίασις δωματίων εἰς τοὺς οὕτω πως λεγομένους καβιώτας λαϊκούς τε καὶ Μοναχούς.

= ἄρθρ. 132 ΓΚ.

"Αρθρον 26

Οἱ προσερχόμενοι ἐν τῇ Ἱερᾷ ἡμᾶν Σκήτῃ ἐξ εὐσεβείας καὶ ἀγάπης πρὸς τὴν Μοναχικὴν πολιτείαν καὶ βουλόμενοι, ἵνα ἐγγραφῶσιν ὡς δόκιμοι ἔν τινι τῶν Καλυβῶν αὐτῆς, τέκνα τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, φέροντες δὲ μεθ' ἑαυτῶν πιστοποιητικὰ παρὰ τῶν ἐπιτοπίων Ἐκκλησιαστικῶν ἢ Κοινοτικῶν Ἀρχῶν καλῆς ἐν τῷ κόσμῳ πολιτείας, οἱ τοιοῦτοι ἐγγράφονται παρὰ τοῦ Δικαίου εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ βιβλίον, ὅστις γνωστοποιεῖ τοῦτο ἀμέσως εἰς τὴν κυριάρχον Μονήν. Καὶ μόνον μετὰ τριετῆ δοκιμασίαν τῇ ἐγκρίσει καὶ ἀδείᾳ τῆς κυριάρχου ἡμῶν Μονῆς Ἅγίου Παύλου κείρονται Μοναχοί.

= ἄρθρ. 176 ΓΚ.

Ἄρθρον 27

Ἐκαστος τῶν δοκίμων δικαιοῦται πρὸ τῆς κουρᾶς, ἵνα τῇ γνώσει καὶ ἐγκρίσει τοῦ Πνευματικοῦ ἐκλέξῃ ἔτερον Γέροντα ἐν τῇ Σκήτῃ ἥ ἀλλαχοῦ τὴν ὑπακοήν, μετὰ δὲ τὴν κουρᾶν ὁφείλει νὰ μένῃ ἰσοβίως ἐν τῇ ὑπακοῇ τοῦ οἰκείου Γέροντος, ἀπαγορευομένης αὐστηρῶς τῆς προσλήψεως αὐτοῦ ὑπ' ἄλλου Γέροντος τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης. Ἐὰν δέ τις φωραθῇ διαστρέψας ὑποτακτικὸν Γέροντος λόγοις πονηροῖς καὶ διαβολαῖς ψυχρότητος κατὰ τοῦ Γέροντος αὐτοῦ, ἵνα παραλάβῃ αὐτὸν ὁ τοιοῦτος, ὅστις πότ' ἂν ἦ, παιδεύεται παρὰ τῆς κυριάρχου Μονῆς τοῦ Ἅγίου Παύλου. Ἐπίσης ἐπιβάλλεται αὐστηρῶς κανὼν καὶ παιδεία κατὰ τῶν ὑποτακτικῶν τῶν μὴ περιστρεφομένων εἰς τὸν κύκλον τῆς ὑπακοῆς αὐτῶν χρεῶν, ἀλλ' αὐθαδῶς καὶ περιφρονητικῶς φερομένων καὶ διαπληκτιζομένων δι' ἐπεμβάσεως πρὸς τοὺς Γέροντας αὐτῶν ἥ τοὺς ἄλλους μικροὺς ἥ μεγάλους.

= ἄρθρ. 133 ΓΚ.

Ἄρθρον 28

Οἱ προσερχόμενοι καὶ ἐγγραφέντες δόκιμοι μετὰ τριετῆ δοκιμασίαν δύνανται νὰ καρῷσι Μοναχοὶ τῇ ἀδείᾳ τῆς κυριάρχου ἡμῶν Μονῆς. Ἐξαιρεσις τοῦ κανόνος δύναται νὰ γίνῃ ὡς πρὸς τοὺς ἐπιθανατιώς ἀσθενοῦντας καὶ ζητοῦντας τὸ Μοναχικὸν Σχῆμα καὶ τοῦτο, ἂν ἥ προηγουμένη αὐτῶν πολιτεία συνάδῃ ταῖς διακελεύσεσι τῆς Μοναχικῆς πολιτείας, πάντως τῇ ἐγκρίσει καὶ ἀδείᾳ τῆς κυριάρχου Μονῆς Ἅγίου Παύλου.

= ἄρθρ. 175 · πρβλ. ἄρθρ. 213 ΓΚ. Βλ. καὶ ε' καν. Πρωτοδευτέρας Συνόδου, Ράλλης – Ποτλῆς, Σύνταγμα τῶν Θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων . . . , τόμ. Β', 662 – 667.

Ἄρθρον 29

Μετὰ τὴν τριετῆ δοκιμασίαν καὶ τὴν λῆψιν τῆς Μοναχικῆς κουρᾶς, οἱ ἔχοντες τὰ προσόντα τῆς Ἱερατείας χειροτονοῦνται Διάκονοι κατὰ τὸ εἰκοστὸν πέμπτον (25) ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν καὶ Πρεσβύτεροι κατὰ τὸ τριακοστόν (30) συμφώνως τοῖς θείοις καὶ ἱεροῖς Κανόσι. Πάντως τῇ ἐγκρίσει καὶ ἀδείᾳ τῆς κυριάρχου Μονῆς Ἅγίου Παύλου.

= ἄρθρ. 178 · πρβλ. ἄρθρ. 213 ΓΚ. Βλ. ιδ' καν. ἐν Τρούλλῳ ΣΤ Οἰκ. Συνόδου, Ράλλης – Ποτλῆς, ὅπ.π., τόμ. Β', 337 · ιστ' (ιη' – κβ') καν. Καρθ., ὅπ.π.,

τόμ. Γ', 342 · ια' καν. Νεοκαισ. , ὅπ. π., 88.

Ἄρθρον 30

Ἄμα τῇ κουρῷ τοῦ δοκίμου μετὰ τριετῆ δοκιμασίαν ὀφείλει ὁ Γέρων, ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει ἐγγυητικοῦ αὐτοῦ πρὸς τὴν κυρίᾳρχον Μονήν ζητήσῃ τὴν ἐγγραφὴν αὐτοῦ ἐν τῇ Ὁμολογίᾳ. Τοὺς κεκαρμένους καὶ μὴ ἐγγεγραμμένους ἐν τοῖς Ὁμολόγοις ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται ἡ κυρίᾳρχος Μονή, ἵνα θεωρήσῃ ὡς αληρογόνους καὶ διαδόχους τοῦ Γέροντος αὐτῶν.

= ἄρθρ. 156 · πρβλ. ἄρθρ. 213 ΓΚ.

Ἄρθρον 31

Οἱ τὸ ἀξίωμα τοῦ Ρασοφόρου περιβεβλημένοι Ἀσκηταὶ στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τοῦ φέρειν ἐπανωκαλύψμαυχον καὶ αληρονομεῖν τοὺς ἑαυτῶν Γέροντας. Μόνον οἱ τὰ ἀξίωματα φέροντες τοῦ Σταυροφόρου καὶ τοῦ Μεγαλοσχήμου Ἀσκηταὶ δικαιοῦνται νὰ φέρωσι τὰ οἰκεῖα τοῖς βαθμοῖς σχήματα καὶ ἐγγεγραμμένοι ἐν τοῖς Ὁμολόγοις νὰ αληρονομῶσιν καὶ διαδέχονται τοὺς ἑαυτῶν Γέροντας κατὰ τὰ εἰθισμένα καὶ τὰ καθεστῶτα.

= ἄρθρ. 167 ΓΚ.

Ἄρθρον 32

Αἱ σχέσεις τῶν Γερόντων πρὸς τοὺς ὑποτακτικοὺς ἀνάγκη νὰ φέρωσι τύπον πνευματικοῦ Πατρὸς πρὸς πνευματικὸν Υἱόν. Πᾶσα δὲ συμπεριφορὰ ἀμοιβαίως πρέπει νὰ κανονίζηται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς πνευματικῆς Πατρότητος καὶ Υἱότητος συνῳδά τοῖς Μοναχικοῖς Κανόσιν.

= ἄρθρ. 134 ΓΚ.

Ἄρθρον 33

Εἰς τὰς κοινὰς ἀγρυπνίας τοῦ Κυριακοῦ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης, ἔκτὸς ἀσθενείας ἢ ἄλλης ἐπειγούσης ἀνάγκης, ὑποχρεοῦνται πάντες νὰ μεταβαίνωσιν ἀμα τῇ ἐνάρξει τῆς Ἱερᾶς ἀκολουθίας καὶ νὰ μένωσι μέχρι τέλους. Ο παραβάτης ὑποβάλλεται τῷ προσηκόντι Κανόνι

παρὰ τῆς Σκητιωτικῆς Συνάξεως.

= ἄρθρο. 131 ΓΚ.

Ἄρθρον 34

“Οστις τῶν Ἀσκητῶν δὲν ἐκπληροῖ τακτικῶς τὰ ἀσκητικὰ του καθήκοντα, φέρεται ἀτάκτως, ἐρίζει μετὰ τῶν ἄλλων, προκαλεῖ διὰ ραδιοργιῶν ταραχάς ἢ παρανόμως ἀναμιγνύεται εἰς τὰς κοινὰς ὑποθέσεις, διάγει βίον ἐπίμεμπτον ἢ δὲν ἀποδίδει τὸ διφειλόμενον σέβας πρὸς τοὺς γεροντότερούς του καὶ τὴν ὑποταγὴν εἰς τὴν κυριαρχον Μονήν, μετὰ πρώτην καὶ δεύτεραν νουθεσίαν μὴ διορθούμενος, εἰ μέν ἔστιν ὑποτακτικός δόκιμος, ἀποβάλλεται, εἰ δὲ κεκαρμένος, τιμωρεῖται ἀναλόγως, ἐν ὑποτροπῇ δὲ ἀποβάλλεται διαγραφόμενος ὑπὸ τῆς κυριαρχον ἡμῶν Μονῆς καὶ, ἐὰν ἔστιν Γέρων, τιμωρεῖται κανονιζόμενος ὑπὸ τῆς κυριαρχον Μονῆς καὶ ἐν ἀνάγκῃ διὰ πωλήσεως τῆς Καλύβης αὐτοῦ.

= ἄρθρο. 135 ΓΚ.

Ἄρθρον 35

Πᾶς ὅστις ἐν τῇ Ἱερᾷ ἡμῶν Σκήτῃ προϊξενεῖ ταραχάς μὴ συμμορφούμενος μὲ τὰ ἔθιμα ἐν αὐτῇ καὶ τὰ ἄρθρα τοῦ παρόντος κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης τοῦ “Λάκκου” ἢ μὴ προσφέρων τὸ προστήκον σέβας καὶ τὴν εὐπείθειαν πρὸς τὴν κυριαρχον ἡμῶν Ἱεράν Μονὴν Ἀγίου Παύλου, τὸν Δικαῖον καὶ Σύναξιν τῆς Σκήτης ἡμῶν ἢ ἡ διαγωγὴ αὐτοῦ ἀπάδει τῇ Μοναχικῇ πολιτείᾳ, μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν νουθεσίαν μὴ διορθούμενος, ἐὰν μὲν εἶναι Γέρων, λαμβάνει διαταγὴν ὑπὸ τῆς κυριαρχον Μονῆς πρὸς πώλησιν τῆς Καλύβης αὐτοῦ ἐντὸς ὥρισμένης προθεσμίας, ἐὰν δὲ ὑποτακτικός, {νὰ} ἀπομακρύνεται διὰ παντὸς ἀπὸ τὰ ὄρια τῆς Σκήτης καὶ τῆς Μονῆς διαγραφόμενος ἐκ τῆς Ὁμολογίας.

Βλ. ἄρθρο. 151 ΓΚ.

Ἄρθρον 36

Προκειμένης πωλήσεως Καλύβης ἐν τῇ Σκήτῃ ἡμῶν ἔνεκα οἰουδήτινος λόγου προτιμᾶται ἡ κυριαρχος Μονὴ Ἀγίου Παύλου μὲ τὴν προσφερομένην παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ τιμήν. Ἐὰν ὅμως ἡ παρ’ ἄλλου

προσφερομένη τιμὴ εἶναι σκόπιμος, συμφώνως τῇ Ὁμολογίᾳ.

Βλ. ἄρθρ. 170 ΓΚ.

Ἄρθρον 37

Ο θέλων νὰ ἐγγραφῇ <ώς> συνοδεία εἰς τὰς Μοναστηριακὰς Ὁμολογίας τῶν Καλυβῶν τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης ὁφείλει πρῶτον, ἵνα διέλθῃ τὴν κανονικὴν τριετῆ δοκιμασίαν, δεύτερον νὰ κείηται Μοναχὸς τῇ ἀδείᾳ τῆς κυριάρχου Μονῆς Ἅγίου Παύλου, Σταυροφόρος ἢ Μεγαλόσχημος, τρίτον νὰ ἔχῃ ἡλικίαν τούλαχιστον είκοσιπέντε ἕτῶν (25) καὶ τέταρτον ὁ Γέρων νὰ δίδῃ ἔγγραφον ἐγγυητικὸν εἰς τὴν Μονὴν περὶ τῆς μελλούσης καλῆς διαγωγῆς αὐτοῦ. Οἱ μὴ συμμορφούμενοι τοῖς ὅροις τούτοις δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐγγράφωνται ἐν ταῖς Μοναστηριακαῖς Ὁμολογίαις τῶν Καλυβῶν.

= ἄρθρ. 213 · πρβλ. ἄρθρ. 156 & 159 ΓΚ.

Ἄρθρον 38

Ἐπ’ οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται ἡ ἐκρίζωσις παντὸς δένδρου ὑπάρχοντος ἐν τῇ περιοχῇ ἑκάστης Καλύβης καὶ ἐν τοῖς φραγμοῖς τῆς καλλιεργησίου γῆς, ὡς καὶ ἡ ἔύλευσις ἐν γένει ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Σκήτης καὶ τῷ Δάσει ἑκτὸς μετὰ προηγούμενην ἔγκρισιν καὶ ἀδειαν τῆς κυριάρχου Μονῆς Ἅγίου Παύλου καὶ μόνον εἰς τὸ παρὰ τοῦ κατὰ καιρὸν Δασονόμου τῆς Μονῆς προσδιοριζόμενον μέρος πρὸς ἔύλευσιν. Ο δὲ παραβάτης τιμωρεῖται αὐστηρῶς ὑπὸ τῆς Μονῆς πληρώνων καὶ τὸ διπλοῦν τῆς ἀξίας τῶν κοπέντων ἔύλων καὶ δένδρων, ἐν ὑποτροπῇ δὲ λαμβάνει διαταγὴν ὑπὸ τῆς Μονῆς πρὸς ἐκποίησιν τῆς Καλύβης του.

Βλ. ἄρθρ. 173 ΓΚ.

Ἄρθρον 39

Ἐπιτρέπεται νὰ κόπτωσιν οἱ Ἀσκηταὶ φωτόξυλα τὰ ἀναγκαιοῦντα διὰ τὴν παρασκευὴν φαγητῶν, ἄρτου καὶ θερμάνσεως αὐτῶν εἰς ἃ μέρη ἡ κυριάρχος Μονὴ Ἅγίου Παύλου θέλει ἐπιτρέπει, δεικνύουσα αὐτὰ διὰ τοῦ οἰκείου Δασονόμου. Διὰ δὲ τὰς ἀναγκαιούσας γούρνας θὰ πληρώνωσιν εἰς τὴν Μονὴν τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας των.

Πρβλ. ἄρθρ. 153 & 168 ΓΚ.

Ἄρθρον 40

Μόνον ὅταν πρόκειται περὶ ἀναποφεύκτου καὶ δεδικαιολογομένης ἐπισκευῆς τοῦ Κυριακοῦ τῆς Σκήτης ἢ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ, ἢ κυριαρχος Μονὴ Ἅγίου Παύλου μετὰ προτιγουμένην ἔξετασιν καὶ ἔγκρισιν παραχωρεῖ τὴν ἀπαίτουμένην ἔγγραφον ἄδειαν κοπῆς ἔυλείας δρίζουσα τὸ ποσὸν καὶ τὸ μέρος καὶ γενομένης τῇ ἐπιβλέψει τοῦ οἰκείου αὐτῆς Δασονόμου. Ἀν δέ τις τῶν Δικαίων φωραθῆ καταχρώμενος τὴν ἄδειαν ταύτην πρός ἐμπορίαν, τιμωρεῖται αὐστηρῶς ὑπὸ τῆς κυριάρχου Μονῆς, ἡς αἱ ἀποφάσεις εἶναι πάντοτε σεβασταί, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ διὰ πωλήσεως τῆς Καλύβης αὐτοῦ ἐντὸς ὥρισμένης προθεσμίας.

Βλ. ἄρθρ. 153 ΓΚ.

Ἄρθρον 41

Ἄπαντες οἱ Ἄσκηται ὁφείλουσιν, ἵνα διατηρῶσιν ἀμετάτρεπτα τὰ ὄρια καὶ τοὺς φραγμοὺς τῆς περιοχῆς τῶν Καλυβῶν τῆς Ιερᾶς ἡμῶν Σκήτης κατὰ τὰς εἰς χεῖρας των Μοναστηριακὰς ὘μολογίας. Ἐὰν δὲ προκύψῃ μεταξὺ δύο Καλυβῶν διαφωνία περὶ ὅριών, οἱ ἐνδιαφερόμενοι Ἄσκηται οὐδόλως δικαιοῦνται, ἵνα ἐρίζωσιν, ἀλλ᾽ ὁφείλουσιν ἀμέσως, ἵνα ἀναφέρωνται εἰς τὴν κυριάρχον Μονὴν Ἅγίου Παύλου, τῆς δποίας τὴν ἀπόφασιν ὁφείλουσιν νὰ σεβασθῶσιν.

* * *

= ἄρθρ. 169 ΓΚ.

Ἄρθρον 42

Οἱ Ἄσκηται ὁφείλουσιν ὑποχρεωτικῶς, ἵνα διατηρῶσιν ἐν καλῇ καταστάσει τὴν παρὰ τῆς κυριάρχου Μονῆς δεδομένην αὐτοῖς Καλύβην, νὰ ἐπισκευάζωσιν τὰ ἐπισκευῆς χρῆζοντα, νὰ καλλιεργῶσιν ἐπιμελῶς τὴν περιοχὴν αὐτῆς καὶ ἐν γένει νὰ φροντίζωσιν διὰ τὴν καλὴν διατήρησιν καὶ βελτίωσιν. Ἐὰν δὲ ἡ κυριάρχος Μονὴ Ἅγίου Παύλου πεισθῇ ὅτι ὁ ἐκ τῆς ἡμετέρας Σκήτης Γέρων εἴτε ἐξ ἀμελείας εἴτε ἐξ ἄλλης οἰασδήτινος αἰτίας ἀφήνει τὴν Καλύβην του ἔρημον νὰ καταστρέφηται, τότε προβαίνει αὐτοδικαίως εἰς τὴν ἀποβολὴν τοῦ Γέροντος ἐκείνου καὶ πώλησιν τῆς Καλύβης αὐτοῦ εἰς ἔτερον.

= ἄρθρ. 171 ΓΚ.

Ἄρθρον 43

Προκειμένης ἐπισκευῆς Καλύβης τινὸς ἐν τῇ Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτῃ, θὰ γίγνηται τῇ ἐγκρίσει καὶ ἀδείᾳ τῆς κυριάρχου Μονῆς. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ὃ ἐπιχειρήσας ἐπισκευὴν τιμωρεῖται αὐστηρῶς ὑπὸ τῆς κυριάρχου Μονῆς Ἀγίου Παύλου καὶ ἐν ὑποτροπῇ δὲ ἀποβολῆς καὶ πωλήσεως τῆς Καλύβης αὐτοῦ.

Βλ. ἄρθρ. 232 ΓΚ.

Ἄρθρον 44

Ἀπαγορευομένης αὐστηρῶς παρὰ τῆς κυριάρχου Μονῆς τῆς πέραν τῶν κατεχομένων ὁρίων ἐπεκτάσεως τῶν Καλυβῶν τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης, ὅταν τις Γέρων ἐν τῇ Σκήτῃ ἔχῃ ἀνάγκην νὰ ἐπισκευάσῃ τι εἰς τὴν Καλύβην του, δψείλει πόδων νὰ ὑποδεικνύῃ εἰς τὴν κυριάρχον Μονὴν τὴν ἀνάγκην ταύτην καὶ, ἐὰν ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς Μονῆς ἡ ἐργασία αὕτη, θὰ παρέχηται αὐτῷ ἡ Μοναστηριακὴ ἀδεια, λογιζομένων τῶν ἔξόδων εἰς βάρος τοῦ Γέροντος. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, τιμωρεῖται ὑπὸ τῆς κυριάρχου Μονῆς Ἀγίου Παύλου.

Πρβλ. ἄρθρ. 186 ΓΚ.

Ἄρθρον 45

Οὐδεὶς Ἀσκητὴς δύναται νὰ εἶναι κάτοχος δύο Καλυβῶν ἢ ἐγγεγραμμένος εἰς δύο Μοναστηριακὰς Ὁμιλογίας οὕτε δύναται νὰ συνάψῃ ἐγκύρως δάνειον ἄνευ τῆς γνώσεως τῆς κυριάρχου Μονῆς· ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει τὸ συναφθησόμενον δάνειον ἔσται ἄκυρον ἀπέναντι τῆς κυριάρχου ἡμῶν Μονῆς τοῦ Ἀγίου Παύλου.

Πρβλ. ἄρθρ. 194 ΓΚ.

Ἄρθρον 46

Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς ἢ ἐκποίήσις ἢ ἀπαλλοτρίωσις χειρογράφου ἢ ἄλλων βιβλίων ἢ κειμηλίων ἢ ἀρχαίων εἰκόνων τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης. Ὁ κατὰ καιρὸν Δικαῖος καὶ οἱ Γέροντες τῆς Σκήτης εἰσὶν ὑπεύθυνοι διὰ πᾶσαν τοιαύτην πρᾶξιν ἀπέναντι τῆς κυριάρχου ἡμῶν Μονῆς τοῦ Ἀγίου Παύλου.

Βλ. ἄρθρ. 205 ΓΚ.

Ἄρθρον 47

“Οταν τις τῶν Γερόντων τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης φθάσῃ εἰς ἔσχατον γῆρας καὶ στερηται συνοδείας πρὸς περίθαλψιν, παραλαμβάνεται εἰς τὸ γηροκομεῖον. τῆς κυριάρχου ἡμῶν Μονῆς τοῦ Ἅγίου Παύλου πρὸς ἵστριον περίθαλψιν αὐτοῦ.

= ἄρθρ. 216· πρβλ. ἄρθρ. 196 ΓΚ.

Ἄρθρον 48

Ἄπαγορεύεται τοῖς Γέροουσι τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης τὸ ἐν περιπτώσει ἀπουσίας αὐτῶν ἐξ Ἅγίου Ὁρούς καὶ ἐλλείψει νομίμου συνοδείας ἀναθέτειν τὴν ἐπιτροπὴν τῆς ἴδιας Καλύβης εἰς ἔτερον Μοναχόν. Αἱ δὲ οὕτως ἐγκαταλειπόμεναι Καλύβαι τῆς Σκήτης ἡμῶν πωλοῦνται ὑπὸ τῆς κυριάρχου ἡμῶν Μονῆς τοῦ Ἅγίου Παύλου.

Βλ. ἄρθρ. 220 ΓΚ.

Ἄρθρον 49

Πᾶς Ἀσκητὴς ἀπερχόμενος τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης ἀνευ ἀδείας τῆς κυριάρχου ἡμῶν Μονῆς τοῦ Ἅγίου Παύλου ἢ μετ’ ἀδείας, ἀλλὰ διαμένων πλέον τοῦ ὅρισθέντος χρονικοῦ διαστήματος, ὅπερ δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τοὺς ἐξ μῆνας, ἐπανερχόμενος δὲν γίνεται δεκτός, διαγραφόμενος καὶ ἐκ τῆς Μοναστηριακῆς ὘μολογίας τῆς Καλύβης.

Βλ. ἄρθρ. 231 ΓΚ.

Ἄρθρον 50

Ἡ Ἱερὰ ἡμῶν Σκήτη, “ὅ Ἀγιος Δημήτριος τοῦ Λάκκου”, ὁφεῖλει ἀπαραιτήτως, ἵνα ἔχῃ ἀκοιβῇ καὶ λεπτομερῆ κατάλογον τῶν βιβλίων χειρογράφων, Ἱερῶν ἀμφίων, Ἱερῶν λειψάνων, ἀρχαίων εἰκόνων, ἀρχαίων σκευῶν ἢ ἐπίπλων καὶ ἐν γένει πάντων τῶν ἀρχαίων ἢ τιμαλφῶν ἀντικειμένων ἢ κέκτηται διὰ τὴν ἐπικελῆ φύλαξιν τῶν τοιούτων ἀντικειμένων καθίσταται ὑπεύθυνος ὁ κατὰ καιρὸν Δικαῖος μετὰ τῶν Ἐπιτρόπων αὐτοῦ. Ωσαύτως ὁφεῖλει ὁ κατὰ καιρὸν Δικαῖος, ἵνα τηρῇ βιβλίον, Μοναχολόγιον καλούμενον, ἐν ᾧ θὰ γράφηται τοῦ προσερχομένου εἰς τὸν μοναχικὸν βίον τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, πατρίς, ἡλικία, ὁ χρόνος τῆς προσελεύσεως καὶ κουρᾶς καὶ τὸ καλογρικὸν ὄνομα καὶ ἀξίωμα, ἐὰν ἔχῃ τοιοῦτον, ἀμφοτέρων δὲ τῶν κατα-

λόγων καὶ τοῦ Μοναχολογίου ἀντίγραφα θὰ δίδωνται κατ' ἔτος εἰς τὴν κυριάρχον ἡμῶν Μονῆν Ἀγίου Παύλου πρὸς ἐπιθεώρησιν.

Βλ. ἄρθρ. 222 & 223 ΓΚ.

Ἄρθρον 51

Ἄσυγχώρητός ἐστιν ἡ ἔκδοσις τῶν καλουμένων πεαζίων καὶ ἡ σφράγισις ἀγράφου χάρτου παρὰ τοῦ Δικαίου καὶ τῶν Ἐπιτρόπων τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης. Τὰ τυχόν ἐν τῷ μέλλοντι ἐκδοθησόμενα τοιαῦτα πεάζια κηρύσσονται ἀκυρα, οἱ δὲ ἐκδόντες αὐτὰ χαρακτηρίζομενοι καταχρασταὶ Ἱερᾶς περιουσίας τιμωροῦνται αὐτηρῶς ὑπὸ τῆς κυριάρχου Μονῆς.

Βλ. ἄρθρ. 224 ΓΚ.

Ἄρθρον 52

Πᾶς Ἄσκητὴς προκειμένου, ἵνα ταξιδεύῃ ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, θὰ ξητήσῃ καὶ λάβῃ πρῶτον τὴν ἄδειαν τῆς κυριάρχου ἡμῶν Μονῆς, δέον δὲ νὰ φέρῃ πιστοποιητικὸν αὐτῆς δηλωτικὸν τοῦ σκοποῦ, τῆς ἀποστολῆς καὶ τοῦ χρόνου τῆς ἀπουσίας, ὅπερ λαμβάνει, ἀφοῦ ἐγγράφως δώσῃ εἰς τὴν κυριάρχον Μονὴν Ἀγίου Παύλου τοὺς λόγους δι' οὓς θὰ ταξιδεύῃ. Οὐδενὶ δὲ χορηγεῖται ἄδεια πρὸς συλλογὴν ἐλεῶν.

Βλ. ἄρθρ. 243 & 242 ΓΚ.

Ἄρθρον 53

Εἰς οὐδένα τῶν Γερόντων ἐπιτρέπεται, ἵνα ποιήσῃ αἴτησιν προερχομένην εἴτε ἐκ συμπαθείας, εἴτε ἐκ συγγενείας, εἴτε ἐξ οἰασδήποτε αἰτίας πρὸς μετάθεσιν τῶν ἐν τῇ Μοναστηριακῇ Ὁμολογίᾳ προσώπων, ἀλλὰ δέον ὅπως φυλάσσονται ἡ τάξις τῶν ἐγγεγραμμένων προσώπων, οἵα ἐνεκρίθη ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τῆς κυριάρχου Μονῆς.

Βλ. ἄρθρ. 237 ΓΚ.

Ἄρθρον 54

Ἐν ταῖς Καλύβαις τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης τοῦ Λάκκου συγχωρεῖται ἡ διαμονὴ μόνον τῶν ἐγγεγραμμένων ἐν ταῖς Μοναστηριακαῖς Ὁμολογίαις προσώπων. Ἐάν δὲ αἱ ἀνάγκαι τῆς Καλύβης πρὸς

δοκιμασίαν διὰ συνοδείαν ἀπαιτῶσι τὴν πρόσληψιν ἐνὸς ἢ δύο ἀτόμων, εἶναι συγκεχωρημένη ἡ πρόσληψις τούτων τῇ προηγουμένῃ ὅμιλῳ ἐγκρίσει τῆς κυριάρχου ἡμῶν Μονῆς τοῦ Ἀγίου Παύλου· οἵ πλέον τοῦ ἄνω ἀριθμοῦ ἀποβάλλονται ὑπὸ τῆς Μονῆς.

Βλ. ἄρθρ. 165 ΓΚ.

”Αρθρον 55

“Ἀπαντες οἱ τε Γέροντες καὶ λοιποὶ Ἀσκηταὶ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης δέον νὰ τηρῶσιν εἰς τε τὰς Συνάξεις καὶ ἐν τῷ Κυριακῷ Ναῷ τὴν ἵεραρχικὴν αὐτῶν τάξιν, ὡς ἀνέκαθεν εἴθισται, καὶ ἀποδίδωσιν τὸν ὁφειλόμενον πρὸς τὸν ἀρχαιότερον σεβασμόν, νὰ ἴστανται ἐν τοῖς στασιδίοις τοῦ Ναοῦ καὶ χαιρετῶσι κατὰ τὴν ἀνέκαθεν κρατοῦσαν ἵεραρχικὴν τάξιν, ἥτοι νὰ προηγῶνται οἱ Ἱερομόναχοι Γέροντες, οἱ Μοναχοὶ Γέροντες καὶ ἐπωνται οἱ λοιποὶ Μοναχοὶ κατὰ τὴν χρονολογίαν τῆς κουρᾶς αὐτῶν.

”Αρθρον 56

Ἐκτὸς τῆς ἀνεγγνωρισμένης Σφραγῖδος τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης τοῦ Ἀγίου Παύλου “ὁ Ἀγιος Δημήτριος τοῦ Λάκκου” οὐδενὶ ἄλλῳ Ἀσκητῇ ἐν αὐτῇ ἐπιτρέπεται τὸ ἔχειν καὶ ποιεῖν χρῆσιν Σφραγῖδος. Οἱ παραβάται τοῦ ἀρθρου τούτου τιμωροῦνται αὐστηρῶς ὑπὸ τῆς κυριάρχου ἡμῶν Μονῆς Ἀγίου Παύλου, αἱ δὲ Σφραγῖδες {κατάσχονται} <ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν>.

Βλ. ἄρθρ. 245 ΓΚ.

”Αρθρον 57

“Ἀπαντα τὰ μεταξὺ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης, καλουμένης τοῦ Λάκκου, καὶ τῆς κυριάρχου αὐτῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἀγίου Παύλου ἀπολυόμενα ἔγγραφα θὰ ἐκδίδωνται ὡς ἀνέκαθεν εἰς καθαρεύουσαν Ἐλληνικὴν γλῶσσαν, ἄλλως τε εἰσὶν ἀπαράδεκτα ὑπὸ τῆς Μονῆς.

Βλ. ἄρθρ. 206 · πρβλ. ἄρθρ. 41 ΓΚ.

”Αρθρον 58

“Ἀπαντες οἱ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Σκήτῃ βιοῦντες, οἵασδήποτε ἐθνικότητος καὶ ἄν ὕσιν, οὗτοι λογίζονται ὅτι εἶναι ὑπήκοοι τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέ-

ως τῶν Ἑλλήνων. Ὡς τέκνα δὲ τῆς μιᾶς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας λογίζονται ἀνεξαιρέτως ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί.

Πρβλ. ἄρθρ. 174 ΓΚ· εἶχε στὸ μεταξὺ ἀπελευθερωθεῖ τὸ Ἅγιο Ὁρος.

Ἄρθρον 59

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων θεωροῦνται ἐν πλήρει ἰσχύι καὶ ἐνεργείᾳ τὰ ἐν ταῖς Μοναστηριακαῖς Ὀμοιογίαις τῶν Καλυβῶν τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης περιεχόμενα ώς καὶ πᾶν ἔγγραφον τῆς κυριάρχου ἡμῶν Μονῆς. Σεβαστὰ δέ εἰσι τὰ ἥθη καὶ ἐν γένει ἡ ἀνέκαθεν κρατοῦσα ἐν τῇ Ἱερᾷ ἡμῶν Σκήτῃ τάξις καὶ τὰ ἱερὰ καθεστώτα τοῦ Ἅγίου Ὁρού.

Βλ. ἄρθρ. 157 ΓΚ.

Ἄρθρον 60

Ο παρὸν κανονισμὸς ἔχων ἑξήκοντα (60) ἄρθρα συνετάχθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἱερῶν καθεστώτων καὶ γενικῶν Κανονισμῶν τοῦ Ἅγίου Ὁρού, τῶν εἰλισμένων ἐν τῇ Ἱερᾷ ἡμῶν Σκήτῃ καὶ τῆς ἀνέκαθεν κρατούσης ἐν αὐτῇ τάξεως ὑπὸ τῆς κυριάρχου Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἅγίου Παύλου. Ἀναγνωσθεὶς δὲ καὶ ψηφισθεὶς ὑφ' ἀπάντων τῶν Γερόντων τῆς τοῦ Ἅγίου Παύλου Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης “ὅ Ἅγιος Δημήτριος τοῦ Λάκκου” τίθεται ἀπὸ σήμερον εἰς τελείαν καὶ ἀκριβῆ ἐφαρμογήν, ήτις ἀνατίθεται εἰς τὸν κατὰ καιρὸν Δικαῖον.

(‘Ο παρὸν Κανονισμὸς ἔχει σελίδας δώδεκα -12-)

Ἐν τῇ τοῦ Ἅγίου Παύλου Ἱερᾷ Σκήτῃ “ὅ Ἅγιος Δημήτριος τοῦ Λάκκου” τῇ 15ῃ Ιανουαρίου 1916.

‘Ο Δικαῖος τῆς Σκήτης

Γ. Βαρνάβας Ἱερομόναχος.

Οἱ Ἐπίτροποι τῆς Σκήτης

Γ. Προκόπιος Ἱερομόναχος

Γ. Δαυΐδ Μοναχός.

Οἱ Γέροντες τῆς Σκήτης

Θεοδόσιος Μοναχός, Βησσαρίων Μοναχός, Παΐσιος Μοναχός, Ισιδωρος Μοναχός, Ιωαννίκιος Μοναχός, Εὐθύμιος Μοναχός, Λάζαρος

Μοναχός, Παχώμιος Μοναχός, Γρηγόριος Μοναχός, Βησσαρίων Μοναχός, Νήφων Ιερομόναχος, Ιωαννίκιος Ιερομόναχος, Σπυρίδων Ιερομόναχος, Ἰγνάτιος Ιερομόναχος, Ιωακεὶμ Ιερομόναχος, Νικόλαος Ιερομόναχος, Καισάριος Ιερομόναχος, Ἰωσήφ Ιερομόναχος, Ρουβίκην Μοναχός, Δωρόθεος Μοναχός.

“Οτι ἀκριβές ἐπικεκυρωμένον ἀντίγραφον. Ἐν τῇ Ἱερᾶ Μονῇ Ἅγίου Παύλου 15 Ἰανουαρίου 1916.

† Ὁ Καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου Ἅγίου Παύλου Ἀρχιμανδρίτης Ἰωακεὶμ καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί.

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ

Τοῦ Δικαίου καὶ τῶν Γερόντων τῆς τοῦ Ἅγίου Παύλου Ἱερᾶς Σκήτης ὁ Ἅγιος Δημήτριος τοῦ “Λάμπου”.

Σήμερον τῇ 9ῃ Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1916 (Χίλια ἔννεακόσια δέκα ξε), ήμέρα Σαββάτου, συνελθόντες ἅπαντες οἱ Γέροντες τῶν Καλυβῶν τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης ὑπεδεξάμεθα τοὺς παρὰ τῆς κυριάρχου ἡμῶν Ἱερᾶς Μονῆς Ἅγίου Παύλου ἀποσταλέντας Ἐξάρχους Ὁσιολογιωτάτους Γέροντας Εὐλόγιον καὶ Εὐγένιον, οὓς ἀπέστειλεν ἡ κυριάρχος ἡμῶν Μονῆ κατόπιν ἀναφορᾶς καὶ προσκλήσεων τοῦ τε Δικαίου καὶ τῶν Γερόντων τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης, ἵνα ἀποκατασταθῇ ἡ σαλευθεῖσα τάξις καὶ εἰρήνη τῶν Πατέρων τῆς Σκήτης καὶ κανονισθῶσι τινὲς διαφοραὶ πρὸς ἀρμονικὴν συμβίωσιν τῶν Πατέρων τῆς Σκήτης. “Οθεν συσκεψάμενοι μετὰ τῶν Ἐξάρχων, ἀφοῦ πρῶτον ἀνεγγνώσθῃ ἡ πατρικὴ ἐπιστολὴ τῆς Σεβαστῆς κυριάρχου ἡμῶν Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἅγίου Παύλου, δι’ ἣς ἐντέλλεται ἡμᾶς νὰ ἔχωμεν ἀγάπην, εἰρήνην καὶ σεβασμὸν εἰς τὰ ἀνέκαθεν κρατοῦντα ἰερὰ θέσμα καὶ καθεστῶτα, ἵνα δὲ τηρήσωμεν αὐτὰ ἀθικτα καὶ ἐπειδή τινες ἔδειξαν τάσιν νεωτερισμῶν, καὶ ἔκαστος κατὰ τὴν ἀντίληψίν του ἐκλαμβάνει τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα αὐτοῦ, καὶ τὰς σχέσεις τῶν Ἀσκητῶν πρὸς τὸ Δικαιάτον καὶ τὴν κυριάρχον ἡμῶν Ἱερὰν Μονὴν τοῦ Ἅγίου Παύλου, συνάμα δὲ νὰ ἀναμιγνύωσιν ἐτέρους ἔνοντος τῆς ἡμετέρας χορείας εἰς τὰς κοινὰς ὑποθέσεις τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης. Διὰ ταῦτα πρὸς παγίωσιν τῆς τάξεως καὶ ἀρμονικῆς διοικήσεως καὶ θεαρέστου πολιτείας

άσπασάμενοι πάνυ εύχαριστως τὰς πατρικὰς συμβουλὰς καὶ ἐντολὰς τῆς πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον τῆς Σκήτης καὶ τῶν Ἀσκητῶν ἀποβλεπούσης Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἅγιου Παύλου τῆς καὶ κυριάρχου ἡμῶν, ὅμοιοφώνω γνώμῃ ἀπεφασίσαμεν τὴν σύνταξιν σχετικοῦ κανονισμοῦ, ὅστις συνταχθήσεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καθεστώτων τοῦ Ἅγιου Ὁρούς, τῆς ἀνέκαθεν κρατούσης ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Σκήτῃ τάξεως καὶ τῶν γενικῶν Κανονισμῶν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἅγιου Ὁρούς καὶ δὲ οὐ κανονισμοῦ θὰ διέπωνται τὰ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης τοῦ Λάκκου ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἔξης. Τὴν σύνταξιν τοῦ ἐν λόγῳ κανονισμοῦ ἀνέλαβεν ὡς εἰδικῶς γνωρίζουσα καὶ κυριάρχος οὗσα ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ἅγιου Παύλου, ἥτις θὰ ἀποστείλῃ τοῦτον εἰς τὸν Δικαίον τῆς ἡμετέρας Σκήτης πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ ὑπογραφὴν ὑπὸ τῶν Γερόντων τῆς Σκήτης, μέθ' ὃ ἐπικυρωθήσεται, ἵνα τεθῇ ἀμέσως εἰς ἐφαρμογήν, ἡ δὲ ἐφαρμογὴ τούτου ἀνατίθεται εἰς τὸν κατὰ καιρὸν Δικαίον τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Σκήτης «ὅ Ἅγιος Δημήτριος τοῦ Λάκκου», ὅστις ἐνισχυόμενος ἐν ἀνάγκῃ παρὰ τῆς κυριάρχου Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἅγιου Παύλου θὰ ἐκτελῇ ἀπαραβάτως τὰ καθήκοντα τοῦ Δικαίου.

Διὸ εἰς ἔνδειξιν κοινῆς ἀποφάσεως καὶ διὰ τὸ ἀμετάκλητον τῆς ὁμοιοφώνου ἡμῶν γνώμης ἐγένετο τὸ παρὸν Πρακτικὸν ὑπογραφὲν παρ' ἡμῶν τῶν ὑποφαινομένων Γερόντων τῆς Σκήτης, ἀφοῦ πρῶτον ἀνεγνώσθη εἰς ἐπήκοον πάντων διερμηνευόμενον ὑπὸ τοῦ Δικαίου ἡμῶν.

Ἐν τῇ τοῦ Ἅγιου Παύλου Ἱερᾷ Σκήτῃ «ὅ Ἅγιος Δημήτριος τοῦ Λάκκου» τῇ ἐνάτῃ (9) Ιανουαρίου 1916.

Ο Δικαῖος τῆς Σκήτης
Βαρνάβας Ἱερομόναχος.

Οἱ Ἐπίτροποι αὐτοῦ
Δαυΐδ Μοναχός
Προκόπιος Ἱερομόναχος.

Οἱ Γέροντες τῆς Σκήτης

Νήφων Ἱερομόναχος, Ἰωαννίκιος Ἱερομόναχος, Ἰγνάτιος Ἱερομόναχος, Σπυρίδων Ἱερομόναχος, Ἰωακεὶμ Ἱερομόναχος, Νικόλαος Ἱερομόναχος, Καισάριος Ἱερομόναχος, Ἰωσήφ Ἱερομόναχος, Ρουβίκης Μοναχός, Δωρόθεος Μοναχός, Θεοδόσιος Μοναχός, Βησσαρίων Μοναχός, Παΐσιος Μοναχός, Ἰσίδωρος Μοναχός, Ἰωαννίκιος Μοναχός,

Εὐθύμιος Μοναχός, Λάζαρος Μοναχός, Παχώμιος Μοναχός, Γεργόριος Μοναχός, Βησσαρίων Μοναχός.

“Οτι ἀκριβὲς ἀντιπεφωνημένον ἀντίγραφον. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ἅγιου Παύλου Παύλου 15/α' /1916.

† Ὁ Καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου Ἅγίου Παύλου
Ἀρχιμανδρίτης Ἰωακεὶμ καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί.

15. Θεμελιώδης Χάρτης Ἅγίου Ὁρούς

Ιστορικὸ σημείωμα γιὰ τὸ Θεμελιώδη Χάρτη τοῦ 1918

Ο Θεμελιώδης Χάρτης τοῦ 1918 ἀποδίδει οὐσιαστικὰ τὸν ἀπόηχο τῶν προσπαθειῶν διεθνοποίησης τοῦ Ὁρούς. Η εὔσοδος στὴ Δάφνη τοῦ ἑλληνικοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ (2.11.1912) ὑπῆρξε πρόξενος χαρᾶς, ἀλλὰ καὶ προμήνυμα μελλοντικῶν δεινῶν.

Η ρωσικὴ διείσδυση στὸ Ὁρος, ποὺ εἶχε συντελεσθεῖ μὲ προσπάθειες πενήντα καὶ πλέον ἑτῶν, εἶχε δημιουργήσει δρισμένα τετελεσμένα γεγονότα: οἱ Ρῶσοι μοναχοὶ στὴ χερσόνησο εἶχαν αὐξηθεῖ κατακόρυφα, ἐνῶ οἱ κελλιῶτες ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς εἶχαν ἐκδηλώσει σαφεῖς τάσεις προώθησης τῆς ρωσικῆς πολιτικῆς στὸν Ἀθω. Ἔτσι, ἦταν φυσικὸ στὴ ρευστὴ (νομικὴ) κατάσταση ποὺ δημιουργοῦσε ὁ τερματισμὸς τῆς ὁθωμανικῆς ἔξουσίας στὴ χερσόνησο νὰ παρέμβει ἡ Ρωσία, προκειμένου νὰ προωθήσει τὶς δικές της θέσεις γιὰ τὸ καθεστώς τοῦ Ὁρούς.

Στὴν προειδευτικὴ συνδιάσκεψη τοῦ Λονδίνου, στὴν δποίᾳ ἀνατέθηκε ἡ τελικὴ ἐπίλυση τοῦ θέματος τοῦ ὅγιορειτικοῦ καθεστῶτος, ὁ Ρῶσος ἀντιπρόσωπος προσπάθησε πρὸς τὴν ἰδέα τῆς διεθνοποίησης τοῦ Ὁρούς, δηλαδὴ τῆς ἀνεξαρτησίας του ὑπὸ τὴν προστασία τῆς Ρωσίας καὶ τῶν βαλκανικῶν χωρῶν (Ἐλλάδας, Σερβίας, Μαυροβούνιου, Βουλγαρίας καὶ Ρουμανίας). Πὰ ἐνίσχυση τῆς θέσεώς της ὑπέβαλε ὑπόμνημα τῶν Ρώσων κελλιωτῶν τοῦ Ἀθω μὲ ἐπτὰ ὄρους. Ἡ ἀντίδραση τῶν Ἅγιορειτῶν, ἀλλὰ καὶ κάποιων κρατῶν ἀπὸ τὶς Μεγάλες Δυνάμεις (Ἀγγλίας, Αὐστροουγγαρίας), ποὺ εἶχαν συμφέροντα στὴ χερσόνησο (ὑπῆρχαν ὑπήκοοι τῶν χωρῶν των ἐκεῖ) ἦταν ἔντονη. Οἱ Ἅγιορειτες μάλιστα, ὑπέβαλαν ψήφισμα μὲ ἡμερομηνία 3/15 Ὀκτωβρίου 1913, τὸ ὄποιο ἀποτελοῦνταν ἀπὸ δέκα ἄρθρα. Μ' αὐτὸ

ξητοῦσαν ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν Μεγάλων Δυνάμεων νὰ μὴ δεχθοῦν τὶς προτάσεις γιὰ ἐπιβολὴ διεθνοῦς καθεστῶτος στὸ "Ορος, ἀλλὰ νὰ ὑπογράψουν τὴν ὑπαγωγὴ του στὴν ἐλληνικὴ ἐπικράτεια.

"Ηδη, στὸ κείμενο τῆς Συνθήκης τοῦ Βουκουρεστίου, ποὺ τερμάτιζε τὸ Β' Βαλκανικὸ πόλεμο (28 Ιουλίου/10 Αὐγούστου 1913), χωρὶς νὰ γίνεται συγκεκριμένος λόγος γιὰ τὸ καθεστώς τοῦ "Ορους, ἡ χερσόνησος ἐντάσσεται στὰ δικαιαρχίας τῆς ἐλληνικῆς ἐπικράτειας. "Ετσι, ἡ πρεσβευτικὴ συνδιάσκεψη συνέταξε τὸ Πρωτόκολλο τοῦ Λονδίνου, τὸ δόποιο κηρύσσει τὴν ἀνεξάρτητον καὶ οὐδετέραν αὐτονομίαν τοῦ Ἀγίου "Ορους. "Ωστόσο, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ πρῶτο αὐτὸ δημεῖο, τὸ ὑπόλοιπο κείμενο τῆς ἀπόφασης τῆς συνδιάσκεψης δὲ δικαιάωνε τὶς προσδοκίες τῆς ρωσικῆς ἀντιπροσωπείας. Οἱ 20 μονὲς καθορίζονταν ὡς κυρίαρχες στὴ χερσόνησο καὶ ἴδιοκτήτριες ὅλου τοῦ ἑδάφους. Ἀπὸ αὐτὲς ἔπρεπε νὰ λαμβάνει ἄδεια ὅποιοισδήποτε ἥθελε νὰ ἐγκαταβιώσει στὸν Ἀθω. Τὸ συμβούλιο (Σύναξη) αὐτῶν τῶν μονῶν εἶχε ἀστυνομικὴ δύναμη, ἐνῶ ἀπαγορευόταν ἡ στάθμευση πολεμικῶν πλοίων τῶν Μεγάλων Δυνάμεων στὰ ὕδατα τῆς χερσονήσου. Ἀκόμη καὶ ἡ διάταξη περὶ ἀνεξάρτητης αὐτονομίας δὲν μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ὑπονοεῖ μᾶλλον ἀνεξαρτησία τοῦ Ἀθω, ὅπως τὴν ἥθελε ἡ ρωσικὴ πολιτική. Ἀπλῶς, ἐτίθετο θέμα ἔρμηνείας τοῦ δρου.

Τὸ ὅτι δὲν ἴμανοποιήθηκαν οἱ Ρῶσοι ἀπὸ αὐτὸ τὸ κείμενο, φαίνεται ἀπὸ τὶς ἔπομενες ἐνέργειές τους. "Οταν μετὰ ἀπὸ τὶς συνθῆκες τοῦ 1913 φάνηκε ὅτι τὸ Ἀγιον "Ορος δὲν ὑπήχθη σὲ διεθνὲς καθεστώς, τότε ἡ Ρωσία ἀποφάσισε νὰ ἀρχίσει ἀπευθείας διαπραγματεύσεις μὲ τὴν ἐλληνικὴ κυβέρνηση. Τὸ Φεβρουάριο τοῦ 1914 ὁ Ρῶσος πρέσβυς στὴν Κωνσταντινούπολη De Giers ἐπέδωσε στὸν "Ἐλληνα ὁμόλογό του διπλωματικὸ σημείωμα μὲ τέσσερις δόρους καὶ ἄλλους ἔξι ἐμπιστευτικούς. Τὸ σημείωμα προτεινε τὴν προσωρινὴ ὑπαγωγὴ τοῦ Ἀθω στὴν ἐλληνικὴ ἐπικράτεια, ἐνῶ στὰ ἐμπιστευτικὰ ἀρθρα προτείνεται ἡ συνεργία Ἐλλάδας καὶ Ρωσίας σὲ κάθε σοβαρὸ ζήτημα τῆς χερσονήσου, λαμβάνεται δὲ εἰδικὴ μέριμνα γιὰ τὰ ρωσικὰ καθιδρύματα (μονή, κελλιά, σκῆτες) τοῦ Ἀθω.

Αὐτὴ ἥταν ἡ τελευταία προσπάθεια τῆς Ρωσίας νὰ θέσει ἐκ νέου στὸ προσκήνιο τὸ θέμα τοῦ διεθνοῦς καθεστῶτος τοῦ Ἀγίου "Ορους. Πρὶν προβοῦν ἡ Ἐλλάδα καὶ οἱ Ἀγιορεῖτες σὲ ὅποιαδήποτε ἐνέργεια, ξέσπασε ὁ Α' Παγκόσμιος πόλεμος καὶ τὸ θέμα «πάγωσε». Ή ἀφιξῆ στὸν Ἀθω τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων (5.1.1917) μετὰ τὴ δημιουργία τοῦ μακεδονικοῦ μετώπου δὲν ἐπέφερε καμιὰ μεταβολὴ ἀναφορικὰ μὲ τὴν παρουσία τῶν ἐλληνικῶν ἀρχῶν στὴ χερσόνησο. Ἀπο-

δεικνυόταν, δηλαδή, ότι ή Ἑλλάδα ἐπέβαλε τὴν de facto ἐνσωμάτωση τοῦ Ἀγίου Ὁρούς στήν ἐπικράτειά της καὶ ἀπόμενε ή de jure ἐπικύρωσή της.

Ἡ ἑλληνικὴ Πολιτεία εἶχε ἐκδηλώσει καὶ μὲ ἄλλους τρόπους ἐνδιαφέρον γιὰ τὴ σύνταξη ἐνὸς καταστατικοῦ χάρτη τῆς χερσονήσου, καθὼς οἱ Γενικοὶ Κανονισμοὶ τοῦ 1911 δὲν ἵσχουαν πιά, λόγῳ τῶν πολεμικῶν γεγονότων καὶ τῶν καθεστωτικῶν ἀλλαγῶν ποὺ ἐπισυνέβησαν ἐν τῷ μεταξὺ στὴ χερσόνησο. Σὲ ἐπίσκεψή του στὸν Ἀθω, τὸ Δεκέμβριο τοῦ 1914, ὁ γενικὸς διοικητής τῆς Μακεδονίας Θεμιστοκλῆς Σοφούλης προέτρεπε τοὺς Ἀγιορεῖτες νὰ συντάξουν σύντομα καταστατικὸ χάρτη τῆς χερσονήσου. Ὁ νομικὸς σύμβουλος τῆς Γενικῆς Διοίκησης Μακεδονίας Παντ. Κοσμίδης μαζὶ μὲ τὸ Μελέτιο Μεταξάκι εἶχαν ἐπίσης μεταβεῖ στὸ Ὁρος μὲ σκοπὸ τὴν «καδικοποίησιν προνομιῶν καὶ καθεστώτων» (1914-1915).

Ἴσως μὲ τὴν προτροπὴ καὶ τὴ βοήθεια αὐτῶν τῶν προσώπων οἱ Ἀγιορεῖτες προέβησαν στὴ σύνταξη ἐνὸς κανονισμοῦ τῆς ἀθωνικῆς πολιτείας, τοῦ Θεμελιώδους Χάρτου, ὁ ὅποιος ψηφίστηκε στὰ πρῶτα 100 ἀριθμὸ του ἀπὸ τὴν τριπλῆ Σύναξη τὸ 1918. Τὸ κείμενο, ὅπως ἀναφέρεται καὶ στὴν εἰσηγητικὴ του ἔκθεση, συντάχθηκε μὲ βάση τὸ Πρωτόκολλο τοῦ Λονδίνου τοῦ 1913. Κατὰ συνέπεια, στὸ πρῶτο του ἀριθμὸ καθόριζε ὅτι τὸ Ἀγιον Ὁρος «ἀποτελεῖ αὐτόνομον, οὐδετέραν καὶ ἀνεξάρτητον Πολιτείαν», υἱοθετώντας κατὰ λέξη τὴ φρασεολογία τοῦ Πρωτοκόλλου. Εἶναι λογικὸ οἱ Ἀγιορεῖτες στὴ σύνταξη τοῦ Χάρτου νὰ κινήθηκαν ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ἴσχυοντος διεθνοῦς καθεστῶτος των. Παρόλο, δηλαδή, ποὺ ἡ Ἑλλάδα εἶχε ἐνσωματώσει de facto τὴ χερσόνησο στήν ἐπικράτειά της, τὸ μόνο ἐπίσημο νομικὸ κείμενο, ποὺ ἀναφέροταν στὸ καθεστώς τῆς χερσονήσου, ἦταν αὐτὸ τοῦ Πρωτοκόλλου, τὸ ὅποιο τῆς ἀναγνώριζε τὴν ἀνεξάρτητον καὶ οὐδετέραν αὐτονομίαν. Ἔτσι, ἀπὸ νομικὴ ἀποψῃ ὅρθὰ κινήθηκαν οἱ Ἀγιορεῖτες στὸ χαρακτηρισμὸ τῆς χερσονήσου τους. Αὐτὸ ποὺ ἐπρεπε νὰ ἀποφύγουν ἦταν ἡ σύνταξη ἐνὸς καταστατικοῦ χάρτη ἐν μέσω πολέμου καὶ ἐνόσφι τὸ διεθνὲς καθεστώς τῆς περιοχῆς δέν εἶχε ἔκαθαριστεῖ.

Εὔτυχῶς γιὰ τοὺς Ἀγιορεῖτες καὶ γιὰ τὴν Ἑλλάδα τὸ κείμενο αὐτὸ δὲν ἵσχυσε ποτέ. Ἡταν, ἔξαλλου, θνησιγενὲς γιὰ τοὺς λόγους, ποὺ ἀναφέραμε. Τὰ γεγονότα, ποὺ ἀκολούθησαν, δημιούργησαν νέα δεδομένα καὶ μὲ τὴν ὁριστικὴ διευθέτηση τῶν ἑλληνικῶν συνόρων (συνθῆκες Νεϊγύ, Σεβρῶν καὶ Λωξάννης) ἀποκρυσταλλώθηκε καὶ τὸ διεθνὲς καθεστώς τοῦ Ἀγίου Ὁρούς (ἐπανερχόμενο, οὐσιαστικὰ, στὰ ὅσα εἶχαν καθοριστεῖ στὸ Συνέδριο τοῦ Βερολίνου τὸ 1878). Τώρα πιά,

μὲ θεσμοθετημένο τὸ διεθνὲς καθεστώς του, τὸ Ἀγιο Ὅρος ἡταν ἔτοιμο νὰ προχωρήσει στὴ σύνταξη καὶ τοῦ καταστατικοῦ του χάρτη, κάτι τὸ ὅποιο δὲ θὰ ἀργήσει.

Συμπερασματικά: 'Ο Θεμελιώδης Χάρτης δὲν ἔχει νὰ κάνει καθόλου μὲ δποιαδήποτε ρωσικὴ πολιτικὴ βούληση στὴ χερσόνησο. 'Ας μήν ξεχνᾶμε, ὅτι αὐτὴ τὴν ἐποχὴν ἡ Ρωσία γνωρίζει οιζικὲς καθεστωτικὲς ἄλλαγες στὸ ἐσωτερικὸ τῆς (Ὀκτωβριανὴ Ἐπανάσταση). 'Ο Θεμελιώδης Χάρτης ἀντικατοπτρίζει ἀπλὰ τὴν ἰσχύουσα διεθνὴ ρύθμιση γιὰ τὸ ἀγιορειτικὸ καθεστώς καὶ μιὰ προσπάθεια ἐφαρμογῆς τῆς στὰ ἐσωτερικὰ πεπραγμένα τῆς χερσονήσου. Τὰ ἐπακολουθήσαντα γεγονότα, ὅμως, ἔβγαλαν ἀπὸ μιὰ πιθανὴ δύσκολη θέση τόσο τὴν Ἑλλάδα ὃσο καὶ τὴν ἀθωνικὴ χερσόνησο.

Ἐνδεικτικὴ βιβλιογραφία:

Δωρόθεος, Ἀγιον Ὅρος, 188-195· Μαμαλάκης, Ἀγιον Ὅρος, 464-469 καὶ 525-526· Παπαδᾶτος, Στ. Ἰωσ., Ἡ πολιτειακὴ θέσις τοῦ Ἀγίου Ὅρους, ἐν Ἀθήναις 1965, 93-94· Παπαστάθης, Χαρ. Κ., «Τὸ καθεστώς τοῦ Ἀγίου Ὅρους καὶ τῆς Ἐκκλησίας στὴν Μακεδονία μετὰ τὴν συνθήκη τοῦ Βουκουρεστίου», στὸ Ἡ Συνθήκη τοῦ Βουκουρεστίου καὶ ἡ Ἑλλάδα. Συμπόσιο. 75 χρόνια ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη 16-18.11.1988, Θεσσαλονίκη 1990, 191-200· Χρήστου, Παν. Κ., Τὸ Ἀγιον Ὅρος. Ἀθωνικὴ πολιτεία - ίστορία, τέχνη, ζωὴ, Ἀθῆναι 1987, 321-315.

Σημειώσεις :

Τὸ πρωτότυπο, τυπωμένο, βρίσκεται στὰ ἀρχεῖα τῆς Ι.Κ. Τὸ μετέγραψα ἀπὸ φωτοτυπία τῆς Ι. Μ. Σίμωνος Πέτρας.

Βλ. ἀκόμη σχετικά: Προσοχὴ εἰς τὸ Ἀγιον Ὅρος! Ἀνάγκη νομοθετικοῦ διακανονισμοῦ τοῦ καθεστῶτος αὐτοῦ, ἐν Ἀθήναις 1926, 37-38 = Κτενᾶς, Ἀπαντα, 368-369· Παν. Ἱ. Παναγιωτάκος, «Ἡ ὁργάνωσις τοῦ μοναχικοῦ πολιτεύματος ἐν Ἀγίῳ Ὅρει Ἀθῷ», ΑΕΚΔ 4 (1949) 103, σημ. 1: Στ. Ἰωσ. Παπαδᾶτος, Τὸ πρόβλημα τοῦ Ἀβάτον τοῦ Ἀγίου Ὅρους, Θεσ/νίκη 1969, XIII· I. Doens-X. K. Παπαστάθης, «Νομικὴ Βιβλιογραφία Ἀγίου Ὅρους (1912-1969)», Μακ 10 (1970) 193· Διονυσία Παπαχρουσάνθου, Ἡ Διοίκηση τοῦ Ἀγίου Ὅρους (1600-1927), I.B.E. / E.I.E., Ἀθωνικὰ Σύμμεικτα 6, Ἀθήνα 1999, 51 & σημ. 149, ὅπου μέρος τῆς παραπάνω βιβλιογραφίας.

ΘΕΜΕΛΙΩΔΗΣ ΧΑΡΤΗΣ

ΜΕΡΟΣ Α' ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

"Αρθρον 1

Τὸ Ἅγιον Ὁρος τοῦ Ἀθω, περιλαμβάνον τὴν ὁμώνυμον χερσόνησον, ἀποτελεῖ αὐτόνομον, οὐδετέραν καὶ ἀνεξάρτητον Πολιτείαν.

Βλ. Ἰστορικὸ σημείωμα.

"Αρθρον 2

Ἡ Ὁρθόδοξος Μοναχικὴ Ἀγιορειτικὴ Πολιτεία ἀποτελεῖται ἐκ τῶν εἰκοσι Κυριάρχων, Βασιλικῶν, Πατριαρχικῶν < καὶ > Σταυροπηγιακῶν Ἱερῶν Μονῶν, ἵεραρχικῶς κατὰ τὰ κρατοῦντα κατὰ τὴν ἀκόλουθον σειρὰν τεταγμένων:

1. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Μεγίστης Λαύρας,
2. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Βατοπαιιδίου,
3. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Ἰβήρων,
4. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Χιλιανδαρίου,
5. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Διονυσίου,
6. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Κουτλουμουσίου,
7. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Παντοκράτορος,
8. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Εηροποτάμου,
9. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ζωγράφου,
10. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Δοχειαρίου,
11. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Καρακάλλου,
12. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Φιλοθέου,
13. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Σύμωνος Πέτρας,
14. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἅγίου Παύλου,
15. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Σταυρονικῆτα,
16. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ξενοφῶντος,
17. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Γρηγορίου,
18. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἐσφιγμένου,
19. Τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἅγίου Παντελεήμονος,

20. Τῆς Ιερᾶς Μονῆς τοῦ Κωνσταμονίτου.

Πάντα τὰ λοιπὰ ἐν τῷ Ὅρει ἰδρύματα, Σκῆται, Κελλία, Καλύβαι καὶ Ἡσυχαστήρια, ἀποτελοῦσιν ἔξαρτήματα μᾶς τῶν 20 τούτων Κυριάρχων Μονῶν καὶ ὑπάγονται εἰς αὐτήν.

= ἄρθρ. 1 ΚΧΑΟ.

”Αρθρον 3

‘Ολόκληρος ἡ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς αὐτονόμου Πολιτείας ἔκτασις ἀνήκει κατ’ ἀποκλειστικὴν καὶ ἀναπαλλοτριώτων κυριότητα εἰς τὰς ὡς ἄνω εἴκοσιν Ιερᾶς Μονάς, κατὰ τὰ ἀπ’ αἰώνων διαγεγραμμένα ὅρια, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατορικῶν χρυσοβούλων καὶ λοιπῶν τίτλων. Εἰς οὐδένα, πλὴν τῶν ἀνωτέρω Ιερῶν Μονῶν, ἐπιτρέπεται δικαίωμα ἴδιοκτησίας ἐντὸς τῆς αὐτονόμου Πολιτείας.

= ἄρθρ. 2 ΚΧΑΟ· πρβλ. ἄρθρ. 105, παρ. 2, ἐδ. 1 Συντ. 1975.

”Αρθρον 4

‘Η Ιερὰ Κοινότης, ἀποτελούμενη ἐκ τῶν Ἀντιπροσώπων τῶν ὡς ἄνω εἴκοσιν Ιερῶν Μονῶν, ἐνασκεῖ, κατὰ ἀπ’ αἰώνων ἔθιμα τοῦ Ἁγίου Ὅρους, πᾶσαν τὴν Κυβέρνησιν τῆς αὐτονόμου Πολιτείας. ‘Η ἔξασφάλισις τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως ἀσκεῖται ὑπ’ αὐτῆς διὰ σώματος ἐγχωρίου χωροφυλακῆς.

Πὰ τὴ δημόσια τάξη καὶ ἀσφάλεια πρβλ. ἄρθρ. 3 & 5 ΝΔ 10 / 16.9.1926 σὲ συνδ. μὲ ἄρθρ. 37 ΚΧΑΟ καὶ 105, παρ. 4 Συντ. 1975.

”Αρθρον 5

Καθιεροῦται αὐτοτελής Ἀγιορειτικὴ ὑπηκοότης· ταύτης ἀπολαύουσι:

α. Οἱ κανονικῶς ἐν ταῖς Ιεραῖς Μοναῖς ἐγγεγραμμένοι Μοναχοί.

β. Οἱ δόκιμοι, οἱ νομίμως ὡς τοιοῦτοι ἐγγεγραμμένοι.

γ. Οἱ νομίμως ἀνεγνωρισμένοι ὑπὸ τῶν Κυριάρχων Ιερῶν Μονῶν καὶ ὡς τοιοῦτοι ἐγγεγραμμένοι εἰς τὰ οἰκεῖα βιβλία καὶ ὅμολογα μοναχοί, οἱ διαμένοντες εἰς Σκῆται, Κελλία, Καλύβαις, Ἡσυχαστήρια καὶ λοιπὰ ἔξαρτήματα τῶν Μονῶν, ἢ οἱ μὴ ἐγγεγραμμένοι μέν, ἀλλά, συμφώνως τοῖς κειμένοις κανονισμοῖς, ὡς συνοδεία ὑπὸ τῶν Κυριάρχων

Μονῶν ἀνεγνωρισμένοι.

δ. Οἱ παρὰ τὰ καθεστῶτα μέχρι σήμερον ἐν τοῖς διαφόροις ἔξαρτήμασιν ἐγκατεστημένοι ὑπὲρ τὸν νόμιμον ἀριθμὸν ἀναγνωρίζονται ὡς ἀπολαύοντες τῆς ὑπηκοότητος, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ψήφισμαν τοῦ παρόντος θεμελιώδους Κανονισμοῦ εὑρίσκονται παραμένοντες ἐν τινι τῶν ἔξαρτημάτων τούτων.

Πάντες οἱ ἀνωτέρω διατηροῦσι τὴν Ἅγιορειτικὴν ὑπηκοότητα καὶ ἀπολαύουσι ταύτης ἐφ' ὅσον διαμένουσιν ἐν τῷ Ἅγιῳ Ὄρει· ἔξερχόμενοι δὲ τούτου ὑπάγονται εἰς τὴν ἰθαγένειαν, ἢν πρὸ τῆς εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος ἐλεύσεως αὐτῶν ἐκέπτηντο. Οἱ προσωρινῶς ἡ ἔνεκεν ὑπηρεσίας ἔξερχόμενοι ἀνακτῶσι ταύτην ἅμα τῇ εἰς τὸ Ἱερὸν αὐτῶν σκήνωμα ἐπανόρῳ, πλὴν τῶν τῆς περιπτώσεως τοῦ ἐδ. δ', οἵτινες, ἄπαξ ἀπολέσαντες, δὲν ἀνακτῶσιν αὐτὴν ἐφεξῆς.

Πρβλ. ἄρθρ. 6 ΚΧΑΟ σὲ συνδ. μὲν ἄρθρ. 105, παρ. 1 Συντ. 1975. Ἐπίσης, βλ. Σταῦρος Ἰωσ. Παπαδᾶτος, «Ἡ ἰθαγένεια τοῦ ἀλλογενοῦς ἁγιορείτου μοναχοῦ», ΕΔΔΔΔ 5 (1961) 273-286. Ch. K. Papastathis, «The Nationality of the Mount Athos Monks of non - Greek origin», *Balkan Studies* 8 (1967) 75-86.

Ἄρθρον 6

Μόνιμος διαμονὴ εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος ἐπιτρέπεται εἰς μόνους τοὺς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον κεκτημένους τὴν Ἅγιορειτικὴν ὑπηκοότητα. Οἱ ὑπάλληλοι ἡ ὑπηρέται καὶ ἐργάται τῶν Ἱερῶν Μονῶν ἡ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτῶν λαϊκοὶ δύνανται· νὰ παραμένωσιν ὡς τοιοῦτοι εἰς Ἅγιον Ὅρος, βεβαιουμένης προσηκόντως τῆς ἴδιότητος αὐτῶν ὑπὸ τῆς οἰκείας Μονῆς ἡ τοῦ Ἀντιπροσώπου αὐτῆς. Οἱ ἐν τῷ Ὅρει ἐπαγγελματίαι δύνανται νὰ παραμένωσιν, ἐφ' ὅσον ἔχουσιν ἀδειαν ἔξασκήσεως ἐπαγγέλματος ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος. Πάντες δὲ οἱ λοιποὶ θεωροῦνται ὡς προκυνηταὶ καὶ ἡ προσηκόντως βεβαιουμένη ἴδιότης αὐτῶν αὐτῇ χορηγεῖ αὐτοῖς δικαίωμα παραμονῆς μέχρι τομήνου, δυναμένου νὰ παραταθῇ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας. Οἱ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Κοινότητι λαϊκοὶ ὑπάλληλοι ἔχουσι δικαίωμα ἐλευθέρας ἐν τῷ Ἅγιῳ Ὅρει διαμονῆς, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ὑπηρεσία αὐτῶν, μετὰ τὸ πέρας δ' αὐτῆς θεωροῦνται ὡς προσκυνηταί.

Πρβλ. ἄρθρ. 176 & 177 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 7

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐντὸς τοῦ Ὅρους εἴσοδος θηλέων καὶ ἀγενείων

νέων κάτω τῶν 20 ἑτῶν ὑφ' οἰονδήποτε τύπον. "Οριον τῶν ἀπαγορεύσεων τούτων ἔστιν ἡ ἀπ' αἰώνων ὡς τοιοῦτον καθωρισμένη Μεγάλη Βίγλα.

Πρβλ. ἄρθρ. 186 ΚΧΑΟ σὲ συνδ. μὲ ἄρθρ. 43β ΝΔ 10 / 16.9.1926 · γιὰ τοὺς νέους κάτω τῶν 20 ἑτῶν δὲν γίνεται λόγος.

"Ἀρθρον 8

Πᾶσαι αἱ ἐν τῷ Ἀγίῳ Ὁρει Μοναὶ ἀνήκουσιν εἰς τὴν Μεγάλην Ὁρθόδοξον Ἀνατολικὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν καὶ, οὖσαι Σταυροπηγιακαὶ, ὑπάγονται ὑπὸ τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, οὐδὲν δ' ἔτερον μνημόσυνον ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς ἐπιτρέπεται ἐν Ἀγίῳ Ὁρει πλὴν τοῦ ὄνόματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Εἰς οὐδένα δ' ἔτεροδόξον, αἰρετικὸν ἢ ὅπωσδήποτε ἀλλοδοξοῦντα ἐπιτρέπεται ἡ μοναχικὴ ἐν τῷ Ὁρει ἄσκησις.

= ἄρθρ. 5 ΚΧΑΟ · πρβλ. ἄρθρ. 105 , παρ. 1 , ἐδ. 2 Συντ. 1975.

"Ἀρθρον 9

Οὐδὲν τῶν Ἱερῶν ἐν τῷ Ὁρει σκηνωμάτων, ἐφ' ὅσον κέκτηται τὴν κανονικὴν εἰς τὴν θείαν λατρείαν καθιέρωσιν, ἐπιτρέπεται νὰ μεταβάλῃ προορισμὸν καὶ νὰ μετασχηματισθῇ ταῖς κοσμικαῖς χρείαις.

= ἄρθρ. 4 ΚΧΑΟ.

"Ἀρθρον 10

'Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται ἡ αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Κυριάρχων Μονῶν ἢ ἡ μετατροπὴ τῆς ἀπ' αἰώνων καθιερωμένης καὶ διὰ τοῦ παρόντος θεμελιώδους Χάρτου κεκυρωμένης διοικητικῆς καὶ ἰεραρχικῆς σχέσεως τῶν Ἱερῶν τούτων Μονῶν πρὸς τὰ ἔξαρτήματα αὐτῶν.

= ἄρθρ. 3 ΚΧΑΟ · δὲν γίνεται λόγος γιὰ ἐλάττωση στὸ ΘΧ.

"Ἀρθρον 11

Πάντα τὰ μέλη τῆς Ὁρθοδόξου Μοναχικῆς Πολιτείας ὑπόκεινται τῇ κατὰ τοὺς μοναχικοὺς θεσμοὺς ἵεραρχίᾳ, ὅ,τι δ' ἀφορᾶ <εἰς> τὴν

ἐσωτερικὴν διοίκησιν καὶ δικαιοσύνην, τοῖς ἐψηφισμένοις κανονισμοῖς.

Πρβλ. ἄρθρ. 92 ΚΧΑΟ.

”Αρθρον 12

Ἡ δικαιοσύνη ἐν Ἅγιῷ Ὁρει ἀπονέμεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰδικῶς ψηφιζομένων κανονισμῶν ἐν τῇ ἀπονομῇ ταύτης οὐδεὶς στερεῖται ἄκων τοῦ φυσικοῦ αὐτοῦ δικαστοῦ.

Πρβλ. ἄρθρ. 7, ἐδ. 3 ΝΔ 10 / 16.9.1926.

”Αρθρον 13

Οὐδεὶς τιμωρεῖται ἄνευ νομίμου αἰτίας. Ποιναὶ εἶναι μόνον αἱ ὑπὸ τῶν οἰκείων κανονισμῶν, τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων καὶ τῶν μοναχικῶν θεσμῶν ὁριζόμεναι.

Πρβλ. ἄρθρ. 7, ἐδ. 3 ΝΔ 10 / 16.9.1926.

”Αρθρον 14

Ἐργασίαι ἢ βιοτεχνίαι οἰαιδήποτε, ἀντικείμεναι εἰς τὸν μοναχικὸν βίον, δύνανται ν' ἀπαγορευθῶσι κατόπιν νομοθετικῆς πράξεως τῆς Ιερᾶς Κοινότητος.

Πρβλ. ἄρθρ. 175 ΚΧΑΟ.

”Αρθρον 15

Τὰ περιουσιακὰ τῶν Μοναχῶν δίκαια διέπονται, ἀναλόγως τοῦ κοινοβιακοῦ ἢ ἴδιορρύθμου βίου, ὃν ἐπελέξατο ἕκαστος, ὑπὸ τῶν οἰκείων κανόνων. Δήμευσις μόνον κατὰ τὰς ἐν νόμῳ ὁριζομένας περιπτώσεις ἐπιτρέπεται.

Πρβλ. ἄρθρ. 101 ΚΧΑΟ.

”Αρθρον 16

Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι πρὸς τὰς νομίμους Ἀρχὰς τῆς Πολιτείας εἶναι ἀναφαίρετον, τηρουμένης τῆς μοναχικῆς τάξεως καὶ ἰεραρ-

χίας. Πᾶσα παρακώλυσις ἀναφορᾶς, ὅπως περιέλθῃ, ὅπου δεῖ, ἀπαγορεύεται.

Πρβλ. ἄρθρ. 9 Συντ. 1911.

"Αρθρον 17

Πᾶσαι αἱ ὑπηρεσίαι τῆς Μοναχικῆς Πολιτείας διεξάγονται εἰς γλῶσσαν Ἑλληνικὴν ὡς ἐπίσημον γλῶσσαν.

= ἄρθρ. 26 ΚΧΑΟ.

"Αρθρον 18

Ἡ ἴδρυσις καὶ συντήρησις σχολῶν μέσης καὶ κατωτέρας παιδεύσεως ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν τῆς Πολιτείας.

Πρβλ. ἄρθρ. 41 ΝΔ 10 / 16.9.1926 & 182 ΚΧΑΟ.

ΜΕΡΟΣ Β' ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α' ΣΥΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΧΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

"Αρθρον 19

Ἄπασαι αἱ ἔξουσίαι πηγάζουσιν ἐκ τῶν εἶκοσιν Ιερῶν Μονῶν καὶ ἐνασκοῦνται διὰ τῆς Ιερᾶς Κοινότητος, καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει ὁ παρὸν θεμελιώδης Κανονισμός. Οίαδήποτε ἔξωθεν παρέμβασις εἰς τὴν νομοθεσίαν ἢ τὴν διοίκησιν τοῦ Ὁρους ἀποκλείεται.

Πρβλ. ἄρθρ. 16 ΚΧΑΟ.

"Αρθρον 20

Τὴν νομοθετικὴν ἔξουσίαν ἀσκεῖ μόνη ἡ Ιερὰ Κοινότης, τὴν ἐκτελεστικὴν δὲ ἀσκεῖ αὕτη μετὰ τῆς Ιερᾶς Ἐπιστασίας κατὰ τὰ ἀκριβέστερον κατωτέρω ὁρίζομενα.

Ἡ δικαστικὴ ἔξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων· ὅτι δ' ἀφορᾶ <εἰς> τὴν ἐσωτερικὴν τῶν Μονῶν τάξιν ὑπὸ τῶν Μοναστηριακῶν Συνάξων. Αἱ δὲ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τῆς Ἀγιο-

ρειτικῆς Μοναχικῆς Πολιτείας.

Πρβλ. ἄρθρ. 6 ΝΔ 10 / 16.9.1926 & 40 ΚΧΑΟ. Γὰ τὴ δικαστικὴ ἐξουσία πρβλ. ἄρθρ. 7, ἐδ. 1 & 2, ἄρθρ. 8 ΝΔ 10 / 16.9.1926 καθὼς καὶ ἄρθρ. 8 ΚΧΑΟ.

”Αρθρον 21

Αἱ Ἱεραὶ Μοναὶ εἰσὶν ἐσωτερικῶς αὐτοδιοίκητοι συμφώνως τῷ ἐσωτερικῷ ἑκάστης αὐτῶν κανονισμῷ, δὸν ψηφίζουσι μὲν αὐταί, ἐγκρίνει δὲ ἡ Ἱερὰ Κοινότης.

+ ἄρθρ. 23 ΘΧ = ἄρθρ. 9 ΚΧΑΟ · πρβλ. ἄρθρ. 71 ΘΧ.

”Αρθρον 22

Αἱ Ἱεραὶ Μοναὶ ἐν παντὶ γενικοῦ ἐνδιαιφέροντος ζητήματι ὑπόκεινται εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, οὐδεμίαν ἐκ τῆς κυριαρχικῆς αὐτῶν ἰδιότητος δυνάμεναι ν' ἀντλήσωσιν αἰτιολογίαν, ὅπως ἀντιστῶσιν εἰς τὰς ἀποφάσεις ταύτας.

= ἄρθρ. 10 ΚΧΑΟ.

”Αρθρον 23

Ἡ Ἱερὰ Κοινότης ἀσκεῖ ἐποπτείαν καὶ ἐπὶ τῆς τηρήσεως τῶν ἐσωτερικῶν κανονισμῶν καὶ τῆς ὁμαλῆς αὐτῶν λειτουργίας.

+ ἄρθρ. 21 ΘΧ = ἄρθρ. 9 ΚΧΑΟ.

”Αρθρον 24

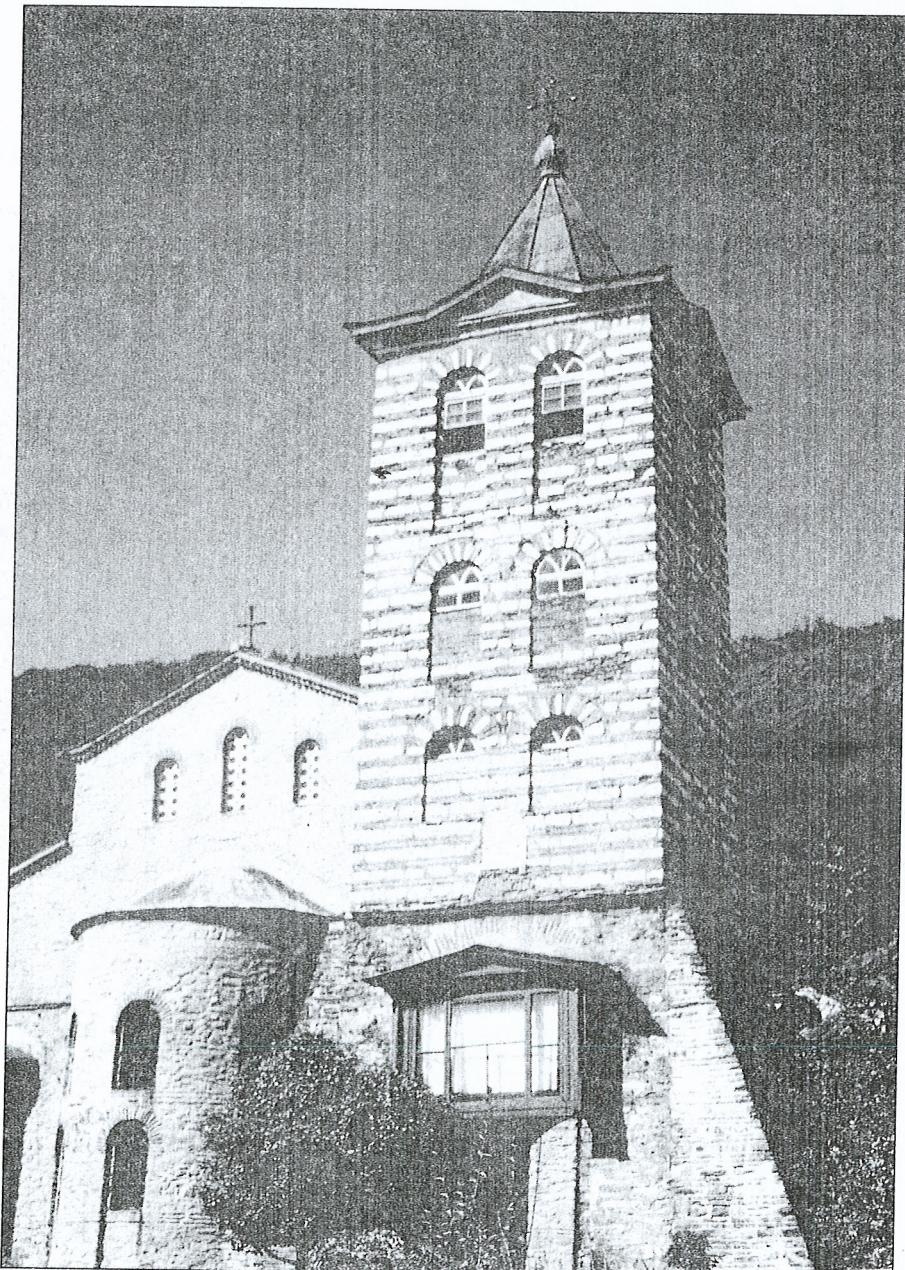
Τὰ Δικαστήρια, δργανούμενα δι' εἰδικοῦ Νόμου, τελοῦσιν ἀνεξάρτητα ἀπὸ πάσης ἄλλης ἐξουσίας <εἰς> δ, τι ἀφορᾷ <εἰς> τὴν ἀσκησιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ὑποχρεοῦσι πάντας.

Πρβλ. ἄρθρ. 16 ΚΧΑΟ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β' ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ

”Αρθρον 25

Ἡ Ἱερὰ Κοινότης ἀποτελεῖται ἐξ Ἀντιπροσώπων τῶν εἶκοσιν

Πρωτάτο, Καρυές Άγιου "Ορούς, 10ος αι.

Ἴερῶν Μονῶν καὶ ἑδρεύει ἐν Καρυαῖς, ἀποτελοῦσα τὴν ἀνωτάτην νομοθετικὴν καὶ διοικητικὴν Ἀρχὴν τοῦ Ἅγίου Ὁρούς Ἀθω.

Πρόβλ. ἄρθρ. 11 & 14 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 26

Οἱ Ἀντιπρόσωποι τῶν Ἴερῶν Μονῶν ἐκλέγονται τακτικῶς κατὰ τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους, κατὰ τοὺς ἐσωτερικοὺς τῶν Μονῶν κανονισμούς, ἐκ τῶν ἔχοντων ἡλικίαν ἅνω τῶν 30 ἑτῶν, διακρινομένων δὲ ἐπὶ συνέσει καὶ βίῳ ἀνεπιλήπτῳ, προτιμωμένων μεταξὺ τῶν τοιούτων τῶν κεκτημένων ἐγκύρων καὶ ἐκλησιαστικὴν παιδείαν καὶ πεῖραν.

= ἄρθρ. 14 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 27

Ἡ ἐντολὴ τοῦ Ἀντιπροσώπου παρὰ τῇ Ἱερᾶ Κοινότητι εἶναι ἐνιαυσία, δύναται δὲ νὰ ἀνανεωθῇ κατὰ τὰς ἐπομένας ἐκλογὰς τῶν Ἀντιπροσώπων. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους, δι’ ὃ οἱ Ἀντιπρόσωποι ἔξελέγησαν, ἡ ἐντολὴ αὐτῶν εἶναι ἀμετάκλητος ἐκ μέρους τῆς ἴδιας αὐτῶν Μονῆς.

Τὸ ἐδ. 1 = ἄρθρ. 15 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 28

Ἐκπτωσις ἀπὸ τῆς ἴδιοτητος τοῦ Ἀντιπροσώπου δύναται νὰ γίνῃ μόνον κατόπιν ἀποφάσεως, λαμβανομένης ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος διὰ λόγους κρινομένους ὑπ’ αὐτῆς ὡς ἀποχρῶντας καὶ διὰ πλειοψηφίας 16 ψήφων. Ο οὕτως ἐκπτωτος κηρυχθεὶς ὑπὸ τῆς Κοινότητος δὲν δύναται νὰ ἐπανεκλεχθῇ διὰ τὸ αὐτὸν ἔτος ὑπὸ τῆς οἰκείας Μονῆς.

Πρόβλ. ἄρθρ. 19 & 23 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 29

Οἱ ὡς Ἀντιπρόσωποι ἐκλεγόμενοι ἐκπροσωποῦσιν ἐκαστος ὁλόκληρον τὴν Ἅγιορειτικὴν Πολιτείαν καὶ οὐχὶ μόνην τὴν ἐκλέξασαν αὐτοὺς Μονήν.

Πρόβλ. ἄρθρ. 67 Συντ. 1911.

”Αρθρον 30

Οι Ἀντιπρόσωποι, διαρκούντος τοῦ ἔτους τῆς ἐντολῆς των, ἀπολαύσουσιν ἀσυλίας ὡς πρός τε τὴν πειθαρχικὴν καὶ τὴν ποινικὴν αὐτῶν δίωξιν. Μόνον τῇ ἀδείᾳ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἐπιτρέπεται ἡ ποινικὴ αὐτῶν δίωξις. Ἐπ' οὐδὲν λόγῳ ἐπιτρέπεται ἡ καταδίωξις Ἀντιπροσώπου διὰ τὴν γνώμην ἡ ψῆφον αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν ἀντιπροσωπευτικῶν καθηκόντων του.

Πρβλ. ἄρθρ. 62 & 63 Συντ. 1911.

”Αρθρον 31

Ἡ Ἱερὰ Κοινότης εἶναι σῶμα διαρκές, συνεδριάζον δι' ὅλου τοῦ ἔτους κατὰ τὰς νομίμως τεταγμένας ἡμέρας καὶ ὥρας. Συνεπῶς, πάντες οἱ Ἀντιπρόσωποι δέον νὰ ἔδρεύωσιν ἐν Καρυαῖς.

Πρβλ. ἄρθρ. 17 & 19 ΚΧΔΟ.

”Αρθρον 32

Ἡ Ἱερὰ Κοινότης συγκροτεῖται κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ Ιανουαρίου ἑκάστου ἔτους εἰς σῶμα διὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Προέδρου αὐτῆς ἐκ τῶν Ἀντιπροσώπων. Ἡ ἐκλογὴ αὗτη εἶναι μυστικὴ διὰ ψηφοδελτίων.

Πρβλ. ἄρθρ. 14 ΚΧΔΟ καὶ 74 Συντ. 1911. Ο θεσμὸς τοῦ αἵρετοῦ ἀπὸ τὴν Ι. Κ. Προέδρου εἶναι νέος, ἀπόρροια προφανῶς τῆς αὐτονομίας τοῦ Ἀγίου Όρους.

”Αρθρον 33

Μέχρι τῆς ἐκλογῆς τοῦ Προέδρου τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ἐνασκεῖ ὁ Ἀντιπρόσωπος τῆς πρώτης τῇ τάξει ἐκ τῶν Ἱερῶν Μονῶν. Ο αὐτὸς Ἀντιπρόσωπος ἀναπληροῖ τὸν Πρόεδρον ἀπόντα ἡ κωλυόμενον. Ἡ ἐφεξῆς ἀναπλήρωσις γίνεται κατὰ τὴν αὐτὴν σειράν.

Πρβλ. ἄρθρ. 24 ΚΧΔΟ = ἄρθρ. 7 "Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἀγίου Όρους "Αθω" (1931).

”Αρθρον 34

Ο Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, καθήμενος ἐν ἰδιαιτέρᾳ θέσει,

διευθύνει τὰς συνεδριάσεις τηρῶν τὴν ἐσωτερικὴν τάξιν, δίδει ἢ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον κατὰ τὸν κανονισμόν, ἐνεργεῖ τὴν ψηφοφορίαν καὶ βεβαιοῖ μετὰ τοῦ Γραμματέως, διὰ τῆς ὑπογραφῆς του, τὴν ἀκρίβειαν τῶν πρακτικῶν. Μόνον ἐν περιπτώσει ἴσοψηφίας ἢ ψῆφος του θεωρεῖται διπλῆ.

Πρβλ. ἄρθρ. 23 ΚΧΑΟ.

”Αρθρον 35

Ἡ ἐκλογὴ τοῦ Προέδρου ἰσχύει ὅσον καὶ ἡ τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως, ἡς προεδρεύει. Ὁ ἐκλεγεὶς δὲν εἶναι ἐκλέξιμος διὰ τὸ ἀμέσως ἐπιὸν ἔτος.

”Αρθρον 36

Πρὸς ἀπαρτίαν, ὅπου εἰδικαὶ διατάξεις δὲν ὁρίζουσιν ἄλλως, ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τῶν 2/3 τούλαχιστον ἐκ τῶν μελῶν.

= ἄρθρ. 21 , ἐδ. 1 , ΚΧΑΟ. Πὰ τὴν ἀπαρτία τῆς Ι. Κ. βλ. γνωμοδότηση του Χ. Παπαστάθη τῆς 31ης 3.1994 (Ἀρχεῖο Ι. Κ.).

”Αρθρον 37

Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος διαιροῦνται εἰς νομοθετικὰς καὶ διοικητικάς.

Αἱ διοικητικαὶ δύνανται νὰ εἰσάγωνται, συζητῶνται καὶ ἀποφασίζωνται ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ συνεδρίᾳ.

Αἱ νομοθετικαὶ εἰσηγοῦνται μὲν ἐν μιᾷ συνεδριάσει, ψηφίζονται δὲ κατ’ ἄρθρον εἰς δύο ἐπομένας διαφόρους ἡμέρας καὶ συνεδριάσεις. Αἱ τροπολογίαι ὑποβάλλονται τὸ βραδύτερον εἰς τὴν πρώτην κατ’ ἄρθρον συζήτησιν.

Ἡ Ἱερὰ Ἐπιστασία ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιμεληθῇ τὸ βραδύτερον ἐντὸς ὀκταημέρου τῆς δημοσιεύσεως τῶν νομοθετικῶν ἀποφάσεων τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, ἰσχυούσων ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης.

Πρβλ. ἄρθρ. 6 ΝΔ 10 / 16. 9.1926.

”Αρθρον 38

Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος λαμβάνονται διὰ πλειοψηφίας.

= ἄρθρ. 21 , ἐδ. 1.2 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 39

Οὐδενὶ τῶν Ἀντιπροσώπων ἐπιτρέπεται ν' ἀπουσιάσῃ ἐκ τῆς Συνάξεως, εἰμὴ δὲ ἀποδεδειγμένως δεδικαιολογημένην αἰτίαν. Ἡ ἀδικαιολογήτως παρατεινομένη ὑπέρ τὸν μῆνα ἀπουσία δύναται κατ' ἀπόφασιν τῆς Συνάξεως νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἔκπτωσιν.

Προβλ. ἄρθρ. 19 & 20 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 40

Ἡ Ἱερὰ Κοινότης ἔχει παρ' ἕαυτῇ νομικὸν σύμβουλον, διδάκτορα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἢ ἄλλου διμοταγούς Πανεπιστημίου, κεκτημένον πεῖραν ἀσκήσεως, δόστις ἀκούεται προκειμένου περὶ παντὸς ζητήματος νομικῆς ἴδιᾳ φύσεως, παρεδρεύων ἐν τῇ Κοινότητι ἄνευ δικαιώματος ψήφου. Ἐν ἐλλείψει Ἀγιορείτου νομομαθοῦς ὁ νομικὸς σύμβουλος δύναται νὰ εἶναι καὶ λαϊκός.

Συμβαίνει στὴν πράξη : προβλ. ἄρθρ. 107 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 41

Πᾶσα νομοθετικὴ ἐργασία τῆς Κοινότητος ὑποβάλλεται προηγουμένως ὑπὸ τὴν ὁρίσιν τοῦ νομικοῦ τούτου συμβούλου.

Αὕτη εἶναι καὶ σήμερα ἡ καθιερωμένη πρακτική.

Ἄρθρον 42

Οὐδὲν φιρολογικὸν μέτρον ἐπιβάλλεται ἄνευ ἀποφάσεως νομοθετικῆς τῆς Κοινότητος. Ὁ καθορισμὸς τῶν ἐτησίων ἔξόδων καὶ δαπανῶν θὰ γίνεται ὥσαύτως διὰ νομοθετικῆς πράξεως τῆς Κοινότητος.

Ἄρθρον 43

Ἡ Ἱερὰ Κοινότης θὰ ὁρίσῃ διὰ Κανονισμοῦ τὸν τρόπον τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

= ἄρθρ. 17 , ἐδ. 2 ΚΧΑΟ.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑΣ**

”Ἄρθρον 44

Αἱ Ἱεραὶ Μοναὶ τοῦ Ἅγίου Ὁρούς Ἀθω διαιροῦνται ἀρχαιόθεν εἰς τὰς ἑξῆς πέντε τετράδας, ἐκάστη τῶν ὅποιων ἀσκεῖ τὴν ἐπιστασίαν ἐπὶ ἐν ἔτος – ἀπὸ 1 Ἰουνίου μέχρι 31 Μαΐου – οὕτως ὡστε ἡ σειρὰ τῆς αὐτῆς τετράδος ἐπανέρχεται ἀνὰ πᾶσαν πενταετίαν.

Αἱ τετράδες αὗται εἶναι αἱ ἑξῆς:

α' Τετράς	1.	Μ. Λαύρας
	2.	Δοχειαρίου
	3.	Ξενοφῶντος
	4.	Ἐσφιγμένου
β' Τετράς	1.	Βατοπαιδίου
	2.	Κουτλουμουσίου
	3.	Καρακάλλου
	4.	Σταυρονικήτα
γ' Τετράς	1.	Ἰβήρων
	2.	Παντοκράτορος
	3.	Φιλοθέου
	4.	Σύμωνος Πέτρας
δ' Τετράς	1.	Χιλιανδαρίου
	2.	Ξηροποτάμου
	3.	Ἅγίου Παύλου
	4.	Γρηγορίου
ε' Τετράς	1.	Διονυσίου
	2.	Ζωγράφου
	3.	Ρωσσικοῦ
	4.	Κωνσταμονίτου

Ἐξ ἐκάστης Μονῆς ἐκάστης τῶν τετράδων τούτων πέμπεται ἐτη-
σίως ἀνὰ ἐν πρόσωπον, ἐγνωσμένης ἀρετῆς καὶ ἴκανότητος, οὗ ἡ

ἐντολὴ διαρκεῖ δι’ ὀλόκληρον τὸ ἐπιστασιακὸν ἔτος. Ὁ πρῶτος τῇ τάξῃ ἑκάστης τετράδος φέρει τὸν τίτλον «Πρωτεπιστάτης».

= ἄρθρο. 28 ΚΧΑΟ.

”Αρθρον 45

Ἡ Ἱερὰ Ἐπιστασία ἀσκεῖ τὴν ἐκτελεστικὴν ἔξουσίαν, ἀποκεφαλίας αὐτῇ τῆς ἐκτελέσεως πασῶν τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος. Ὡσαύτως, ἀσκεῖ δημαρχιακὰ καθήκοντα ἐν Καρυαῖς, ἐφορεύει δὲ τὴν ἀσκησιν τῶν αὐτῶν καθηκόντων ὑφ’ ἑκάστης τῶν Ἱερῶν Μονῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῆς. Εἰς τὴν Ἱερὰν Ἐπιστασίαν ἀνήκει ὥσταύτως ἡ διαχείρισις τῶν ἐσόδων καὶ ἔξόδων, ἥτις δι’ εἰδικῶν διατάξεων δὲν ἦθελεν ἀνατεθῆ ἐις ἄλλας ὑπηρεσίας. Αἱ ἀστυνομικαὶ καὶ ἀγορανομικαὶ παραβάσεις καὶ τὰ ἐν Καρυαῖς ἡ ὑπὸ λαϊκῶν ὁπουδήποτε διαπρατόμενα πταίσματα δικάζονται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας. Ἡ αὐτὴ εἶναι ἀρμοδία, ὅπως ἐπιληφθῆ τῆς συμβιβαστικῆς λύσεως τῶν ἐν Καρυαῖς ἡ μεταξὺ λαϊκῶν ὑφισταμένων διαφορῶν. Λεπτομερής ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχαίων τοῦ Ἅγιου Ὀρούς καθεοτάτων καθορισμὸς τῶν εἰδικῶν τούτων καθηκόντων τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας θέλει ψηφισθῆ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἐν εἰδικῷ δργανισμῷ.

Βλ. ἄρθρ. 37 , 40 ΚΧΑΟ & 9 , παρ. 2 ΝΔ 10 / 16.9.1926. Ἐπίσης , βλ. ἄρθρ. 20 ΘΧ σχετ. μὲ τὴν ἐκτελεστικὴν ἔξουσία τῆς Ι. Ε. καὶ 58 ΘΧ σχετ. μὲ τὰ πταίσματα τῶν λαϊκῶν.

”Αρθρον 46

Ἡ μεγάλη σφραγίς τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, ἔχουσα ἐν τῷ μέσῳ τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου ἡ «Πλατυτέρα», τηρεῖται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας. Εἶναι δὲ διηρημένη εἰς τέσσαρα τμήματα, ἀνὰ ἐν τῶν ὅποιων κρατεῖ ἕκαστος τῶν Ἐπιστατῶν. Πᾶν ἔγγραφον τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος σφραγίζεται διὰ τῆς σφραγίδος ταύτης.

= ἄρθρο. 31 ΚΧΑΟ.

”Αρθρον 47

Τὸ κείμενον τῶν νομοθετικῶν ἀποφάσεων τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, ἀμα τελικῶς ψηφισθέν, διαβιβάζεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου πρὸς τὴν Ἱερὰν Ἐπιστασίαν, ἥτις, σφραγίζουσα τοῦτο διὰ τῆς μεγάλης

σφραγῖδος, κατατίθησιν ἐν εἰδικῷ ἀρχείῳ.

Πρβλ. ἄρθρ. 25 & 37 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 48

Οἱ ἀποστελλόμενοι ὡς Ἐπιστάται μοναχοὶ δέον νὰ ἔχωσιν ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν 35 ἑτῶν, μοναχικὸν βίον ἀνεπίληπτον καὶ νὰ διακρίνωνται μεταξὺ τῶν μοναχῶν τῆς ἀποστελλούσης αὐτοὺς Μονῆς ἐπὶ μορφώσει ἐγκυκλίῳ καὶ πείρᾳ προτιμῶνται δὲ μεταξὺ τῶν τοιούτων οἱ ἔχοντες νομικήν μόρφωσιν καὶ οἱ χρηματίσαντες Ἀντιπρόσωποι ἢ Ἐπιστάται.

Πρβλ. ἄρθρ. 28 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 49

Οἱ Ἐπιστάται συμπράττουσιν ὅλοι ὅμοι ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων αὐτῶν. Μόνον ἐν ἐκτάκτῳ ἀνάγκῃ ἢ κωλύματι ἐνὸς Ἐπιστάτου δύνανται οἱ λοιποὶ τρεῖς νὰ ἐνεργῶσιν. Τότε τὸ ἀνῆκον τμῆμα τῆς σφραγῖδος παραδίδεται εἰς τινα τῶν συναδέλφων του κατ’ ἐκλογὴν καὶ ὑπ’ εὐθύνην τοῦ ἀπόντος ἢ κωλυομένου, ἀλλ’ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται τούτο νὰ παραταθῇ ὑπὲρ τὴν ἐβδομάδα. Μετὰ τὴν πάροδον τοῦ διαστήματος τούτου τὸ πρᾶγμα γνωστοποιεῖται ἐν ἐπισήμῳ Συνάξει εἰς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα, ἥτις εἰδοποιεῖ περὶ τούτου τὴν οἰκείαν Μονῆν.

Πρβλ. ἄρθρ. 29, 30, 32, & 33 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 50

Τὰ καθήκοντα Ἀντιπροσώπου καὶ Ἐπιστάτου δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστα. Μόνον ἐν ἣ περιπτώσει τις τῶν Ἐπιστατῶν ἐκλεγγῆ καὶ Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, ἢ Ἱερὰ αὐτοῦ Μονὴ ὑποχρετοῦται ν’ ἀποστείλῃ ἄλλον ἀντ’ αὐτοῦ.

= ἄρθρ. 34 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 51

Οἱ Ἐπιστάται δικαιοῦνται νὰ παρακάθηνται ἐν ταῖς Συνάξεσι τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, ἀλλ’ ἐὰν δὲν εἶναι ταυτοχόοντος καὶ Ἀντιπρόσωποι, ἃνευ δικαιώματος ψήφου. Ἡ παρεμβολὴ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν μὴ

Αντιπροσώπων Ἐπιστατῶν ἐπιτρέπεται μόνον ἐπὶ ἀφορώντων τὴν Ἐπιστασίαν ζητημάτων, ἢ ἐφ' ὅσον προκαλοῦνται.

Πρβλ. ἄρθρ. 34 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 52

Ο Πρωτεπιστάτης φέρει τὴν ράβδον, ἣν ἔγχειρίζει αὐτῷ ἅμα τῇ ἀνακηρύξει του ὁ πρῶτος τῇ τάξει, καὶ προεδρεύει ἐν τῇ Ιερᾶς Ἐπιστασίᾳ, ἔχων ὅμως ἀπλῆν ψῆφον. Οσάκις ἐν τῷ κύκλῳ τῶν καθηκόντων τῆς Ιερᾶς Ἐπιστασίας παρουσιασθῇ ἴσοψηφία, ἡ λύσις τοῦ ζητήματος ἀπόκειται εἰς τὴν Ιερὰν Κοινότητα. Ἐν ταῖς Συνάξεσιν ὁ Πρωτεπιστάτης τηρεῖ τὴν θέσιν, ἣν ἔχει μέχρι σήμερον.

= ἄρθρ. 28 , ἑδ. 2 & ἄρθρ. 29 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 53

Ἐν πάσει ἐκτελέσει ἀποφάσεώς τυνος τῆς Ιερᾶς Κοινότητος ἢ δικαστικῆς τοιαύτης ἢ εἰς πᾶσαν συμβιβαστικὴν λύσιν διαφορᾶς παρίσταται ἀναγκαίως εἰς τούλαχιστον Ἐπιστάτης. Η συμμετοχὴ κανονίζεται διαδοχικῶς κατὰ τὴν ιεραρχικὴν τάξιν τῶν Μονῶν. Ο Πρωτεπιστάτης ἀπαλλάσσεται τῆς τοιαύτης συμμετοχῆς.

Πρβλ. ἄρθρ. 8 , ἑδ. 1 ΝΔ 10 / 16.9.1926.

Ἄρθρον 54

Η διαχείρισις τῶν Ἐπιστατῶν τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν οἰκείων Ιερῶν Μονῶν.

Πρβλ. ἄρθρ. 35 , ἑδ. 1 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 55

Ο ἔλεγχος τῆς Ιερᾶς Ἐπιστασίας ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Ιερὰν Κοινότητα. Ἀνάκλησις Ἐπιστάτου ὑπὸ τῆς οἰκείας Μονῆς ἀποκλείεται.

Πρβλ. ἄρθρ. 35 , ἑδ. 3 ΚΧΑΟ.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'
ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ**

”Αρθρον 56

Πᾶσαι αἱ ἀστικαὶ διαφοραί, ἐφ' ὅσον δὲν συμβιβασθῶσιν ὑπὸ τῶν Μοναστηριακῶν Συνάξεων, δικάζονται ὑπὸ ἐγχωρίων Δικαστηρίων ἔδρευόντων ἐν Καρυαῖς καὶ συγκειμένων, τοῦ μὲν πρωτοβαθμίου ἐκ τριῶν μοναχῶν διοριζομένων ὑπὸ τῆς Κοινότητος ἐκ τῶν ἔχόντων τὰ προσόντα Προϊσταμένων τῶν Μονῶν ἢ τῶν ἔχόντων σχετικὴν πεῖραν μοναχῶν ἐπιστημόνων· τοῦ κατ' ἔφεσιν δὲ ὑφ' ἐνὸς Ἐφετείου ἀποτελουμένου ἐξ ἐνὸς Προέδρου, ὅστις πάντως ὁφείλει νὰ εἶναι διδάκτωρ τῆς Νομικῆς, ἔχων δικαστικὴν πεῖραν, καὶ τεσσάρων μοναχῶν ἔχόντων τὰ αὐτὰ ὡς ἀνωτέρω προσόντα.

Πρβλ. ἀρθρ. 9, παρ. 1, ἐδ. γ' & παρ. 2 ΝΔ 10 / 16.9.1926 καὶ ἀρθρ. 7 & 41 ἐπ. ΚΧΑΟ.

”Αρθρον 57

Τὰ πλημμελήματα δικάζονται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου, κατ' ἔφεσιν δὲ ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῷ Ἐφετείου. Χρέη δημοσίου κατηγόρου ἐκτελεῖ ὁ Διοικητὴς τῆς χωροφυλακῆς παρ' ἀμφοτέροις ὡς ἄνω δικαστηρίοις. Τὰ αὐτὰ Δικαστήρια δικάζουν καὶ τὰς πειθαρχιὰς ἢ μικτὰς παραβάσεις πρωτοδίκως καὶ κατ' ἔφεσιν, δισάκις παραπεμφθῶσιν αὐτοῖς κατὰ τὸ ἀρθρον 78.

Πρβλ. ἀρθρ. 9, παρ. 2 ΝΔ 10/16.9.1926 : “Ο <Πολιτικὸς> Διοικητὴς παρακάθηται ἀπαραιτήτως κατὰ τὰς συνεδριάσεις τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου, ἐκτελῶν χρέη ἐπιτρόπου τοῦ Νόμου”.

”Αρθρον 58

Τὰ πταισματα δικάζονται ὑπὸ τῶν Μοναστηριακῶν Συνάξεων, τὰ ἐν Καρυαῖς δὲ ἢ ὑπὸ λαϊκῶν ὅπουδήποτε διαπραττόμενα ὑπὸ τῆς Ιερᾶς Ἐπιστασίας. Τὰς ἐφέσεις κατὰ τῶν πταισμάτων δικάζει τὸ πρωτόβαθμον Δικαστήριον.

Βλ. ἀρθρ. 45 ΘΧ σχετ. μὲ τὰ πταισματα τῶν λαϊκῶν · πρβλ. ἀρθρ. 9, παρ. 1, ἐδ. β' & παρ. 2 ΝΔ 10 / 16.9.1926.

''Αρθρον 59

Διὰ τὰ κακουργήματα εἰσάγεται τὸ δρκωτικὸν σύστημα.

Πρβλ. ἄρθρ. 94 Συντ. 1911.

''Αρθρον 60

Οσάκις οἱ ὑπὸ τῶν οἰκείων Συνάξεων πρωτοβαθμίως ἐπιβαλλόμενοι διὰ πειθαρχικὰς ἢ ἄλλας παραβάσεις κανόνες ὑπερβαίνουσι τὸ ἔξαμηνον, δικάζονται κατ' ἔφεσιν ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 58 Ἐφετείου. Ἐξαιροῦνται αἱ ἀφορῶσαι καθαρῶς <εἰς> πνευματικὰ ἀδικήματα, δι' ἣν δικάζει κατ' ἔφεσιν ἡ Ἱερὰ Κοινότης ἐν συνεδρίᾳ.

Βλ. ἄρθρ. 79 ΘΧ · πρβλ. ἄρθρ. 9 , παρ. 2 ΝΔ 10/16.9.1926 & 43 ΚΧΑΟ.

''Αρθρον 61

Αἱ Ἱεραὶ Μοναὶ ὑποχρεοῦνται νὰ δέχωνται ἀποφασίστως τοὺς ἐξ ἑτέρων Μονῶν ἀποστελλομένους ὑπὸ κανόνα ἀδελφούς.

Πρβλ. ἄρθρ. 12 ΝΔ 10 / 16.9.1926.

''Αρθρον 62

Οἱ δικασταὶ, οἱ ἐκ τῶν Ἀγιορειτῶν Πατέρων ὀνομαζόμενοι, εἰσὶ μόνιμοι ἐπὶ μίαν πενταετίαν, δυνάμενοι νὰ παυθῶσιν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος μόνον ἔνεκα μεροληψίας ἢ ἄλλης ἀναξιότητος περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔαυτῶν καθηκόντων, προηγουμένης πάντοτε ἐκθέσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου.

Πρβλ. ἄρθρ. 11 ΝΔ 10 / 16.9.1926.

''Αρθρον 63

Εἰδικοὶ κανονισμοὶ περὶ δργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ περὶ εἰσαγωγῆς δικαστικῆς νομοθεσίας κτλ. εὐθὺς ἅμα τῇ ψηφίσει τοῦ παρόντος θέλουσι ρυθμίσει λεπτομερῶς τὰ τῆς λειτουργίας τῶν Δικαστηρίων. Ωσαύτως θέλουσι ρυθμισθῆ καὶ τὰ περὶ δημοσίων ἐγγράφων καὶ γραφείου τῆς Κοινότητος.

Πρβλ. ἄρθρ. 37 ΝΔ 10 / 16.9.1926.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε' ΠΕΡΙ ΛΟΓΟΘΕΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Πρόκειται γιὰ νέο θεσμό.

”Αρθρον 64

Σὺν τῇ ὁργανώσει τῆς Μοναχικῆς Πολιτείας θέλει ἴδρυθῆ Λογοθετικὸν Συμβούλιον, ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ ἀνωτέρου οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου τῆς Πολιτείας καὶ 2-4 μελῶν ὀνομαζομένων ἐκ τῶν Προϊσταμένων τῶν Μονῶν.

Οἱ λογοθέται οὗτοι εἶναι μόνιμοι διὰ μίαν 3ετίαν, πλὴν ἐὰν προκύψωσι λόγοι ἀνεπαρκείας ἢ ἀπιστίας κατ' αὐτῶν.

”Αρθρον 65

Τὸ Λογοθετικὸν τοῦτο Συμβούλιον, ἀνεξάρτητον ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν καθηκόντων του ἀφ' οἰασδήποτε Ἀρχῆς, τελεῖ χρέη οἰκονομικοῦ Δικαστηρίου καὶ ἔργον ἔχει τὸν ἐλεγχὸν τῆς διαχειρίσεως τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν.

”Αρθρον 66

Εἰς τὸ αὐτὸ Λογοθετικὸν Συμβούλιον ἀποστέλλονται ἐπίσης ἀπ' εὐθείας πρὸς ἐλεγχον καὶ θεώρησιν οἱ τε προϋπολογισμοὶ καὶ οἱ ἀπολογισμοὶ μετὰ πάντων τῶν στοιχείων τῆς διαχειρίσεως τῶν Ἱερῶν Μονῶν, τὸ δὲ πόροισμα τοῦ ἐλέγχου διαβιβάζεται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου κατ' εὐθείαν πρὸς τὰς Ἱερὰς Μονάς, εἰδοποιουμένης μόνον τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος καὶ τῆς δικαστικῆς Ἀρχῆς ἐν περιπτώσει καταχρήσεως, ἢ ἄλλων κολασίμων πράξεων.

”Αρθρον 67

Παρὰ τὰ καθήκοντα ταῦτα δύνανται ἐπίσης νὰ ἀνατεθῶσιν εἰς τὸ αὐτὸ Συμβούλιον ἔτερα συναφῆ πρὸς τὴν φύσιν αὐτοῦ καθήκοντα.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'
ΠΕΡΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΜΟΝΑΧΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ**

"Αρθρον 68

Τὸ Ἀγιον Ὅρος δὲν ἔχει μονίμους ἔξω αὐτοῦ ἀντιπροσώπους. Μόνον ὁσάκις ἥθελε παραστῆ ἀνάγκη διαπραγματεύσεως μετά τινος ἑτανῆς Ἀρχῆς, ἀποστέλλονται διὰ τὴν εἰδικὴν ταύτην ὑπηρεσίαν – καὶ ἐφόσον αὕτη διαρκεῖ – εἰς ἡ πλείονες Ἐπίτροποι.

Πλὰ τὴ διεκπεραιώση τῶν διαφόρων ὑποθέσεων τοῦ Ἀγίου Ὅρους διορίζονταν ἀπὸ τὸ Πρωτάτο δύο ἀντιπρόσωποι στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ ἔνας στὴ Θεσσαλονίκη, βλ. Μανουὴλ I. Γεδεών, Ὁ Ἀθως. Ἀναμνήσεις – ἔγγραφα – σημειώσεις, ἐν Κωνσταντινουπόλει 1885, ἀνατ. Ἀθήνα 1990, 128, 323 – 326· ἐπίσης ἄρθρ. 129 «Κανονισμοῦ τῶν ἐν τῷ Ἀγίῳ Ὅρει μοναστηρίων...» τοῦ 1877, Δημ. Νικολαΐδης, Ὁθωμανικοὶ Κώδικες..., τόμ. Γ', ἐν Κωνσταντινουπόλει 1890, 2834 = J. D. Mansi, *Sacrorum conciliorum nova et amplissima collectio*, (ἀνατ.) Gratz 1961 (= Paris - Leipzig 1903 - 1927), τόμ. 45, 607.

**ΜΕΡΟΣ Γ'
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'
ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΜΟΝΑΧΩΝ ΕΝ ΓΕΝΕΙ**

"Αρθρον 69

Ἐκ τῶν εἶκοσι Κυριάρχων τοῦ Ἀγίου Ὅρους Ἱερῶν Μονῶν αἱ μὲν ἔνδεκα ἦτοι αἱ Μονὴ Διονυσίου, Κουτλουμουσίου, Ζωγράφου, Καρακάλλου, Σίμωνος Πέτρας, Ἀγίου Παύλου, Ξενοφῶντος, Γρηγορίου, Ἐσφιγμένου, Ἀγίου Παντελεήμονος καὶ Κωνσταμονίτου εἶναι κοινόβιοι, αἱ δὲ ἐννέα ἦτοι αἱ Λαύρας, Βατοπαιδίου, Ἰβήρων, Χιλιανδαρίου, Παντοκράτορος, Ξηροποτάμου, Δοχειαρίου, Φιλοθέου καὶ Σταυρονικήτα εἶναι ἴδιορρυθμοι.

= 84 ΚΧΑΟ. Σήμερα ὅλα τὰ Μοναστήρια εἶναι Κοινόβια.

Ἄρθρον 70

Ἐπ’ οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται ἡ μετατροπὴ κοινοβίου Μονῆς εἰς ἰδιορρυθμούν. Διὰ τὴν μετατροπὴν ἰδιορρυθμού εἰς κοινόβιον ἀπαιτεῖται ἡ πλειοψηφία τῶν 2/3 τῶν Προϊσταμένων καὶ τῶν 2/3 τῶν συμπληρωσάντων ἔξαετίαν ἀπὸ τῆς κουρᾶς τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς καὶ ἡ ἔγκρισις τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος.

Πρβλ. ἄρθρ. 85 ΚΧΑΟ, τὰ ἐδ. 2 & 3 τοῦ ὅποιου δὲν ἔχουν πιὰ ἀντικείμενο.

Ἄρθρον 71

Συμφώνως τῷ ἐν ἑκάστῃ Μονῇ κρατοῦντι βίῳ (κοινοβίῳ ἢ ἰδιορρυθμῷ) ὀλόκληρος ἡ ἐσωτερικὴ τάξις διέπεται ὑπὸ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, ψηφιζομένου ὑπὸ τῶν Μοναστηριακῶν Συνάξεων καὶ ἐπικυρουμένου ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος. Ὁ κανονισμὸς τῆς Μονῆς ἐκτυποῦται καὶ φέρεται εἰς γνῶσιν πάντων τῶν ἀδελφῶν. Εἰδικῶς δὲ πρὸ τῆς κουρᾶς ἢ τῆς εἰσδοχῆς ἑκάστου νέου ἀδελφοῦ, οὗτος λαμβάνει γνῶσιν καὶ ὑπόσχεται ἐπισήμως πρὸς τὰς Ἀρχὰς τῆς Μονῆς ὅτι θέλει συμμιօρφωθῆ ἀπαρεγκλίτως πρὸς αὐτόν.

Βλ. ἄρθρ. 9 ΚΧΑΟ· πρβλ. ἄρθρ. 21 ΘΧ. Παρόμοια διάταξη περιέχουν καὶ οἱ ἐσωτερικοὶ κανονισμοὶ τῶν μονῶν βλ. ἐνδεικτικά: Μεγίστης Λαύρας (1980), ἄρθρ. 19, παρ. β., ἐδ. 1, 72, παρ. α, β (ὅπως τροποποιήθηκε τὸ 1984), στ. Χιλιανδαρίου (1990), ἄρθρ. ἀκροτελεσθεῖον· Ξηροποτάμου (1981), ἄρθρ. 40· Σίμωνος Πέτρας (1927/28), ἄρθρ. 33.

Ἄρθρον 72

Ἐν ἑκάστῃ Μονῇ τηρεῖται ἀκριβὲς μοναχολόγιον τῶν ἐν αὐτῇ μοναχῶν καὶ δοκίμων. Ὡσαύτως δὲ τηρεῖται χωριστὸν μοναχολόγιον, ἐν ᾧ ἐγγράφονται κεχωρισμένως οἱ εἰς τὰ ἔξαρτήματα τῆς αὐτῆς Μονῆς διαμένοντες μοναχοί καὶ δόκυμοι.

= ἄρθρ. 94 ΚΧΑΟ : πρβλ. 97 ΚΧΑΟ καὶ 107 ΘΧ.

Ἄρθρον 73

“Οπως μονάσῃ τις ἐν Ἀγίῳ Ὁρᾳ, ἀδιαφόρως ὃν εἶναι ἥδη κεκαρμένος ἢ μή, δέον νὰ παραμείνῃ ὡς δόκυμος ἐπὶ χρόνον καθοριζόμενον ὑπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τῶν Ἱερῶν Μονῶν. Ἐξαιροῦνται οἱ

ἀνώτεροι κληρικοὶ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀρχιμανδρίτου καὶ ἄνω, δυνάμενοι ν' ἀπαλλαγῶσι τῆς δοκιμασίας.

Πρβλ. ἀρθρ. 93 ΚΧΑΟ.

"Ἀρθρον 74

Οἱ ἐφεξῆς προσερχόμενοι ὅπως μονάσωσι δέον νὰ ὕστιν ὁρθόδοξοι, ἐφωδιασμένοι διὰ πιστοποιητικῶν τῶν οἰκείων ἐκκλησιαστικῶν καὶ κοινοτικῶν Ἀρχῶν καὶ κόσμιοι. Δι' ἀποφάσεως λαμβανομένης ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Μονῶν δύναται νὰ ἀπαιτηθῇ ὡς προσὸν εἰσδοχῆς βαθμός τις παιδεύσεως. Τὰ αὐτὰ ἰσχύουσι καὶ διὰ τοὺς βουλομένους νὰ μονάσωσιν ἐν ἔξαρτήμασι, πλὴν τοῦ περὶ παιδεύσεως, ἐπαφιεμένου εἰς τοὺς Γέροντας τῶν ἔξαρτημάτων. Ἐν τοῖς ἔξαρτήμασι μετὰ τὴν δοκιμασίαν ἥ κουρᾳ πρέπει πάντοτε νὰ γίνεται ὑπὸ τὴν εὐλογίαν τῆς οἰκείας Μονῆς.

Πρβλ. ἀρθρ. 131 ΚΧΑΟ & 143 ΘΧ.

"Ἀρθρον 75

Ἡ ἔξοδος οἰουδήποτε μοναχοῦ ἐκ τοῦ Ἅγίου Ὁρούς δὲν ἐπιτρέπεται ἀνευ σπουδαίας ἀνάγκης ἢ διὰ ὑπηρεσίαν τῆς Μονῆς ἢ τοῦ ἔξαρτήματος εἰς τὸ δόπιον ἀνήκει, ἀπαιτεῖ δὲ πάντοτε ἔγγραφον ἀδειαν τῆς οἰκείας Μονῆς. Ἐν τῇ ἀδείᾳ δέον νὰ καθορίζηται ὁ χρόνος τῆς ἐκ τοῦ Ὁρούς ἀπουσίας. Ἡ ἀναδοχὴ ἐφημερίας ἢ ἄλλης τινὸς ὑπηρεσίας ἔξω τοῦ Ὁρούς προαπαιτεῖ ὅμοιαν ἀδειαν.

Πρβλ. ἀρθρ. 96 ΚΧΑΟ.

"Ἀρθρον 76

Οἱ μοναχοὶ ἀνεξαιρέτως ὀφείλουσι τὴν κατὰ τὴν ὁμολογίαν αὗτῶν ὑπακοήν τοῖς προεστῶσιν, οἵτινες ἐξ ἀντιθέτου ὀφείλουσι τὴν πατρικήν καὶ ἀμερόληπτον ὑπὲρ πάντων μέρμγαν.

= ἀρθρ. 92 ΚΧΑΟ.

"Ἀρθρον 77

Τὴν πειθαρχικὴν ἔξουσίαν ἀσκοῦσιν, ἐν μὲν τοῖς κοινοβίοις ὁ Ἡγούμενος μετὰ τῆς Συνάξεως τῶν Προϊσταμένων, ἐν δὲ τοῖς ἴδιο-

ρύθμοις ἡ Ἐπιτροπὴ μετὰ τῆς Συνάξεως τῶν Προϊσταμένων. Πρὸς ἐπιβολὴν οἰασδήποτε ποινῆς ἡ κανόνος προαπαιτεῖται πάντοτε ἡ ἀπολογία τοῦ πταίστου. Όσακις οὗτος ἀπουσιάζῃ, καλεῖται, ὅπως ἐντὸς ὥρισμένης προθεσμίας ἀπολογηθῇ προφορικῶς ἡ ἐγγράφως.

Πρβλ. ἄρθρ. 9, παρ. 1, ἐδ. α' & 7, ἐδ. 3 ΝΔ 10 / 16.9.1926.

Ἄρθρον 78

Τὸ ἀνώτατον ὅριον τῆς μονομερῶς ὑπὸ τῶν οἰκείων Μονῶν ἐπιβαλλομένης ποινῆς εἶναι ἡ ἐπὶ ἐν ἕτος ἀπομάκρυνσις εἰς διακόνημα ἡ ὑπὸ κανόνα. Διὰ πᾶν παράπτωμα συνεπαγόμενον κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Συνάξεως μείζονα ποινήν, αὕτη προφεύγει εἰς τὴν δικαστικὴν Ἀρχήν.

Πρβλ. ἄρθρ. 47 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 79

Αἱ ἐπιβάλλουσαι κανόνα ὑπὲρ τὸ 6μηνον ἀποφάσεις τῶν Ἱερῶν Μονῶν ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον τῆς δικαστικῆς Ἀρχῆς. Ἄλλ' ἡ ἔφεσις δὲν ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως.

Βλ. ἄρθρ. 60 ΘΧ · πρβλ. ἄρθρ. 75 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 80

Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται ἡ ἀποβολὴ ἀδελφοῦ ἐκ μέρους τῆς οἰκείας Μονῆς. Μόνον ὑπὸ τῆς δικαστικῆς Ἀρχῆς δύναται ἐν βαρυτάτοις παραπτώμασι νὰ καταγγωσθῇ τοιαύτη ἀποβολὴ. Οὐδεὶς μοναχὸς δύναται ἀφήνων τὸ σκήνωμά του νὰ γίνῃ δεκτὸς εἰς ἄλλο, ἐὰν μὴ φέρῃ ἀπολυτήριον τοῦ σκηνώματος εἰς ὃ ἀνήκεν.

Πρβλ. ἄρθρ. 103 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 81

Ο Ἡγούμενος μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐν ταῖς καινοβίοις Ἱεραῖς Μοναῖς καὶ ἡ διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ ἐν ταῖς ἰδιορρύθμοις διαχειρίζονται ὑπευθύνως τὸ πρόχειρον ταμεῖον καὶ κρατοῦσι τὰς σφραγίδας τῆς Μονῆς. Κατὰ τοὺς ἐσωτερικοὺς τῶν Ἱερῶν Μονῶν Κανονισμοὺς διορίζουσι τοὺς διακονητὰς μετὰ ἡ ἀνευ γνώμης τῆς Συνάξεως καὶ ἐφορεύουσιν αὐτούς. Ἄλλ' εἰς πᾶν, ὅτι ἀμέσως ἡ ἔμμεσως ἀφορᾶ <εἰς>

τὴν γενικωτέραν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τῶν Ἱερῶν Μονῶν, εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ἀναφέρωνται εἰς τὴν Σύναξιν τῶν Προϊσταμένων καὶ νὰ συμμιօρφώνται μὲ τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς.

Βλ. ἄρθρ. 13, 86 & 90 ΚΧΑΟ· ἐπίσης, ἄρθρ. 96 & 102 ΘΧ.

Ἄρθρον 82

Ἄπὸ τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους καταρτίζεται ὁ προϋπολογισμὸς τῶν εἰσοδημάτων καὶ τῶν δαπανῶν ἑκάστης Μονῆς, ὅστις ὑποβάλλεται τακτικῶς εἰς τὴν Γεροντίαν τῶν κοινοβίων ἢ τὴν Σύναξιν τῶν ἴδιορρύθμων. Οὐδεμία δαπάνη δύναται νὰ γίνῃ καθ' ὑπέρβασιν τῶν προϋπολογισθέντων ἀνευ ἐγκρίσεως τῶν Γεροντιῶν ἢ τῶν Συνάξεων.

Βλ. ἄρθρ. 87 &. 88 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 83

Ἐντὸς τοῦ Ἱανουαρίου τοῦ ἐπιόντος ἔτους ὑποβάλλεται τακτικῶς ὁ ἀπολογισμὸς τῶν ἔξόδων καὶ ἐσόδων τοῦ προηγουμένου ἔτους εἰς τὰ αὐτὰ Σώματα.

Βλ. ἄρθρ. 89 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 84

Ἡ τήρησις τακτικῶν βιβλίων βαρύνει ἑκάστοτε τοὺς Ἡγουμένους καὶ τὰς Ἐπιτροπάς, οἱ δὲ παραβάται θὰ ὑπόκεινται εἰς τὰς νομίμους συνεπείας καὶ δὲν θὰ δύνανται ἐφεξῆς νὰ γίνωσιν Ἐπίτροποι.

Πρβλ. ἄρθρ. 97 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 85

Πᾶσα ἡ ἀκίνητος περιουσία τῶν Ἱερῶν Μονῶν εἶναι ἀναπαλλοτρίωτος ὡς πρᾶγμα θείου δικαίου. Τοιαῦτα εἶναι καὶ πάντα τὰ ἱερὰ κειμήλια, λείψανα, χειρόγραφα, εἰκόνες καὶ ἐν γένει τὰ ἀποτελοῦντα τοὺς θησαυροὺς τῶν Ἱερῶν Μονῶν τιμαλφῆ.

= ἄρθρ. 181 ΚΧΑΟ.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'
ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΙΩΝ**

"Ἀρθρον 86

Ἐκαστον κοινόβιον ἐσωτερικῶς διοικεῖται ὑπὸ τοῦ Ἅγιουμένου αὐτοῦ μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Γεροντίας.

= ἀρθρ. 111 ΚΧΑΟ.

"Ἀρθρον 87

Οπως ἐκλεγῇ τις Ἅγιούμενος ἀπαιτεῖται:

1. Νὰ διακρίνηται ἐπὶ αὐστηρῷ εὐσεβείᾳ, ἀξιομμήτῳ ἡθικῷ βίῳ καὶ νὰ δύναται διὰ τοῦ ἡθικοῦ αὐτοῦ γοήτρου καὶ ἴκανότητος νὰ φυλάξῃ τὴν πειθαρχίαν παρὰ τοῖς μοναχοῖς καὶ τὴν τάξιν ἐν τῷ Μοναστηρίῳ.
2. Νὰ εἶναι ἡλικίας ἄνω τῶν 35 ἑτῶν·
3. Νὰ εἶναι πάντως Ἅγιορειτικὴ κουρδά·
4. Ὡς Ἅγιούμενοι προτιμῶνται οἱ ἀδελφοὶ τῆς αὐτῆς Μονῆς, οἱ διαμείναντες ἐν αὐτῇ τούλαχιστον ἐπὶ μίαν δεκαπενταετίαν·
5. Ὁ Ἅγιούμενος πρέπει νὰ εἶναι κάτοχος ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἐγκυλίου μορφώσεως καὶ ἴκανότητος·
6. Νὰ ὑπηρέτησεν ὡς Προϊστάμενος.

Βλ. ἀρθρ. 112 ΚΧΑΟ.

"Ἀρθρον 88

Δικαίωμα ψήφου πρὸς ἐκλογὴν ἡ ἀντικατάστασιν Ἅγιουμένου ἔχουσιν οἱ ἀδελφοὶ τῆς Μονῆς οἱ συμπληρώσαντες ἑξαετίαν ἀπὸ τῆς κουρᾶς. Πάντες οἱ ἀδελφοὶ οὗτοι συνέρχονται μετὰ προοηγουμένην πρόσκλησιν τῆς Γεροντίας καὶ διὰ πλειοψηφίας τῶν 2/3 ὑποδεικνύουσι δύο ἡ τρεῖς πρὸς Ἅγιουμενίαν καταλλήλους· ἐκ τούτων δὲ ἡ Γεροντία διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐν τῷ Καθολικῷ Ναῷ ἐκλέγει ἐπίσης διὰ πλειοψηφίας τὸν Ἅγιούμενον. Ἄμα τῇ συντάξει, ὑπογραφῇ καὶ σφραγίσει τοῦ οἰκείου πρακτικοῦ, τὸ πρᾶγμα ἀναγγέλλεται εἰς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα πρὸς τὴν κατὰ τὰ ἔθιμα νομιμοποίησιν τοῦ Ἅγιουμένου. Ἐν ἰσοψηφίᾳ ἡ ἐκλογὴ ἐνεργεῖται παραχρῆμα διὰ κλήρου.

Βλ. ἀρθρ. 114 ΚΧΑΟ.

*Αρθρον 89

Τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἡγουμένου εἶναι ἰσόβιον. Μόνον ἔκπτωσις ἀπ' αὐτοῦ ἐπιτρέπεται δι' ἀνικανότητα περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Ἡγουμενικῶν καθηκόντων· τοῦτο δὲ γίνεται κατόπιν προηγουμένης ὑποδείξεως πρὸς τὸν Ἡγούμενον ἐκ μέρους τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Γεροντίας περὶ τῶν γενομένων ὑπ' αὐτοῦ παρεκβάσεων. Ἐὰν καὶ μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας ὁ Ἡγούμενος ἐξακολουθῇ νὰ παραβαίνῃ τὰ καθήκοντά του, συγκαλεῖται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Γεροντίας ἡ Ἀδελφότης, ἥτις διὰ πλειοψηφίας τῶν 2/3 ἀποφαίνεται τὴν ἔκπτωσιν τοῦ ὑπάρχοντος καὶ τὴν ὑπόδειξιν τῶν καταλλήλων προσώπων κατὰ τὸ προηγούμενον ἀρθρον.

Πρβλ. ἀρθρ. 115 ΚΧΑΟ.

*Αρθρον 90

Ἡ Γεροντία ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἥδη Γερόντων καὶ τῶν ἐφεξῆς κατὰ τὸν κανονισμὸν ἐκλεγομένων. Οἱ Γέροντες εἶναι ἰσόβιοι. Δέον δὲ πάντως νὰ ὕσιν ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων, εὐπαιδευτοτέρων καὶ ἵκανωτέρων, νὰ ἔχωσι δὲ ἀσκηθῆ ἐις διακονήματα ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Μονῆς.

Βλ. ἀρθρ. 108 ΚΧΑΟ.

*Αρθρον 91

Ἡ Γεροντία εἶναι σῶμα διαρκές, συνεδριάζον εἰς τακτὰς κατὰ τὸν Κανονισμὸν ἥμέρας ἢ καὶ δισάκις αληθῆ. Ἰδίως εἶναι ἀπαραίτητος ἡ γνώμη αὐτῆς ἐπὶ παντὸς ἀξιολόγου διαχειριστικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ ζητήματος.

Πρβλ. ἀρθρ. 125 ΚΧΑΟ & 100 ΘΧ.

*Αρθρον 92

Ἐν τῇ συζητήσει τῶν μέτρων τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῷ ἐλέγχῳ τῆς διαχειρίσεως ἡ ἐλευθέρα συζήτησις, τηρουμένης πάντοτε τῆς εὐπρεπίας τοῦ λόγου, εἶναι ἀπεριόριστος. Οὐδεὶς Γέρων κατηγορεῖται ἢ καταδιώκεται ἔνεκα τοιούτου ἐλέγχου.

Βλ. ἀρθρ. 104 ΘΧ· ἐπίσης, πρβλ. ἀρθρ. 109 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 93

Οἱ Προϊστάμενοι Γέροντες δὲν δύνανται νὰ ἀποσταλῶσιν εἰς ἐξωτερικὰς ὑπηρεσίας τῆς Μονῆς, ἐφ' ὅσον δεδικαιολογημένως ἀρνοῦνται τὴν ἀνάληψιν τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων.

Βλ. ἄρθρ. 103 ΘΧ. Πρόκειται μᾶλλον γιὰ παλιὰ πρακτική: Βλ. Ἀντώνιος - Αἰμίλιος Ταχιάος, Τὰ Θαυμαστὰ Μοναστήρια τοῦ Ἅγιου Ὁρούς Ἄθω, ἔτοις ὅπως τὰ εἶδε ... ὁ ... Βασίλειος Γρηγόροβιτς Μπάρσον ... τὸ ἔτος 1744, Θεσ/νίκη 1998, 50.

Ἄρθρον 94

Ἐκ τῶν μελῶν τῆς Γεροντίας κατὰ τὸν κανονισμὸν ἐκλέγεται ἡ Ἐπιτροπή, ἣτις μετὰ τοῦ Ἡγουμένου καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτοῦ ἀσκεῖ πᾶσαν τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῆς Μονῆς. Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ μονομερῶς ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένου ἢ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτέλεσις οίασδηποτε διοικητικῆς ἢ διαχειριστικῆς πράξεως, θεωρουμένης ἀκύρου.

= ἄρθρ. 119 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 95

Τὴν πνευματικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν ἀσκεῖ μόνος ὁ Ἡγούμενος ὡς πνευματικὸς πατήρ. Η κατὰ^{*}τοὺς μοναχικοὺς κανόνας ὑπακοή ὀφείλεται αὐτῷ ἀπαραμείωτος.

= ἄρθρ. 118 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 96

Τὰ διακονήματα παρέχονται εἰς τὸν ἀδελφὸν κατὰ λόγον τῆς ἱκανότητος αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένου μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ καὶ τῆς Γεροντίας, ὅπως ὁρίζωσιν οἱ ἐσωτερικοὶ κανονισμοί.

= ἄρθρ. 91 ΚΧΑΟ· βλ. ἄρθρ. 81 & 102 ΘΧ.

Ἄρθρον 97

Ο Ἡγούμενος μετὰ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Γεροντίας ὀφείλουσι νὰ

ἐφιρεύωσιν ἐν τῷ Κοινοβίῳ τὴν ἀπαρέγκλιτον τήρησιν τῶν ὀρχῶν τοῦ κοινοβιακοῦ μοναχισμοῦ, τηροῦντες αὐτοὶ πρῶτοι ταύτας ὡς ὑπόδειγμα, διαμένοντες διαρκῶς ἐν τῇ Μονῇ, συντρόγωντες μετὰ τῶν ἀδελφῶν ἐν τῇ κοινῇ τραπέζῃ, ἀπέχοντες τῆς κρεωφαγίας καὶ λαθροφαγίας καὶ ἵδιᾳ ἐπιβάλλοντες καὶ ὑποβαλλόμενοι αὐτοὶ πρῶτοι εἰς τὰς περὶ μοναχικῆς ἀκτημοσύνης ἀρχάς.

= ἄρθρ. 122 ΚΧΑΟ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ' ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΙΟΡΡΥΘΜΩΝ

Ἄρθρον 98

Αἱ ἴδιόρρυθμοι Τεραὶ Μοναὶ διοικοῦνται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Συνάξεως τῶν Προϊσταμένων.

= ἄρθρ. 123 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 99

Προϊστάμενοι εἶναι οἱ ἀναδειχθέντες μέχρι τοῦδε τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐφεξῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν οἰκείων ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ἀναδεικνύομενοι· δέον δὲ νὰ ὅσιν εὐπαίδευτοι καὶ ἐνάρετοι καὶ νὰ ἔχωσιν ἀσκηθῆ ἐις διακονήματα. Οἱ Προϊστάμενοι εἶναι ἰσόβιοι.

Βλ. ἄρθρ. 108 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 100

Ἡ Σύναξις τῶν Προϊσταμένων εἶναι σῶμα διαρκές, συνεδριάζον εἰς τακτικὰς ἥμερας ἢ καὶ δσάκις ἥθελεν ἐκτάκτως κληθῆ. Ἡ ἐν αὐτῷ τάξις διέπεται ὑπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τῆς Μονῆς. Ἀπαραίτητος εἶναι ἡ τήρησις πρακτικῶν ἐν ταῖς Συνάξεσιν.

Πρβλ. ἄρθρ. 125 ΚΧΑΟ & 91 ΘΧ.

Ἄρθρον 101

Εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου ἔτους ἐκλέγεται ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῶν Προϊσταμένων ὁ ὑπὸ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Μονῆς κανονισμοῦ προβλεπόμενος ἀριθμὸς τῶν Ἐπιτρόπων, οἵτινες ἐνασκοῦσι τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῆς Μονῆς. Ἄλλ' ἐν παντὶ σπουδαίῳ ζητήματι – καὶ ἵδιαι-

τέρως οἰκονομικῷ ἢ διοικητικῷ – ὑποχρεοῦνται πάντοτε νὰ ζητῶσι τὴν ψῆφον τῆς Συνάξεως τῶν Προϊσταμένων.

= ἄρθρο. 124 ΚΧΑΟ.

”Αρθρον 102

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἢ ἡ Σύναξις παρέχει τὰ διακονήματα εἰς τοὺς ἀδελφοὺς κατὰ λόγον τῶν ἴκανοτήτων ἐκάστου.

Βλ. ἄρθρο. 81 & 96 ΘΧ· πρβλ. ἄρθρο. 91 ΚΧΑΟ.

”Αρθρον 103

Προϊστάμενοι δὲν δύνανται νὰ ἀποσταλῶσιν εἰς ἐξωτερικὰς τῆς Μονῆς ὑπηρεσίας, ἐφόσον δεδικαιογνημένως ἀρνοῦνται τὴν ἀνάληψιν τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων.

Βλ. ἄρθρο. 93 ΘΧ.

”Αρθρον 104

Ἐν τῇ ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῶν Προϊσταμένων ἐνασκήσει τοῦ ἐλέγχου τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ ἐλευθέρα συζήτησις, τηρουμένης πάντοτε τῆς εὐπρεπείας τοῦ λόγου, εἶναι ἀπεριόριστος. Οὐδεὶς Προϊστάμενος κατηγορεῖται ἢ καταδιώκεται ἔνεκα τοιούτου ἐλέγχου.

Βλ. ἄρθρο. 92 ΘΧ· ἐπίσης, πρβλ. ἄρθρο. 109 ΚΧΑΟ.

ΜΕΡΟΣ Δ' ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α' ΠΕΡΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΩΝ ΕΝ ΓΕΝΕΙ

”Αρθρον 105

Πᾶσαι αἱ Σκῆται, Κελλία, Καλύβαι, Καθίσματα, Ἡσυχαστήρια κ.λπ. τὰ εὑρισκόμενα ἐν Ἅγιῳ Ὁρει μετὰ τῶν παραρτημάτων καὶ προσαυξημάτων αὐτῶν καὶ πάσης τῆς περιοχῆς των ἀνήκουσιν ἔκαστον κατὰ ἀναφαίρετον κυριότητα εἰς μίαν τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ὁρούς, ἐξαρτῶνται δὲ ἐκ τῆς εἰς ἦν ἔκαστον ἀνήκει Ἱερᾶς Μονῆς ὡς Κυριάρχου κατὰ τὰ ἀνέκαθεν κρατοῦντα.

= ἄρθρο. 126 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 106

Τὸ εἶδος τοῦ μοναχικοῦ βίου (κοινοβίου ἢ ἴδιορρύθμου) τὸ κρατοῦν ἐν ἑκάστῳ τῶν ἔξαρτημάτων τούτων δύναται νὰ ἢ διάφορον τοῦ κρατοῦντος ἐν τῇ Κυριάρχῳ αὐτοῦ Μονῇ.

Πρβλ. ἄρθρ. 84 & 142 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 107

Οἱ ἐν ἑκάστῳ ἔξαρτήματι, ὡς ἀκριβέστερον καθορίζονται ταῦτα κατωτέρω, μοναχοὶ θεωροῦνται ἀδελφοὶ τῆς Κυριάρχου αὐτῶν Μονῆς, ὑποχρεούμενης νὰ τηρῇ ἴδιον δὲ αὐτοὺς μοναχολόγιον. Ἐξ ἀντιθέτου οἱ Γέροντες τῶν ἔξαρτημάτων ὑποχρεοῦνται, εὐθὺς ὡς προσλάβωσί τινα δόκιμον, νὰ ἀναγγέλλωσι τοῦτο εἰς τὴν οἰκείαν Μονὴν πρὸς ἐγγραφὴν ἐν τῷ εἰδικῷ μοναχολογίῳ.

= ἄρθρ. 127 ΚΧΑΟ· βλ. ἄρθρ. 94, παρ. 2 ΚΧΑΟ καὶ ἄρθρ. 72 ΘΧ.

Ἄρθρον 108

Ἄπαγορεύεται ἡ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Γέροντος σύγχρονος κτῆσις πλειόνων τοῦ ἐνὸς ἔξαρτημάτων. Ὡσαύτως ὁ δὶς ἐκποιήσας τὸ σκήνωμά του δὲν δύναται ἐγκύρως νὰ ἀποκτήσῃ τρίτον. Οἱ ἔνοχοι ἀμφοτέρων τῶν ὡς ἀνωτέρω παραβάσεων ὑπόκεινται καὶ εἰς πειθαρχικὴν δίωξιν.

Τὸ ἐδ. 1 = ἄρθρ. 128 ΚΧΑΟ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β' ΠΕΡΙ ΣΚΗΤΩΝ

Ἄρθρον 109

Αἱ ἐν Ἀγίᾳ Ὁρει Σκῆται, ὡς κατονομάζονται κατωτέρω, διαιροῦνται εἰς κοινοβίους καὶ ἴδιορρύθμους, ἀναλόγως τῷ κατὰ τοὺς συστατικοὺς ἑκάστης τίτλους χορηγηθέντι αὐτῇ ὁργανισμῷ. Καὶ ἴδιόρρυθμοι μὲν σκῆται εἰναι ὀκτώ: α) Ἡ τῆς Ἀγίας Ἀννης. β) Ἡ τῆς Ἀγίας Τριάδος τῶν Καυσοκαλυβίων, ἔξαρτώμεναι ἐκ τῆς Μονῆς Λαύρας. γ) Ἡ τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, ἔξαρτωμένη ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου. δ) Ἡ τοῦ Τιμίου Προδούμου, ἔξαρτωμένη ἐκ τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων. ε) Ἡ τοῦ Ἀγίου Παντελεήμονος, ἔξαρτωμένη ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Κου-

τλουμουσίου. στ) Ἡ τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου (Νέα Σκήτη) καὶ ζ) Ἡ τοῦ Ἀγίου Δημητρίου (τοῦ λάκκου), ἐξαρτώμεναι ἀμφότεραι ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Ἀγίου Παύλου καὶ η) Ἡ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς Μονῆς Ξενοφῶντος.

Κοινόβιοι δὲ Σκῆται εἶναι τέσσαρες:

α) Ἡ τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (Βογορόδιτσα), ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Ἀγίου Παντελεήμονος. β) Ἡ τοῦ Προφήτου Ἡλίου, ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς Μονῆς Παντοκράτορος. γ) Ἡ τοῦ Τιμίου Προδόρομου, ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς Μονῆς Λαύρας καὶ δ) Ἡ τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου (Σεράϊ), ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς Μονῆς Βατοπαιιδίου.

= ἄρθρο. 142 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 110

Ἄποκλείεται ἀπολύτως ἡ εἰς Μοναστήρια ἀναγωγὴ Σκητῶν.

Βλ. ἄρθρο. 133 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 111

Τὴν ὑπαρξίν, τὴν ἐσωτερικὴν διαρρούθμισιν, τὸ εἶδος τοῦ ἐν Ἑκάστῃ Σκήτῃ κρατοῦντος βίου καὶ τὰς σχέσεις ἐξαρτήσεως τῶν ἐν ταῖς Σκήταις βιούντων πατέρων πρὸς τὰς Κυριάρχους αὐτῶν Μονάς, καθοιτίζουσιν οἱ συστατικοὶ τῶν Σκητῶν τίτλοι, οἱ ὑπὸ τῶν οἰκείων Μονῶν παραχωρηθέντες καὶ τὰ ἐπικυρωτικὰ τῶν τίτλων τούτων Πατριαρχικὰ καὶ Συνοδικὰ Σιγύλλια. Πάντα ταῦτα ὑφ' οίανδήποτε σχέσιν καὶ ἀναφορὰν αὐτῶν τηροῦνται ἐν πλήρει ἴσχυΐ. Ἐν συμφωνίᾳ δὲ καὶ μόνον πρὸς αὐτὰ δύνανται νὰ φυθιασθῶσι τὰ καθαρῶς ἐσωτερικὰ τῶν Σκητῶν πράγματα δι' ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, ψηφιζομένου ἐπὶ παρούσιᾳ ἀντιπροσώπου τῆς Κυριάρχου Μονῆς καὶ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς Μονῆς ταύτης.

Βλ. ἄρθρο. 143 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 112

Ἄπαγορεύεται ἡ ἐνοικίασις δωματίων τῶν Καλυβῶν εἰς καβιώτας οίουσδήποτε ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως τοῦ ὅμιλογου τῆς Καλύβης.

Πρόβλ. ἄρθρο. 179 ΚΧΑΟ. Καβιώτης (ἀπὸ τὸ cavea, θ. τοῦ cavus = κλουβί,

μικρὸ κελλὶ): «Ἀπολελυμένος μοναχός», ρασοφόρος, πρ. Ἀγιορείτης μοναχὸς ἢ δόκιμος, χωρὶς μετάνοια, ποὺ διαμένει περιπλανώμενος στὸν Ἱερὸν Τόπο, νοικιάζοντας κατὰ διαστήματα μικρὴ καλύβα, τὴν κάβια· πρόκειται συνήθως γιὰ λαϊκὸ μὲ δάπλῃ ρασοευχῆ. Οἱ καβιῶτες ἔχουν ἐκλίψει ἀπὸ πολλὰ χρόνια.

Ἄρθρον 113

Οἱ σκητιῶται ὑποχρεοῦνται εἰς ἀκριβῆ τέλεσιν τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν καθηκόντων καὶ ἴδιᾳ τῆς παρουσίας ἐν ταῖς ἀγρυπνίαις τοῦ Κυριακοῦ.

= ἄρθρ. 145 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 114

Ἐκαστος τῶν δοκίμων δικαιοῦται πρὸ τῆς κουρᾶς του νὰ ἐκλέξῃ τῇ γνώσει καὶ ἐγκρίσει τοῦ πνευματικοῦ ὑπακοὴν παρ' ἑτέρῳ Γέροντι. Ἄπο τῆς κουρᾶς ὅμως ἀνήκει ἀπαρατέπτως εἰς τὴν συνοδείαν τοῦ Γέροντος τῆς Καλύβης ἐν ᾧ ἐκάρη, ὀφείλουσι δὲ πάντες οἱ ὑποτακτικοὶ τὴν κατὰ Θεὸν ὑπακοὴν πρὸς τοὺς οἰκείους Γέροντας. Πᾶς ὅστις ἥθελε φωραθῆ διαβάλλων καὶ ἔξεγείρων ὑποτακτικὸν κατὰ τοῦ οἰκείου Γέροντος, τιμωρεῖται ὑπὸ τῆς οἰκείας Μονῆς. Ἀντιθέτως δὲ οἱ Γέροντες ὀφείλουσι τὴν ἐκ τῆς πνευματικῆς πατρότητος κατὰ τοὺς μοναχικοὺς κανόνας πρὸς τοὺς ὑποτακτικοὺς συμπεριφοράν.

= ἄρθρ. 146 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 115

Ἡ πειθαρχικὴ ἔξουσία ἐν ταῖς Σκήταις ἀσκεῖται κατὰ τοὺς συστατικοὺς ἑκάστης τίτλους ἐσωτερικῶς, γενικῶς δ' ὑπὸ τῆς Κυριάρχου Μονῆς.

Πρβλ. ἄρθρ. 9, παρ. 1, ἐδ. α' ΝΔ 10 / 16.9.1926 & ἄρθρ. 156 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 116

Τὴν ἐσωτερικὴν τάξιν τῶν Σκήτῶν διευθύνει ὁ κατὰ καιρὸν Δικαῖος μετὰ τῶν Συμβούλων του καὶ τῆς Συνάξεως τῶν Γερόντων τῆς Σκήτης.

= ἄρθρ. 149 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 117

Αἱ κοινόβιοι Σκῆται ἔχουσι Δικαῖον κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐν αὐταῖς τάξιν· κατ’ αὐτὴν δὲ γίνεται καὶ ἡ ἐκάστοτε ἀλλαγὴ Δικαίου. Ὁ, τι ἀφορᾶ <εἰς> τὰς ἴδιορρύθμους, ἐφόσον τὰ συστατικὰ αὐτῶν ἔγγραφα δὲν ὁρίζουσιν ἄλλως, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Μαΐου ἐκάστου ἔτους οἱ ἐν τοῖς μοναστηριακοῖς ὅμολόγοις ἔγγεγραμμένοι Γέροντες τῶν Καλυβῶν συνέρχονται καὶ προβαίνουσι διὰ πλειοψηφίας εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Δικαίου. Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ἀποφαίνεται μεταξὺ τῶν ἰσοψηφούντων ἡ Μονή. Διὰ πρακτικοῦ δὲ φέροντος τὴν σφραγίδα τῆς Σκῆτης ἀναγγέλλουσι τὸ πράγμα εἰς τὴν Κυριάρχον Μονὴν πρὸς ἔγκρισιν, ἀναγνώρισιν καὶ ἐγκαθίδρυσιν κατὰ τὰ εἰθισμένα. Ἡ ἐντολὴ τοῦ Δικαίου εἶναι ἐνιαυσία.

= ἄρθρ. 151 + ἐδ. 1, ἄρθρ. 153 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 118

Ο Δικαῖος ἐκλέγεται μεταξὺ τῶν ἐγγεγραμμένων Γερόντων τῶν Καλυβῶν, μεμαρτυρημένης πείρας καὶ ἀρετῆς, ἀναγνωρισμένης ὑπὸ {τοῦ} τῆς Κυριάρχου Μονῆς.

= ἄρθρ. 150 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 119

Κατὰ τὰ κρατοῦντα ἐν ἐκάστῃ Σκῆτη κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐκλέγεται ὁ καθιερωμένος ἀριθμὸς Συμβούλων, μεθ’ ὧν ἐν ταῖς ἐσωτερικαῖς ὑποθέσεσι συσκέπτεται ὁ Δικαῖος. Ἐκ τούτων ὀνομάζονται ὑπὸ τῆς Κυριάρχου Μονῆς εἴς ἥ πλείονες κατὰ τὰ συστατικὰ ἔγγραφα.

Πρβλ. ἄρθρ. 152 & 153 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 120

Καθήκοντα τοῦ Δικαίου εἶναι ἡ μέριμνα περὶ τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως ἐν τῇ Σκῆτῃ, τὸ νὰ διαφυλάττῃ τὰ κοινὰ πράγματα κατοικῶν ἐν τῷ Κοινῷ καὶ οὐχὶ τῇ ἴδιᾳ του Καλύβῃ, νὰ ἐπαγρυπνῇ μετὰ τῶν Συμβούλων αὐτοῦ ἐπὶ τῆς διαγωγῆς πάντων τῶν ἐν τῇ Σκῆτῃ ἀδελφῶν νουθετῶν καὶ συμβουλεύων, ἀναφέρων δὲ τοὺς τυχὸν δυστροποῦντας εἰς

τὴν οἰκείαν Μονήν ἐν περιπτώσει διενέξεως νὰ ἐκτελῇ μετὰ τῶν Συμβούλων καθήκοντα συμβιβαστοῦ καὶ ἐν ἀδυναμίᾳ νὰ καλῇ πρὸς ἔξετασιν τῆς διαφορᾶς τὴν Σύναξιν τῶν Γερόντων μὴ ἐπιτυγχανομένου δὲ καὶ πάλιν ἀποστελέσματος ν' ἀναφέρηται εἰς τὴν Κυριάρχον Μονήν. Ὡσαύτως ὑποχρεοῦται νὰ φιλοξενῇ τοὺς ἔνεους καὶ νὰ τελῇ ἀνελλιπῶς τὰς ἀκολουθίας τοῦ Κυριακοῦ. Ἐτὶ δὲ <νὰ> διαφυλάττῃ ὑπευθύνως ἐν τῷ Κυριακῷ τὰ ἵερὰ κειμήλια, σκεύη, ἄμφια, τὰ χειρόγραφα καὶ λοιπὰ πράγματα ἀξίας, παραδίδων αὐτὰ ἐπὶ τῇ βάσει καταγραφῆς καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Κυριάρχου Μονῆς εἰς τοὺς διαδόχους του, ἐγγράφων καὶ τὰ τυχὸν διαρκούσης τῆς ἔξουσίας του κτηθέντα νέα τοιαῦτα. Ἀντίγραφον τῶν καταλόγων τούτων τηρεῖ ἡ Κυριάρχος Μονή.

= ἄρθρ. 156 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 121

Εἰς τὸν Δικαῖον συνεισφέρονται ἐτησίως, ὅσα ἐν ἑκάστῃ Σκήτῃ διὰ τῶν καταστατικῶν τίτλων ἢ τῶν ἔθιμων καὶ μέχρι τοῦδε συνεισφέροντο ὑπὸ τῶν κατόχων τῶν Καλυβῶν. Διαρκοῦντος τοῦ ἔτους τῆς ὑπηρεσίας του ὁ Δικαῖος τρέφεται ἐκ τοῦ Κοινοῦ. Ἀποχωρῶν δὲ παραδίδει τὸ τυχὸν περίσσευμα τῆς εἰσφορᾶς εἰς τοὺς διαδόχους του, παρακρατῶν, ὃπου ἐπὶ τῇ βάσει ἔθιμων ἢ τίτλων ἴσχύει τοιοῦτόν τι, ὅ,τι κατὰ τὰ αὐτὰ ἔθιμα ὁρίζεται.

Πρβλ. ἄρθρ. 157 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 122

Ἐπὶ πάσης σπουδαίας ἐσωτερικῆς ὑποθέσεως τῆς Σκήτης ὁ Δικαῖος καὶ οἱ Σύμβουλοι αὐτοῦ συμβουλεύονται τὴν Σύναξιν τῶν Γερόντων. Ἄλλ' ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύνανται νὰ ἐκτελέσωσιν ἔργα ἔξω τῆς συνήθους ὑπηρεσίας ἀνευ ἀδείας καὶ γνώσεως τῆς Κυριάρχου Μονῆς.

= ἐδ. 2, ἄρθρ. 155 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 123

Ἡ Σύναξις τῶν Γερόντων ἀποτελεῖται ἐκ πάντων τῶν ἐγεγραμμένων ἐν τοῖς ὁμολόγοις Γερόντων τῶν Καλυβῶν. Ἀποκλείεται δ' ἀπολύ-

τως ἥ εἰς αὐτὴν συμμετοχὴ ὑποτακτικῶν.

Πρβλ. ἄρθρ. 149 & 151 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 124

‘Ο Δικαῖος ὁφείλει νὰ τηρῇ τακτικὰ βιβλία τῆς διαχειρίσεώς του· ταῦτα ἔξελέγχονται κατὰ τὴν παράδοσιν τῆς ὑπηρεσίας του καὶ ἡ περὶ ἔξελέγχεως πρᾶξις καταχωρίζεται ἐν τῷ Γενικῷ Κώδηκι τῶν ληψιοδοσιῶν τῆς Σκήτης. ‘Ο παραβάτης Δικαῖος ὑπόκειται εἰς τὰς νομίμους συνεπείας, ἥ δὲ ἐκλογὴ αὐτοῦ ἔφεξῆς ἀποκλείεται.

Βλ. ἄρθρ. 158 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 125

‘Ο Δικαῖος ὑποχρεοῦται νὰ ἀναφέρῃ εἰς τὴν οἰκείαν Μονὴν περὶ τῶν ἐριζόντων, προκαλούντων ταραχὰς ἥ ὄπωσδήποτε ἄλλως ἀνοικεῖται συνεπάγηται ἀπομάκρυνσιν ἐκ τῆς Σκήτης ὑπὲρ τὸ ἔτος, καταγγέλλει τὸν πταιστὴν εἰς τὴν δικαστικὴν Ἀρχήν. ‘Η δ’ ὑπ’ αὐτῆς καταδίκη εἰς ὑπὲρ τὴν διετίαν ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τῆς Σκήτης, ἐὰν ὁ καταδικασθεὶς εἴναι Γέροντας Καλύβης, δίδει δικαιώματα εἰς τὴν οἰκείαν Μονὴν νὰ ἐκποιήσῃ ἥ ἔξαγοράσῃ τὴν Καλύβην.

‘Η Μονὴ καθ’ οἰονδήποτε τρόπον πληροφορουμένη τοῦτο ἐπιβάλλει τὸν οἰκεῖον κανόνα. ‘Εὰν κατὰ τὴν κρίσιν τῆς οἰκείας Μονῆς ἥ ποινὴ συνεπάγηται ἀπομάκρυνσιν ἐκ τῆς Σκήτης ὑπὲρ τὸ ἔτος, καταγγέλλει τὸν πταιστὴν εἰς τὴν δικαστικὴν Ἀρχήν. ‘Η δ’ ὑπ’ αὐτῆς καταδίκη εἰς ὑπὲρ τὴν διετίαν ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τῆς Σκήτης, ἐὰν ὁ καταδικασθεὶς εἴναι Γέροντας Καλύβης, δίδει δικαιώματα εἰς τὴν οἰκείαν Μονὴν νὰ ἐκποιήσῃ ἥ ἔξαγοράσῃ τὴν Καλύβην.

Πρβλ. ἄρθρ. 147 & 156 ΚΧΑΟ. Γέροντας 1. Γέρων.

Ἄρθρον 126

‘Ἐκαστος τῶν κατόχων Καλυβῶν ρυθμίζεται ὡς πρὸς τὰ ἐπὶ τῆς Καλύβης δικαιώματά του ἀπέναντι τῆς οἰκείας Μονῆς ὅσον καὶ ἀπέναντι τῶν γειτονικῶν αὐτῷ Καλυβῶν, ὑπὸ τοῦ ὄμοιού του ἐκχωρούσεως πρὸς αὐτὸν τῆς Καλύβης. Κατὰ τὰ ἀπ’ αἰώνων κρατοῦντα ἥ ἐκχωρογρός αὐτὴν ἀποτελεῖ ἴδιόρρυθμον καὶ ἴδιότυπον συνάλλαγμα, δι’ οὗ ἥ σις αὐτῇ ἀποτελεῖ ἴδιόρρυθμον καὶ ἴδιότυπον συνάλλαγμα, δι’ οὗ ἥ Καλύβη παραχωρεῖται ἐνὶ μοναχῷ μετὰ συνοδείας τὸ πολὺ ἐκ δύο ἔτη προσώπων, κατονομαζομένων ἐν τῷ ὄμοιού του ἐγγεγραμμένοι συνιδιοδοχὴν αὐτοῦ κατὰ σειράν, ἐφ’ ὅσον συμμορφοῦνται πρὸς τοὺς συστατικοὺς τίτλους τῶν Σκητῶν <εἰς> ὅ,τι ἀφορᾷ <εἰς> τὴν διαγωγὴν αὐτῶν. Οἱ ἐν τῷ ὄμοιού του ἐγγεγραμμένοι δύνανται νὰ ἔχωσι συνοδείαν.

ας ἐξ ὑποτακτικῶν ἡ δοκίμων, οὐδέποτε ὅμως δύνανται νὰ ὑπερβῶσιν οὗτοι τὸν ἀριθμὸν τῶν τριῶν. Ἡ διαδοχὴ συντελεῖται διὰ τῆς ὑπὸ τῆς Μονῆς ἐγγραφῆς τοῦ δευτέρου προσώπου ἐφ' ὥρισμένῳ τελέσματι δραχμῶν εἴκοσιν. Ἀπαραίτητος ὅρος τῆς διαδοχῆς εἶναι ἡ μοναχικὴ κουρὰ τοῦ δικαιούχου μετὰ τὴν νόμιμον δοκιμασίαν. Σὺν τῇ ἐγγραφῇ τοῦ δευτέρου προσώπου ἐγγράφεται καὶ αὐθίς ἐν τῷ ὅμιλογῳ ἡ συνοδεία τῆς Καλύβης, ἐφ' ὅσον πληροῖ τοὺς ἀπαιτουμένους ὅρους, ὥστε ἡ διαδοχὴ νὰ συνεχίζηται ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους εἰς τὸ διηγεκές. Ἐν ἐλλείψει συνοδείας ἡ Καλύβη, μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ πραγμάτων ἐπανέρχεται εἰς τὴν Κυριαρχον Μονήν.

Πρβλ. ἄρθρ. 159 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 127

Ἄπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ ὑπαρξίας ἀριθμοῦ μείζονος τῶν ἔξι προσώπων ἐν ἐκάστῃ Καλύβῃ.

= τελευταῖο ἐδ. ἄρθρ. 159 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 128

“Οπου τυχὸν οἱ οἰκεῖοι τίτλοι δὲν προβλέπουσιν εἰδικῶς, οἱ κάτοχοι ἐκάστης Καλύβης δικαιοῦνται μόνον εἰς ἐκκοπὴν φωτοξύλων διὰ τὴν οἰκιακὴν χρῆσιν ἐκ τοῦ ἐπὶ τούτῳ ὥρισμένου μέρους.

Αἱ οἰκεῖαι Μοναὶ ὑποχρεοῦνται νὰ χορηγῶσιν εἰς τοὺς κατόχους τῶν Καλυβῶν γούρνας καὶ κρεββατόξυλα, ἐφ' ὅσον ἔχωσι πράγματι ἀνάγκην τοιούτων, ὑποδεικνύουσαι τὰ κατάλληλα δένδρα καὶ μέρη.

Ἐπισκευαὶ ἡ ἀνοικοδομήσεις Καλυβῶν ἐπιτρέπονται μόνον τῇ ἐγγράφῳ ἀδείᾳ τῆς Κυριαρχον Μονῆς, δι' ἣς ἀδείας χορηγεῖται καὶ ἡ ἀπαιτουμένη οἰκοδομήσιμος ξυλεία. Όμοια ἀδεια ἀπαιτεῖται καὶ διὰ τὰς ἐπισκευὰς τοῦ Κυριακοῦ καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται ἡ ἀνοικοδόμησις Καλύβης ἐπὶ σχεδίου ἡ ρυθμοῦ καὶ μεγέθους διαφόρου τοῦ ἀρχικοῦ.

Αἱ συγκείμεναι ἔξι ἐνιαίων κτιρίων κοινόβιοι Σκῆται διέπονται ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα αὐτῶν ὑπὸ τῶν καὶ μέχρι σήμερον τίτλων καὶ ἐθίμων.

Πρβλ. ἄρθρ. 129, 135 & 163 ΚΧΑΟ.

"Ἀρθρον 129

"Οπως ἀποκτήσῃ τις Καλύβην παρ' ἄλλου, ὁφείλει νὰ ἐμφανισθῇ μετὰ τοῦ πωλητοῦ πρὸ τῆς Συνάξεως τῶν Γερόντων τῆς Σκήτης, βεβαιουμένου δ' ὅτι εἶναι ἀμεμπτος καὶ τὸν βίον εὔτακτος ὁ ἀγοραστὴς καὶ ὅτι ἀποδέχεται πάσας τὰς ἐκ τῶν συστατικῶν τῶν Σκητῶν τίτλων συνθήκας τοῦ βίου, ἀποστέλλονται ὁ τε ἀγοραστὴς καὶ ὁ πωλητὴς μετὰ γράμματος τοῦ Δικαίου πρὸς τὴν Κυρίαρχον Μονήν, ἵνα γένηται ἡ ἀλλαγὴ τῆς ὁμολογίας ἐπὶ καταβολῇ τοῦ νενομισμένου τελέσματος καὶ παραδόσει εἰς τὴν Μονὴν τῆς παλαιᾶς ὁμολογίας. Ψευδὴς περὶ τοῦ τιμῆματος δήλωσις ἐπάγεται τὴν νόμιμον δίωξιν.

Βλ. ἄρθρ. 148 ΚΧΑΟ.

"Ἀρθρον 130

Οὐδεὶς σκητιώτης ἔξερχεται τοῦ Ὁρούς ἀνευ ἐγγράφου κεκυρωμένου ὑπὸ τῆς Μονῆς καὶ δι' ὥρισμένον χρονικὸν διάστημα χάριν ὑποθέσεως. Ἐάν ὑπὸ τοιούτους ὅρους ἀπουσιάζῃ κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Δικαίου ὁ Γέρων Καλύβης, ἀναπληροῦται ὑπὸ τοῦ β' προσώπου δι' ἐγγράφου πρὸς τὴν Μονὴν δηλώσεως.

Προβλ. ἄρθρ. 96 ΚΧΑΟ & 75 ΘΧ.

"Ἀρθρον 131

Ἐκάστη Σκήτη ἔχει μίαν καὶ μόνην σφραγῖδα ἀνεγνωρισμένην παρὰ τῆς Κυριάρχου Μονῆς διὰ τὰς μετ' αὐτῆς σχέσεις καὶ δι' ἐγγραφα ἐλέους. Οὐδεμίᾳ ἄλλη χρῆσις τῆς σκητιωτικῆς σφραγίδος ἐπιτρέπεται. Ἡ σφραγὶς εἶναι διηρημένη εἰς ὅσα καὶ οἱ σύμβουλοι τμήματα, ἕκαστος δὲ κρατεῖ ἀνὰ ἓν τμῆμα.

= ἄρθρ. 154 ΚΧΑΟ.

"Ἀρθρον 132

Ἐν συμπληρώσει τῶν ἀνωτέρω ἰσχύουσι πάντες οἱ συστατικοὶ τῶν Σκητῶν τίτλοι.

Προβλ. ἄρθρ. 143 & 144 ΚΧΑΟ.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'
ΠΕΡΙ ΚΕΛΛΙΩΝ**

"Αρθρον 133

Τὰ εἰς ἑκάστην Ιερὰν Μονὴν ἀνήκοντα Κελλία, καθιερωμένα ἐπ' ὄντοματι ὥρισμένων ἀγίων, παραχωροῦνται ὑπ' αὐτῆς ἐφ' ὥρισμένῳ τιμήματι καὶ κατέχονται κατὰ τοὺς κατωτέρῳ ὅρους συμφώνως τῷ κελλιωτικῷ ὁμολόγῳ.

+ ἄρθρ. 134 ΘΧ = ἄρθρ. 161 ΚΧΑΟ.

"Αρθρον 134

"Ορος ἀπαραίτητος τῆς παραχωρήσεως Κελλίου καὶ τῆς πρὸς διαδοχὴν ἐν τῷ ὁμολόγῳ ἐγγραφῆς εῖναι ἡ κανονικὴ κουρὰ καὶ ἡ ἀποδεδειγμένως ἐνάρετος μοναχικὴ πολιτεία τῶν αἰτούντων.

+ ἄρθρ. 133 ΘΧ = ἄρθρ. 161 ΚΧΑΟ· πρβλ. ἄρθρ. 131 & 139 ΚΧΑΟ.

"Αρθρον 135

"Η ὁμολογία τῆς ἀρχικῆς παραχωρήσεως κατὰ τὰ ἀπ' αἰώνων κρατοῦντα ἀποτελεῖ ἴδιότυπον καὶ ἴδιόρρυθμον συνάλλαγμα, δι' οὗ ἡ Κυρίαρχος Μονὴ παραχωρεῖ ἀνθ' ὥρισμένου τιμήματος τὸ Κελλίον μετὰ τῆς ἐπακριβῶς καθοριζομένης περὶ αὐτὸῦ ἡ καὶ ἀλλαχοῦ κεφαλέντης ἐκτάσεως καὶ τῶν ἐν τῷ ὁμολόγῳ περιγραφομένων ἰερῶν καὶ οἰκιακῶν σκευῶν, ἐπίπλων καὶ γεωργικῶν ἐργαλείων εἰς οἰκησιν, χρῆσιν καὶ κάρπωσιν πρὸς τρία πρόσωπα, ἐξ ᾧ τὸ πρῶτον εἶναι ὁ Γέροντος τοῦ Κελλίου, οἱ δὲ ἔτεροι δύο ἀποτελοῦσι τὴν συνοδείαν καὶ δικαιοῦνται εἰς διαδοχὴν αὐτοῦ ὑπὸ τοὺς καθιερωμένους καὶ κάτωθι μνημονευομένους ὅρους. Τὰ πρόσωπα ταῦτα δύνανται νὰ προσλάβωσι μέχρι τριῶν ἐν ὅλῳ ἐτέρων προσώπων ὡς ὑποτακτικοὺς ἢ δοκίμους, οὕτως ὥστε ν' ἀποτελεσθῇ ἀνώτατος ἀριθμὸς τῆς συνοδείας τοῦ Κελλίου εἰς ἕξ (6).

"Απαγορεύεται ἀπολύτως ἡ ὑπέρβασις τοῦ ἀριθμοῦ τούτου τῶν συνοδειῶν τῶν Κελλίων. Οἰαδήποτε δὲ ἄδεια χορηγούμενη πρὸς τοῦτο εἶναι ἄκυρος.

+ ἄρθρ. 136 ΘΧ = ἄρθρ. 162 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 136

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πρώτου προσώπου καταβάλλεται ἐν <τῇ> Μονῇ τὸ τριμερίδιον, ἐγγραφομένου τότε ἐν τῇ εἰς ἀλλαγὴν τῆς πρώτης συντασσομένῃ νέᾳ ὁμοιογίᾳ ὡς πρώτου προσώπου τοῦ δευτέρου τοιούτου ἐκ τῶν ἐγγεγραμμένων ἐν τῷ τέως ὁμοιόγῳ τριῶν προσώπων, ὡς δευτέρου δὲ τοῦ τρίτου καὶ ὡς τρίτου ἐνὸς τῶν γνησίων καὶ δεδοκιμασμένων μελῶν τῆς συνοδείας τοῦ Κελλίου.

+ ἄρθρο. 135 ΘΧ = ἄρθρο. 162 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 137

Τριμερίδιον εἶναι καὶ λέγεται τὸ τρίτον τῆς ἀναλλοιώτως ἐν τοῖς κελλιωτικοῖς ὁμοιόγοις ἐγγεγραμμένης τιμῆς, ὅπερ, θνήσκοντος τοῦ πρώτου προσώπου –τοῦ Γέροντος καλουμένου– καταβάλλεται τῇ οἰκείᾳ Κυριάρχῳ Μονῇ πρὸς διαδοχὴν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Πρὸς καθορισμὸν τοῦ τριμερίδιου τὰ Κελλία διαιροῦνται εἰς πέντε τάξεις, ἀναλόγως τῶν ἐκ τῶν προϊόντων εἰσοδημάτων καὶ τῆς ἐκτάσεως αὐτῶν.

Καὶ τῶν τῆς πρώτης τάξεως <Κελλίων> ἡ τιμὴ ὁρίζεται εἰς λίρας ὀθωμανικὰς ἑβδομήκοντα πέντε (75), τῶν τῆς δευτέρας εἰς λίρας ἑξήκοντα (60), τῶν τῆς τρίτης εἰς λίρας τέσσαράκοντα πέντε (45), τῆς τετάρτης εἰς λίρας τριάκοντα (30) καὶ τῆς πέμπτης εἰς λίρας δέκα πέντε (15). Κατ’ ἀκολουθίαν τὸ τριμερίδιον τῶν κελλίων τῆς πρώτης τάξεως ὁρίζεται εἰς λίρας εἴκοσι πέντε (25), τῆς δευτέρας εἰς λίρας εἴκοσι (20), τῆς τρίτης εἰς λίρας δέκα πέντε (15), τῆς τετάρτης εἰς λίρας δέκα (10) καὶ τῆς πέμπτης εἰς λίρας πέντε (5).

Διὰ τὴν μετατροπὴν ἡ ἀξία τῆς λίρας ὁρίζεται εἰς δραχμὰς εἴκοσι τρεῖς (23). Ὁρίζονται δὲ οὕτως αἱ τιμαὶ αὗται διὰ τὸν κανονισμὸν μόνον τοῦ τριμερίδιου, καὶ μόνον προκειμένου περὶ τριμερίδιου ἔχουσιν αὗται ἴσχύν.

Γενήσεται δὲ ἡ κατάταξις τῶν Κελλίων εἰς μίαν ἐκ τῶν εἰρημένων πέντε τάξεων τῇ ἀμοιβαίᾳ συμφωνίᾳ τοῦ Κελλίου καὶ τῆς οἰκείας Κυριάρχου Μονῆς. Ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας μεταξὺ Κελλίου τινὸς καὶ τῆς οἰκείας Μονῆς περὶ τῆς κατατάξεως αὐτοῦ ὄφείλει νὰ ἀποφαί-

νηται ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως ἐπιτροπὴ διαιτητικὴ ἐξ ἐξ (6) κελ-
λιωτῶν, διοριζομένων ἐξ ἡμισείας ὑφ' ἔκατέρου τῶν ἐνδιαφερομένων
μερῶν ἐκ τῶν ἐν Ἀγίῳ Ὅρει κελλιωτῶν. Ἐὰν δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη
διαφωνήσῃ, διορίζεται εἰς ἐπιδιαιτητής ὑπὸ τῆς Κοινότητος ἐπίσης ἐκ
τῶν κελλιωτῶν.

= κεφ. Β' τοῦ «Πατριαρχικοῦ καὶ Συνοδικοῦ Σιγλλιώδους Γράμματος»
τοῦ Ἰωακεὶμ Γ' (1909, Ιουνίου, ἐπιν. 7, μὲ ἀριθ. πρωτ. 4434): *Πατριαρχικὸν Σι-
γύλλιον περὶ Κελλιωτικοῦ Ζητήματος*, ἐν Ἀθήναις 1913, σσ. 5-7 = Κτενᾶς,
Ἀπαντα, Λ', 898-899 = Δωρῆς, Δίκαιον, 560-561· πρβλ. ἄρθρ. 39 ΝΔ
10/16.9.1926.

”Αρθρον 138

Οἱ κελλιῶται δύνανται νὰ λαμβάνωσιν τὴν ἀναγκαιοῦσαν ξυλείαν
ἐκ τῆς περιοχῆς τῶν Κελλίων ἡ καὶ ἐκ τῆς περιοχῆς τῆς Μονῆς, ἐὰν
ἔλλειπτη ἡ κατάλληλος ξυλεία ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Κελλίου, μόνον μετὰ
προηγουμένην ἀδειαν τῆς οἰκείας Κυριάρχου Μονῆς.

Φωτόξυλα ὅμως δικαιοῦνται λαμβάνειν ἐλευθέρως πρὸς χρῆσιν
αὐτῶν ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ τε Κελλίου καὶ τῆς Μονῆς ὑποδεικνυούσης
τὸ ἐν τῇ περιοχῇ αὐτῆς μέρος, ὅθεν γενήσεται ἡ ἐκκοπὴ τῶν τοιούτων
ξύλων διὰ τὸν ὥρισμένον ἀριθμὸν τῶν ἐν τῷ Κελλίῳ προσώπων, τῶν
ἀποτελούντων τὴν νόμιμον συνοδείαν.

Κραββατόξυλα δὲ καὶ γούρνας δικαιοῦνται λαμβάνειν μόνον ἐκ
τῆς περιοχῆς τοῦ Κελλίου, ἀπαγορευομένης αὐστηρῶς τῆς ἐκριζώσε-
ως τῶν ἐν αὐτῇ δένδρων τῶν χρησιμοποιουμένων διὰ ξυλείαν οἰκο-
δομῆς, ἐκτὸς ἐὰν ταῦτα βλάπτωσι τὴν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων,
δπότε ἐπιτρέπεται ἡ ἐκρίζωσις.

Προκειμένης δὲ ξυλεύσεως δάσους τῶν Κελλίων, αὕτη δέον ἵνα γέ-
νηται πάντοτε ὑπὸ τῆς Κυριάρχου Μονῆς, ὀφειλούσης ἐν τοιαύτῃ πε-
ριπτώσει νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὅψει κατὰ δίκαιον λόγον καὶ τὰς ἀνάγκας
τοῦ Κελλίου, ἀπαγορευμένου δὲ μόνον, ἵνα κόπτωσιν αἱ Μοναὶ τὰ
παρὰ τῶν κελλιωτῶν αὐτῶν φυτευόμενα καρπόφρόρα καὶ ἄλλα δέν-
δρα.

Πρβλ. ἄρθρ. 135 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 139

Διενέξεως τυχὸν πνευματικῆς ἀναφυομένης μεταξὺ τῶν ἐν τῷ Κελλίῳ ἀδελφῶν, ἡ Μονὴ ὁφείλει καθηκόντως νὰ ἐπιφέρῃ διὰ νουθεσιῶν καὶ συμβουλῶν τὴν ὅμονοιαν καὶ εἰρήνην μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν τοῦ Κελλίου. Μή ἐπιτυγχανομένου ὅμως τούτου μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν νουθεσίαν, παραπέμπεται ὑπὸ τῆς Μονῆς ἡ ὑπόθεσις διὰ τὴν νόμουν ἡ δικαστικὴν διεξαγωγὴν.

= ἄρθρ. στ' πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγιλλιώδους γράμματος Ἰωακείμ Γ' τοῦ 1909 (παραπάνω ἄρθρ. 137) προβλ. ἄρθρ. 139 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 140

Ο τύπος τῶν ὁμολόγων ἀρχικῆς παραχωρήσεως ἡ διαδοχῆς καθορίζεται ἀναλλοιώτως καὶ ὑποχρεωτικῶς ἐν τῷ μελλόντι διὰ πάντα τὰ Κελλία καὶ τὰς Μονάς, ὡς ἐν τῷ συνημμένῳ τῷ παρόντι Κανονισμῷ παραρτήματι διατυποῦται.

Βλ. ἄρθρ. 39 ΝΔ 10/16.9.1926. Τὸ πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ σιγιλλιώδες γράμμα τοῦ Ἰωακείμ Γ' τοῦ 1909 (παραπάνω ἄρθρ. 137) περιέχει παρόμοιο σχέδιο.

Ἄρθρον 141

Ἡ ἐνεχυρασία τοῦ Κελλίου καθ' οἶονδήποτε τρόπον εἶναι ἄκυρος. Δύνανται οὕχ ἥττον οἱ δανεισταὶ κελλιώτου τινὸς νὰ ὑποβάλλωσιν αἴτησιν εἰς τὴν οἰκείαν Ἱερὰν Μονὴν, ἥτις παραπέμπει εἰς τὴν δικαστικὴν Ἀρχήν, ἐφ' ὅσον ὑπερβαίνουσι τὰ χρέη τὴν ἀγοραίαν ἀξίαν τοῦ Κελλίου, διπως αὐτῇ ἀποφανθῆ τὴν ἐκποίήσιν τοῦ Κελλίου πρὸς πληρωμὴν τῶν δανειστῶν ἐκ τῆς ἀξίας τούτου κατὰ τὰ ἔθιμα.

Προβλ. ἄρθρ. 141 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 142

Οὐδεμία προσθήκη οἰκοδομῆς ἡ προσαύξησις ἐπιτρέπεται ἀνευ προηγουμένης ἀδείας τῆς Κυριάρχου Μονῆς, ἀλλ' οὐδὲ εἰς αὐτὴν ἐπιτρέπεται ἐν τῇ ἀκριβῇ τῆς τοιαύτης ἀδείας περιγραφῇ νὰ παρίδῃ τὰς πρὸς Κελλίον ἀναλογίας καὶ τὸ ἀρχαῖον σχέδιον καὶ ρυθμόν.

Προβλ. ἄρθρ. 129 & 164 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 143

Ἡ κουρὰ τῶν κελλιωτῶν προαπαιτεῖ τὴν γενικήν διὰ τοὺς μοναχοὺς δοκιμασίαν, γίνεται δὲ τῇ ἐγκρίσει τῆς Κυριάρχου Μονῆς.

Πρβλ. ἄρθρ. 131 ΚΧΑΟ· ἐπίσης, 74 ΘΧ.

Ἄρθρον 144

Οἱ κελλιῶται ὀφείλουσι νὰ τηρῶσι τὰς θρησκευτικὰς αὐτῶν ὑποχρεώσεις ἀνελλιπῶς. Τὴν ἐπ' αὐτῶν πνευματικὴν ἔξουσίαν καὶ πειθαρχίαν ἀσκεῖ ἡ Κυριάρχος Μονῆ.

Πρβλ. ἄρθρ. 139 & 145 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 145

Ἡ ἀκύρωσις τῆς κελλιωτικῆς ὅμοιογίας ἢ ἡ μεταβολὴ τῆς σειρᾶς ἐν αὐτῇ ἐξ οίουδήποτε λόγου ἀνήκει εἰς μόνην τὴν δικαστικὴν Ἀρχήν.

Πρβλ. ἄρθρ. 130 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 146

Μόνιμος διαμονὴ ἐν τῷ Κελλίῳ ἐπιτρέπεται εἰς μόνην τὴν συνοδείαν καὶ τοὺς ἐργάτας τοῦ Κελλίου. Ἐκμίσθωσις δωματίων ἐκτὸς τῆς κωμοπόλεως τῶν Καρυῶν ἀπαγορεύεται. Ἡ ξενία ἐν τοῖς Κελλίοις ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν γενικῶν διατάξεων.

Ἄρθρον 147

Ἐκλιπούσης τῆς συνοδείας τοῦ Κελλίου τῆς ἐν τῷ ὅμοιογῷ ἐγγεγραμμένης, ὑπαρχούσης δὲ συνοδείας ἐξ ἐνὸς μέχρι τριῶν ὑποτακτικῶν ἀνεγνωρισμένων καὶ κεκαρμένων τῇ εὐλογίᾳ τῆς Κυριάρχου Μονῆς μὴ ἐγγεγραμμένων εἰς τὸ ὅμοιογον, οἱ ὑποτακτικοὶ οὗτοι δικαιοῦνται νὰ ζητήσωσι δι' αἰτήσεως τὴν ἐγγραφήν. Ἐφ' ὅσον δὲ ἐκπληροῦσι τοὺς ὅρους τοῦ κελλιωτικοῦ βίου κατὰ τὸ ἄρθρον 134, ἡ Μονὴ ἐγγράφει αὐτοὺς εἰς νέαν ὅμοιογίαν ἐπὶ καταβολῆ τῶν τριῶν τριμεριδίων, ἀποκαθισταμένης οὕτω τῆς νέας συνοδείας εἰς τὴν θέσιν τῆς ἐκλιπούσης. Μὴ ὑπαρχούσης ἀνεγνωρισμένης συνοδείας, ὡς ἀνω-

τέρω, ὀλόκληρον τὸ Κελλίον μετὰ τῆς προικὸς καὶ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας του ἐπανέρχεται εἰς τὴν Κυρίαρχον Μονήν.

Ἄρθρον 148

Ἡ μεταβίβασις τοῦ κελλίου ἀπὸ ἑνὸς προσώπου εἰς ἕτερον –ἔχον κανονικὴν κουρὰν καὶ ἀποδειγμένως τίμιον καὶ ἐνάρετον– γίνεται τῇ ἐγκρίσει τῆς Κυριάρχου Μονῆς καὶ τῇ συναίνεσι τῆς ἐγγεγραμμένης συνοδείας ἀνθ' ὡρισμένου τιμήματος συμφωνουμένου μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων· συντελεῖται δὲ διὰ τῆς ἀλλαγῆς τῆς ὄμοιογίας ὑπὸ τῆς Κυριάρχου Μονῆς, ἐὰν αὕτη ἐγκρίνῃ τὸ πρόσωπον τοῦ ἀγοράστοῦ.

Οἱ συμβαλλόμενοι ὑποχρεοῦνται νὰ δηλώσωσι εἰς τὴν Μονὴν τὸ ἀληθὲς τίμημα τῆς μεταβίβάσεως, ἐφ' οὗ ἡ Μονὴ εἰσπράττει τέλος 15%.

Βλ. ἄρθρ. 138 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 149

Ἡ ἀναγωγὴ Κελλίων εἰς Σκήτας ἀποκλείεται ἐφεξῆς ἀπολύτως.

= ἄρθρ. 133 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 150

Αἱ Κυρίαρχοι Μοναὶ ζῶντος μὲν τοῦ κελλιώτου δὲν εὐθύνονται ποσῶς διὰ τὰ χρέη αὐτοῦ, θανόντος δὲ ἀνευ συνοδείας, μόνον μέχρι τῆς περιουσίας τοῦ Κελλίου τῆς μὴ περιλαμβανομένης ἐν τῷ ὄμοιόγῳ.

Πρβλ. ἄρθρ. 141, ἐδ. 1 ΚΧΑΟ.

Ἄρθρον 151

Προκειμένης ἐκποιήσεως ἑκουσίας ἡ ἀναγκαστικῆς τοῦ Κελλίου, ἡ Μονὴ ἔχει δικαίωμα προτιμήσεως.

= ἄρθρ. 140 ΚΧΑΟ.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'
ΠΕΡΙ ΚΑΘΙΣΜΑΤΩΝ ΚΑΛΥΒΩΝ
ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΩΝ Κ.Α.Π.**

***Ἀρθρον 152**

Πάντα τὰ λοιπὰ ἐν Ἀγίῳ Ὅρει σκηνώματα διέπονται ὡς καὶ μέχρι σήμερον ὑπὸ τῶν ὅρων τῶν διμολόγων, δι’ ᾧν παρεχωρήθησαν ὑπὸ τῶν Κυριάρχων Μονῶν καὶ τῶν μέχρι τοῦδε ἀναπτυχθέντων ἐθίμων.

Προβλ. ἀρθρ. 134 ΚΧΑΟ.

**ΜΕΡΟΣ Ε'
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

***Ἀρθρον 153**

Ἡ ἀκριβὴς γραμμὴ τῶν ὁρίων, ἀφ’ ᾧν ἀρχεται ἥ περιοχὴ τοῦ Ἀγίου Ὅρους, θέλει καθορισθῆ ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ὁριζομένης ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἀφ’ ἐνὸς καὶ ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἀφ’ ἔτέρου.

Προβλ. ἀρθρ. 105 Συντ. 1975, ἑδ. 1.

***Ἀρθρον 154**

Ἡ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἔξοδου ἐκ τοῦ Ἀγίου Ὅρους διάταξις δὲν ἰσχύει διὰ τοὺς πρὸς ἐκπαίδευσιν μεταβαίνοντας. Εἰδικὴ νομοθετικὴ ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος θέλει κανονίσει τὴν ὁργάνωσιν τῆς πρὸς ἐκπαίδευσιν μέσης ἥ ἀνωτέρας ἀποστολῆς μοναχῶν ἥ δοκίμων ἔξω τοῦ Ἀγίου Ὅρους.

Προβλ. ἀρθρ. 96 ΚΧΑΟ.

***Ἀρθρον 155**

Ἐφ’ ὅσον κρίνεται ἀναγκαῖον, λόγω ἐλλείψεως Ἀγιορειτῶν Πατέρων κεκτημένων εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν, δύναται νὰ προσληφθῶσι λαϊκοὶ πρὸς ὁργάνωσιν ἥ διεύθυνσιν ὑπηρεσιῶν.

Τοῦτο ἐφαρμόζεται σήμερα στὶς ἐκτὸς Ἀγίου Ὅρους ὑπηρεσίες του (Γραφεῖα Προσκυνητῶν Οὐρανούπολης καὶ Θεσ/νίκης).

"Ἄρθρον 156

Εἰδικὴ νομοθετικὴ ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος θέλει θέσει ἐν ισχύι δασικὴν νομοθεσίαν πρὸς προστασίαν τῶν δασικῶν ἐκτάσεων τοῦ Ἅγιου Ὁρούς. Όμοία ἀπόφασις θέλει προνοήσει περὶ συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῆς τῶν βιβλιοθηκῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ Ὁρει μνημείων. Μέχρι τῆς ρυθμίσεως αὐτῆς ἀπαγορεύεται ἡ ὑπὸ τύπον ἀνακαινίσεως καθ' οἷον δήποτε τρόπον ἄλλοιώσις τῶν ἀρχαίων εἰκόνων, τοιχογραφιῶν κ.λπ.

Πρβλ. ἄρθρ. 169 & 171 ΚΧΑΟ.

"Ἄρθρον 157

Ἡ Ἱερὰ Κοινότης θέλει ἴδρυσει τυπογραφεῖον καὶ ἐκδόσει ἐπίσημον δόγμανον αὐτῆς. Μέχρι τούτου αἱ νομοθετικαὶ αὐτῆς καὶ αἱ φέρουσαι γενικὸν καὶ δημόσιον χαρακτῆρα διοικητικαὶ ἀποφάσεις θέλουσι δημοσιευθῆ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας διὰ τοιχοκολλήσεως ἐν ἀντιγράφῳ εἰς δύο μέρη τῶν Καρυῶν καὶ δι' ὅμοίας τοιχοκολλήσεως ἐν ταῖς Ἱεραῖς Μοναῖς. Αἱ Μοναὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιμελῶνται τῆς εἰς τὰ ἔξαρτήματα αὐτῶν ἀνακοινώσεως δι' ὅμοίων τοιχοκολλήσεων.

Πρβλ. ἄρθρ. 180 ΚΧΑΟ. Δημοσιεύσει 1. δημοσιευθῆ.

"Ἄρθρον 158

Οὐδεμία διάταξις ἐπὶ μέρους κανονισμοῦ ἔχει κῦρος, ἐφ' ὅσον ἀντιτίθεται πρὸς τὸν παρόντα θεμελιώδη Κανονισμόν.

Τροποποίησις αὐτοῦ δὲν ἐπιτρέπεται πρὸς ἡ παρέλθη ἔξαετία. Μετὰ δὲ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας ταύτης τροποποίησις ἐπιτρέπεται μόνον, ἐφ' ὅσον ἥθελε κριθῆ τοῦτο ἀναγκαῖον διὰ πλειοψηφίας τῶν 3/4 τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν Ἀντιπροσώπων τῆς Κοινότητος ἐν συνεδριάσει. Ἐν τῇ αὐτῇ συνεδρίᾳ ὁρίζεται ὁ χρόνος, ἐντὸς τοῦ ὅποιου θὰ συνέλθῃ ἡ διπλῇ Σύναξις, εἰδικῶς ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Μονῶν πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ θεμελιώδους Κανονισμοῦ ἀποστελλομένη.

Τὸ ἐδ. 1 = ἄρθρ. 187 ΚΧΑΟ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ²⁵

«Διὰ τοῦ παρόντος ἐνσφραγίστου καὶ ἐνυπογράφου Μοναστηρια-

κοῦ ἡμῶν ὁμολόγου δηλοποιεῖται ὅτι ἐλθὼν πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς... Μονὴν τοῦ δ' Ὁσιώτατος ἡτήσατο ἀγοράσαι παρ' ἡμῶν τὸ ἐν ἡμέτερον Κελλίον. Ἰδόντες οὖν αὐτὸν ἄνδρα τίμιον καὶ εὐλαβῆ δεδώκαμεν αὐτῷ τὸ εἰρημένον Κελλίον, εἰς τοία πρόσωπα διαδοχικῶς κατὰ τὴν ἀνέκαθεν ἐπικρατοῦσαν τάξιν καὶ συνήθειαν. Καὶ πρῶτον μὲν πρόσωπον ὑπάρχει δὲ οηθεὶς Γέρων β' δ' καὶ γ' δ' οἵτινες, ὁφείλουσιν αὐξάνειν καὶ καλλιεργεῖν τὰ ὑποστατικὰ τοῦ Κελλίου τούτου καὶ νέμεσθαι ἐλευθέρως τὰς προσόδους αὐτοῦ ὡς τέλειοι οἰκονύριοι, παρ' οὐδενὸς ἐξ ἡμῶν ἢ τῶν μεταγενεστέρων ἡμῶν τὸ παράπαν ἐνοχλούμενοι. Ιοφείλουσιν ἐπίσης διάγειν ἡσύχως καὶ καλογηρικῶς –ώς τὸ ἐπάγγελμα τῆς μοναχικῆς πολιτείας ἀπαιτεῖ – καὶ ἀπονέμειν τὴν πρὸς τὸ Κυριαρχικὸν ἡμῶν Μοναστήριον ὁφειλούμενην ὑποταγὴν καὶ εὐπείθειαν καὶ ἀποκρίνεσθαι κατ' ἔτος τὰ ἐμπίπτοντα δοσίματα ὡς καὶ οἱ λοιποὶ Κελλιῶται καὶ φυλάττειν ἀπαρασαλεύτως τὰ ἔγγνωσμένα καὶ μέχοι σήμερον διατηρούμενα ὅρια τῆς περιοχῆς τοῦ Κελλίου. Ἐπιτρέπεται αὐτοῖς ἐλευθέρως ἢ προμήθεια τῶν ἀναγκαιούντων αὐτοῖς φωτοξύλων ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ Κελλίου καὶ τῆς Μονῆς, ὑποδεικνυούσης τὸ ἐν τῇ περιοχῇ αὐτῆς κατάληλον πρὸς ξύλευσιν μέρος, κραββατοξύλων δὲ καὶ γουρνῶν μόνον ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ Κελλίου κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν.

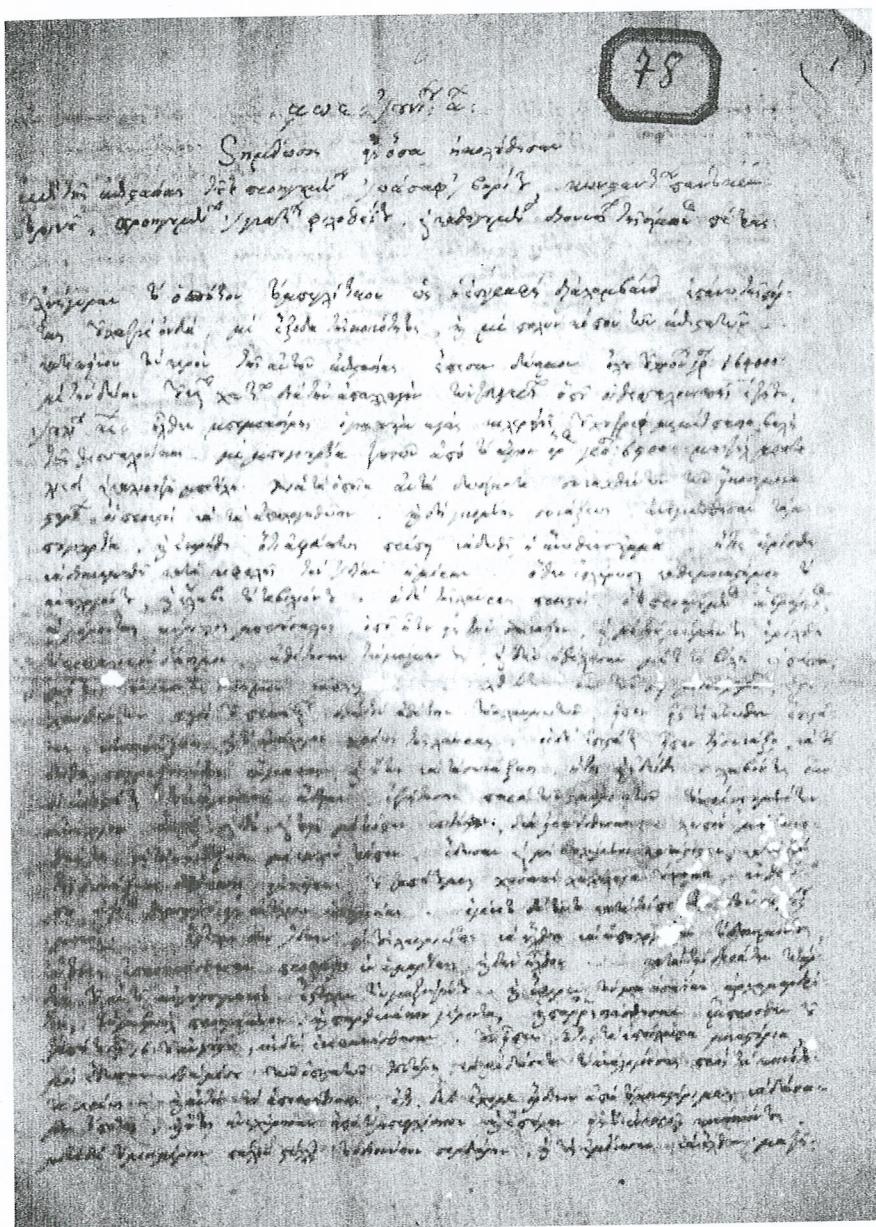
Ἄπαγορεύεται δ' αὐτοῖς αὐτοτρόψ μετὰ προστίμου ἢ τομὴ οἰκοδομησίμου ἔυλείας ἄνευ μοναστηριακῆς ἀδείας. Ὅταν δὲ λάβωσιν ἀνάγκην τοιαύτης ἔυλείας πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ Κελλίου, θὰ χρηγῆται αὐτοῖς ἡ ἄδεια, ὅπως λάβωσιν αὐτὴν ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Κελλίου καὶ ἐκ τῆς περιοχῆς τῆς Μονῆς, ἀν δὲν ὑπάρχῃ ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Κελλίου. Προκειμένης ἔυλεύσεως τοῦ δάσους τοῦ Κελλίου ὑπὸ τῆς Μονῆς θὰ λαμβάνωνται προηγουμένως ὑπὸ δψιν κατὰ δίκαιον λόγον αἱ ἀνάγκαι τοῦ Κελλίου. Η δὲ τιμὴ τοῦ Κελλίου, ἡ ἀναλλοίωτος καὶ εἰς αἰώνα τὸν ἄπαντα ὅρισθεισα διὰ τὸν κανονισμὸν τοῦ τριμεριδίου, ὧδισθη εἰς λίρας... Μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πρῶτου μόνον προσώπου ἢ Μονὴ θὰ λαμβάνῃ τὸ τρίτον τῆς τιμῆς ταύτης, ἦτοι λίρας ὀθωμανικάς... Καὶ ἀλλασσομένης συγχρόνως τῆς ὁμολογίας ταύτης θέλει ἀποκαθίσταται δεύτερος πρῶτος καὶ δεύτερος δεύτερος καὶ θὰ προστίθεται καὶ τρίτον πρόσωπον δεδοκιμασμένον ἐκ τῆς συνοδείας τοῦ Κελλίου πρὸς συμπλήρωσιν τῶν τριῶν προσώπων, καὶ οὕτω θὰ ἐξακολουθῇ εἰς τὸ διηγεκές ἡ ἐγγραφὴ τῶν συνοδειῶν κατὰ τὰ ἀρχαῖα ἔθιμα. Ἐν περιπτώσει ὅμως ἀποβιώσεως καὶ τῶν τριῶν προσώπων –μὴ ὑπαρχόντων νομίμων κληρονόμων αὐτῶν– τὸ Κελλίον θὰ περιέρχηται εἰς τὴν κυ-

ριότητα τῆς Μονῆς ὡς κτῆμα αὐτῆς ἀναφαίρετον. Θὰ λαμβάνῃ δὲ ὕδωρ ἐκ... Ἡ παροῦσα ὄμοιογία ἐὰν τεθῇ ὡς ἐνέχυρον λόγῳ δανείου τινός, θεωρεῖται ἄκυρος καὶ ὡς χάρτης ἄγραφος. Ἡ δὲ Κυρία Θεοτόκος διὰ τῶν πρεσβειῶν τοῦ ... χαρίζοιτο αὐτοῖς εἰρηναίαν διαγωγὴν καὶ ψυχικὴν σωτηρίαν <>.

²⁵Πρόκειται γιὰ σχέδιο Ὄμόλογου Κελλιοῦ, σὲ ἐκτέλεση τοῦ ἀρθρου 140 τοῦ παρόντος Χάρτη. Βλ. καὶ Meyer, *Haupturkunden*, XXIII, 259-263· ἐπίσης, "Ἐκθεσὶς τῆς Τομελοῦς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Κελλιωτικοῦ Ζητήματος, ἐν Λειψίᾳ 1906, 15-20 & 29-30· Πατριαρχικὸν Σιγίλλιον περὶ Κελλιωτικοῦ Ζητήματος ἐκδοθὲν ἐπὶ τῆς Πατριαρχίας τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχοῦ Κυρίου Κυρίου Ἰωαννοῦ Γ τοῦ ἀπὸ Θεοσαλονίκης, ἐν Κωνσταντινούπολει 1907, 9-13, ἐν Ἀθήναις 1913, 9-12. Τέλος, διάφορα Ὄμόλογα βλ. στὸν Πετρακάκο, *Nέαι πηγαί*, ἀριθ. 76-83, 161-181, στὸ Δελικάνη, Κατάλογος, 233-236 & 240-252, στὸν Κτενᾶ, Ἀπαντα, 691-710 καὶ στὸν Εὐλόγιο Κουρίλα, Λαυριώτη, *Ιστορία τοῦ Ἀσκητισμοῦ*. Ἀθωνῖται, τόμ. Α', Θεσ/νίκη 1929, NE', 238-241.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

- 1.** 1619, Δεκέμβριος *Πατριαρχικὸ συνοδικὸ σιγιλλιῶδες γράμμα Τιμοθέου Β' Κων/πόλεως.*
- 2.** 1630, Ιούνιος *Συνοδικὸ σιγιλλιῶδες γράμμα Πατριάρχη Κων/πόλεως Κυρίλλου Α' Λουκάρεως.*
- 3.** 1759, Ιουλίου 15 *Κώδικας τῆς Βατοπεδινῆς σκήτης τοῦ Ἅγίου Δημητρίου, συμπληρώθηκε καὶ τροποποιήθηκε τὸ 1768 καὶ τὸ 1905.*
- 4.** 1785, Ιούνιος *Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ σιγιλλιῶδες γράμμα Γαβριὴλ Δ' Κων/πόλεως.*
- 5.** 1794, Απρίλιος *Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ σιγιλλιῶδες γράμμα Γερασίμου Γ' Κων/πόλεως.*
- 6.** 1794, Απρίλιον 14 *Πατριαρχικὴ καὶ συνοδικὴ ἐπιστολὴ Γερασίμου Γ' Κων/πόλεως.*
- 7.** < 1805 – 1806 > *Χρονικὸ σχετικὰ μὲ τὸν ἐμφύλιο καλογερικὸ πόλεμο (16 Αὐγ. 1805 – 31 Αὐγ. 1806).*
- 8.** 1861, Μαΐου 5 *Τεροσφράγιστο συνδετικὸ γράμμα τῶν μονῶν Λαύρας, Κουτλουμουσίου, Ξηροποτάμου καὶ Καρακάλου.*
- 9.** 1861, Αὔγουστου 30 *Ἀμοιβαῖο συνδετικὸ γράμμα τῶν μονῶν Λαύρας, Κουτλουμουσίου, Ξηροποτάμου καὶ Καρακάλου.*
- 10.** 1873, Αὔγουστου 17 *Συμφωνητικὸ ιεροσφράγιστο γράμμα τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου.*
- 11.** < 1888 >, Μαΐου 20 *Κανονισμὸς συμπρακτορίας τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου.*
- 12.** 1889, Όκτωβρίου 29 *Πρακτικὸ τῶν πατέρων τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου.*
- 13.** 1890, Μάϊος *Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ σιγιλλιῶδες γράμμα Διονυσίου Ε' Κων/πόλεως.*
- 14.** 1916, Ιανουαρίου 15 *Κανονισμὸς τῆς Ἀγιοπαντελίτικης σκήτης τοῦ Ἅγιου Δημητρίου τοῦ Λάκκου καὶ τὸ σχετικὸ Πρακτικὸ τῆς 9ης Ι. 1916.*
- 15.** 1918 *Θεμελιώδης Χάρτης Ἅγίου Ὁρους.*

Πρώτη σελίδα χρονικοῦ σχετικὰ μὲ τὸν ἐμφύλιο καλογερικὸ πόλεμο
<1805-1806>.

Σε πρώτη σελίδα της Λαϊκής Συνέλευσης είναι αναφερόμενος ότι δημιουργούμενος ήν
 υποσχόμενος οι οικείοι μηνιν ημενιούμενος και γέροντες, αρχοντικοί, εἰρηνικοί,
 ναι οι αρχόντες αδεμαντοί του. Είναι διά της Κυβελίας και της Αρτεμίδης
 ήντος ναι οι στρατηγοί τους διά της Βασιλικής πρωτοδικείας, γελάντες ναι οι πρόστιμοι
 οντούμενοι, εἴσατο επαρχικούς της Κυβελίας, ναι οι επεργατοί στρατιωτικοί
 οντούμενοι στην Αρτεμίδην ή Βασιλίδην διά της Αρτεμίδης οι οικείοι πρόστιμοι, οι οικονομούμενοι
 της Κυβελίας, οι αναμένομενοι στρατηγοί και αρχόντες μιασμάτος ναι οι παραστάται
 του Λ. Κ. Διονυσίου Αρχοντούς η Αρτεμίδης οι οικείοι πρόστιμοι ναι οι παραμονείς εγγόνοι της Κυβελίας
 ναι οι άλλοι εργονομούμενοι ναι οι πρόστιμοι της Αρτεμίδης οι οικείοι πρόστιμοι της Κυβελίας
 μονόγονοι της Λευκάδης οι οικείοι πρόστιμοι της Αρτεμίδης της Κυβελίας οι οικείοι πρόστιμοι της Κυβελίας
 της Λευκάδης οι οικείοι πρόστιμοι της Αρτεμίδης της Κυβελίας της Λευκάδης οι οικείοι πρόστιμοι της Κυβελίας
 της Λευκάδης οι οικείοι πρόστιμοι της Αρτεμίδης της Κυβελίας της Λευκάδης οι οικείοι πρόστιμοι της Κυβελίας
 της Λευκάδης οι οικείοι πρόστιμοι της Αρτεμίδης της Κυβελίας της Λευκάδης οι οικείοι πρόστιμοι της Κυβελίας
 της Λευκάδης οι οικείοι πρόστιμοι της Αρτεμίδης της Κυβελίας της Λευκάδης οι οικείοι πρόστιμοι της Κυβελίας
 της Λευκάδης οι οικείοι πρόστιμοι της Αρτεμίδης της Κυβελίας της Λευκάδης οι οικείοι πρόστιμοι της Κυβελίας

Πρώτη σελίδα κανονισμοῦ συμπρακτορείας τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου
 <1888>.

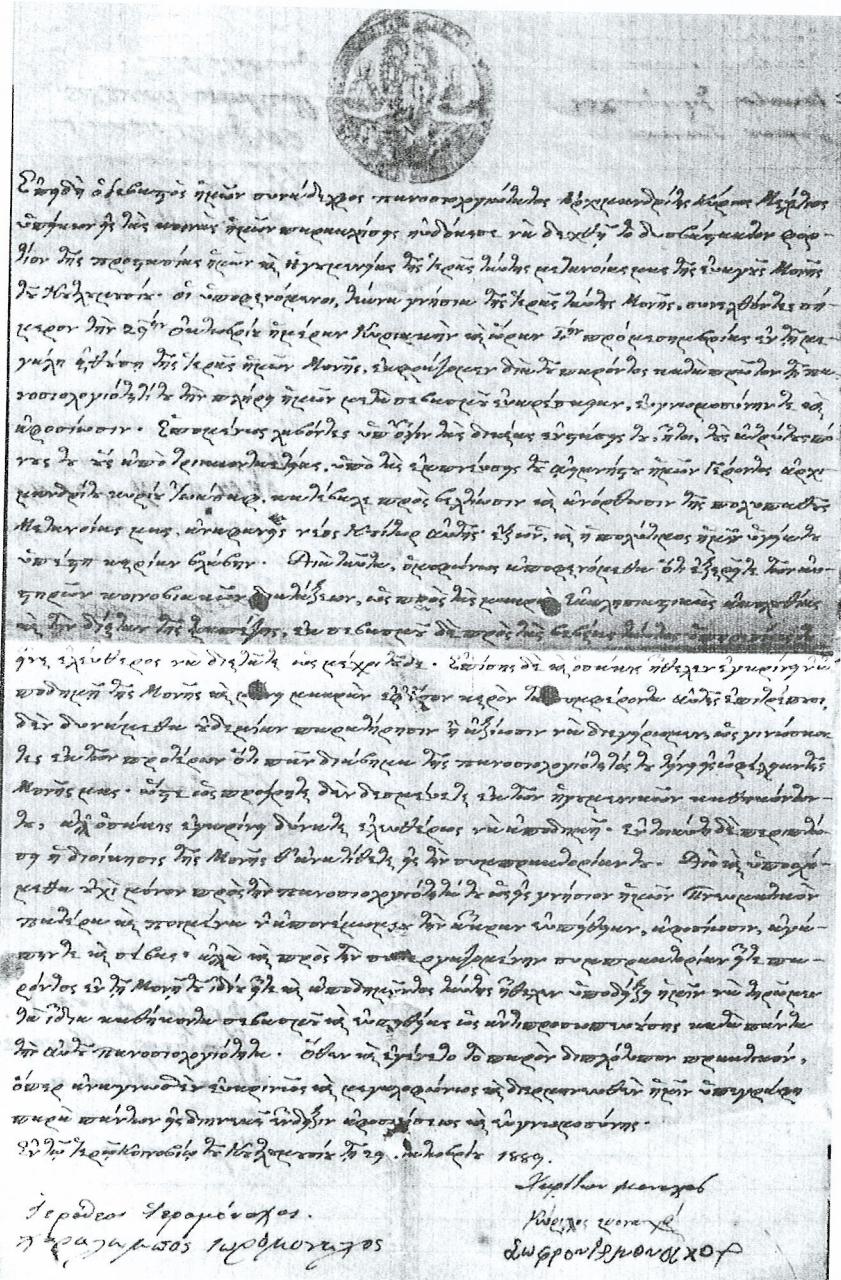

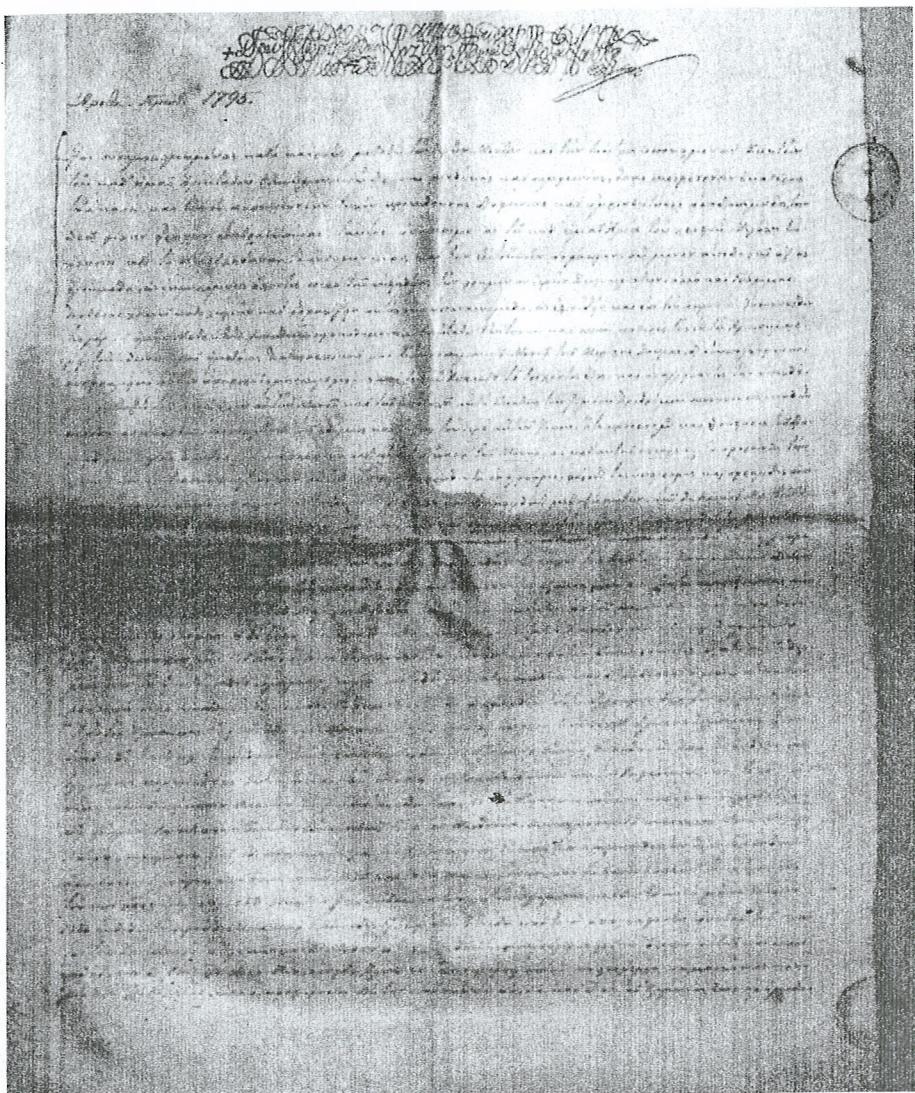
Ἄντα δὲ παρόντι αὐτοφερεῖν ἡμῖν ἡρωφεστή γράμματα, δημοσιεύεται
ἢ πατέρων ἡμῶν, εἰ μάκρη, εἰ μάκρη τῆς ἱερᾶ Στορόβου ηγαγέτεο τὸ ίδιον.

Ἀπόδοτος ἡτούτη, ὃ δὲ ἐπεξεργασθεῖσα τῷ Μητροπολίτῳ οὐδὲ τὸν πόρον τοῦ θεοῦ
Μοναρχοῦ αὐτοφερεῖν εἰδοποιεῖται, κατέτα τὸν 1893 ἥμερον, σεπτέμβριον
αὐτῆς· ἀπόδοτος ἡτούτη τὸν πόρον εἰς τοὺς τελετεῖς τῆς παραδόσεως
αὐτῆς, τοπός τοῦτο τῆς ἱερᾶ Μοναρχοῦ Μονῆς είναι, ἀλλιτερούς παραδόσεως αὐτοφερεῖν τὴν
Ωδοὺς Παρασκευῆς πόρον αὐτὸν αποδέξειν· ἀπόδοτος ἡτούτη προστίθεται,
ὅτι ὁ Αρχιεπίσκοπος τῷ Μητροπολίτῳ εἰδοποιεῖται τὸν Κοντούριον τὸ^{τοῦ}
χριστιανῶν πόρον αὐτοφερεῖν εἰς τὸν Κοντούριον παραδόσει.
Ἀπόδοτος ἡτούτη, ὃ δὲ τὸν πόρον τοῦ θεοῦ τοῦ Αγίου Παύλου τοῦ Καρδιναλίου
αὐτὸν τὸν παραδόσεως τῆς γεννητικῆς τοῦ θεοῦ χριστοῦ· ἀπόδοτος ἡτούτη,
ὅτι τοῦ πατέρος, χριστοῦ γεννητικῆς τοῦ θεοῦ τοῦ Αγίου Παύλου τοῦ Καρδιναλίου
αὐτοφερεῖν αὐτόν, διὰ την παραδόσεων τοῦ θεοῦ Κοντούριον.
Ἀπόδοτος ἡτούτη τῆς παραδόσεως, ὃ δὲ χριστοῦ ἀρχηγοῦ αὐτοφερεῖν
εἰδοποιεῖται, εἰς τὴν πατέρων αὐτῶν, διὰ τοῦτο τούτην παραδόσεων
Μονῆς εγγυεῖται, εἰς πατέρων τῆς ἱερᾶ Μονῆς πάντων αὐτοφερεῖται, εἰς τοὺς παραδόσεις
τοῦ πόρου τῆς Κοντούριος παραδόσεων τοῦ Αγίου Παύλου τοῦ Καρδιναλίου
τοῦ πατέρος τοῦ Αγίου Παύλου τοῦ Καρδιναλίου παραδόσει.
Μητροπολίτος, τοῦ πόρου τοῦ Αγίου Παύλου τοῦ Καρδιναλίου παραδόσει.

(α') Οἱ Αρχιεπίσκοποι τῷ Μητροπολίτῳ, οὓς αὐτοφερεῖν αὐτὸν τοῦ θεοῦ παραδόσεων
αὐτοφερεῖν τοῦ πατέρος τοῦ Αγίου Παύλου τοῦ Καρδιναλίου, εἰδοποιεῖται τὸ ίδιον, ἢ σεπτέμβριον
πόρος εἰδοποιεῖν αὐτὸν τοῦ πατέρος τοῦ Αγίου Παύλου τοῦ Καρδιναλίου παραδόσει.

(β') Οἱ Αρχιεπίσκοποι τῷ Μητροπολίτῳ, οὓς αὐτοφερεῖν αὐτὸν τοῦ θεοῦ παραδόσεων
αὐτοφερεῖν τοῦ πατέρος τοῦ Αγίου Παύλου τοῦ Καρδιναλίου, εἰδοποιεῖται τὸ ίδιον, περὶ
τοῦ αὐτοφερεῖν αὐτὸν τοῦ πατέρος τοῦ Αγίου Παύλου τοῦ Καρδιναλίου παραδόσεων
τοῦ πατέρος τοῦ Αγίου Παύλου τοῦ Καρδιναλίου, τοῦ πατέρος τοῦ Αγίου Παύλου τοῦ Καρδιναλίου
παραδόσεων, τοῦ πατέρος τοῦ Αγίου Παύλου τοῦ Καρδιναλίου παραδόσεων.

Πρώτη σελίδα πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγιλλιώδους γράμματος Διονυσίου Ε΄ Κων/πόλεως (1890).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

1. Σιγίλιο γράμμα Πατριάρχη Τιμοθέου Β' (1619), σ. 570.
2. Σιγίλιο γράμμα Πατριάρχη Γαβριὴλ Δ' (1785), σ. 577.
3. Ιεροσφράγιστο συνδετικὸ γράμμα (1861), σ. 620.
4. Πρώτη σελίδα κώδικα Βατοπεδινῆς σκήτης Ἀγ. Δημητρίου (1759), σ. 649.
5. Πρωτάτο, Καρυές Ἀγίου Ὄρους, 10ος αἰ., σ. 330.
6. Πρώτη σελίδα χρονικοῦ σχετικὰ μὲ τὸν ἐμφύλιο καλογερικὸ πόλεμο <1805-1806>, σ. 371.
7. Πρώτη σελίδα κανονισμοῦ συμπρακτορείας τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου <1888>, σ. 372.
8. Πρώτη σελίδα συμφωνητικοῦ ἰεροσφράγιστου γράμματος τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου (1873), σ. 373. *
9. Πρώτη σελίδα πρακτικοῦ τῶν πατέρων τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου (1889), σ. 374.
10. Πρώτη σελίδα πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγιλλιώδους γράμματος Διονυσίου Ε' Κων/πόλεως (1890), σ. 375.

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

Οἱ πλάγιοι ἀριθμοὶ παραπέμπουν στὶς σελίδες. Οἱ ὅρθιοι μὲ ἔντονη γραφὴ στοὺς ἀριθμοὺς τῶν ἐγγράφων σύμφωνα μὲ τὸ χρονολογικὸ πίνακα ἀκολουθεῖ ἀναφορὰ in folio καὶ στίχο. Στὸν κανονισμὸ τῆς Λακκοσκήτης (ἀριθ. 14) καὶ στὸ Θεμελιώδῃ Χάρτῃ (ἀριθ. 15) ἡ παραπομπὴ γίνεται στὸ σχετικὸ ἄρθρο· στὸν τελευταῖο τὸ εὐρετήριο ἀφορᾶ μόνο στὶς νέες διατάξεις. Δὲν εὐρετηριάζονται λέξεις ποὺ ἐπαναλαμβάνονται συχνά, ὅπως μοναχός, ἰεροδιάκονος, ἰερομόναχος, παπᾶς, προσειβύτερος, ἀρχιμανδρίτης, προηγούμενος, γέρων, ἀδελφός-ότης, λαϊκός-κοσμικός, κτήτωρ, τάξις, ὑποθέσεις κ.λπ.

Ἄβακοὺμ Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 14

Ἄβερκιος Ἰβηρίτης, ἀρχιμ., ἀντιπρόσωπος 618

Ἄβέρκιος Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 26

Ἄβράμιος Λαυριώτης, προηγούμενος 7 1r στίχ. 15, 613

Ἄγάπιος, μητρ. Κυζίκου 5 3v στίχ. 16

ἄγας (διοικητής) Ἅγιου Ὁρους 7 2r στίχ. 28 καὶ *passim*, 614

ἄγγοιούρια 3 4v στίχ. 15

Ἄγ. Δημήτριος, ὁ Μεγαλομάρτυς 647, 3 12v στίχ. 5 - 6, 14 ἄρθρ. 8

ἄγένειοι 3 7v στίχ. 19, 14 ἄρθρ. 24

(Ἄγιον) Ὅρος, ἰερός τόπος κ.λπ. 563 καὶ *passim* - καθεστῶτα, θέσμια 14

ἄρθρ. 2 καὶ *passim*, 303, 304

ἄγιορείτικη (μοναχικὴ) πολιτεία 565, 13 3v στίχ. 7 - ἴστορία 563, 619

Ἄγ. Λείψανα 648, 660

Ἄγ. Παντελεήμονος, μονὴ 635

Ἄγ. Παύλου, μονὴ 614, 617, 636, 662, 14 *passim*, 303, 304, 305 - ἀρχεῖο 662

ἄγρουπνία 3 6v στίχ. 1 καὶ *passim*, 14 ἄρθρ. 11, 33

ἄδεια μοναστηριακὴ 13 3r στίχ. 20-21, 23, 26, 3 3v στίχ. 4 καὶ *passim*, 14 ἄρθρ.

2 καὶ *passim*

Ἀθανάσιος, ὄσιος, κτήτωρ τῆς Λαυράς 2 στίχ. 7, 13, 22, 575, 5 1v στίχ. 3 - 4, 8,

2r στίχ. 7-8, 14 (τυπικόν), 29, 2v στίχ. 19 (κτήτωρ), 27-28 (τυπικόν), 3r στίχ. 16

- 17, 22 - 23 (τυπικόν), 3v στίχ. 5-6, 589 (τυπικόν)

Ἀθανάσιος Λαυριώτης, ἀρχιμ., προστάτιος 13 3v στίχ. 13

Ἀθανάσιος, μητρ. Ἐφέσου 5 3v στίχ. 15

Ἀθανάσιος, μητρ. Νικομηδείας 5 3v στίχ. 16

Ἀθανάσιος, μητρ. Σισανίου 13 4r στίχ. 13

Ἀθως 565 καὶ *passim* - χεροσόνησος 563, 564, 565 καὶ *passim*

αἰσχροκέδεια 14 ἄρθρ. 18

- ἀκολουθίες ἐκκλησιαστικὲς **12** σ. 1 στίχ. 13, 633, **13** 2r στίχ. 36, **3** 6r στίχ. 6-7 καὶ *passim*, 661, **14** ἄρθρ. 11, 33
- ἀκτημοσύνη μοναχῶν 589
- ἄκυρος, ἀκύρωση **14** ἄρθρ. 9 καὶ *passim*
- Ἄλεξανδρος Λαυριώτης, μον., προϊστάμενος **13** 3v στίχ. 15
- ἀλλογενεῖς **7** 6r στίχ. 8
- ἄλυτος **1** στίχ. 24, **2** στίχ. 19, **4** στίχ. 29, **5** 3r στίχ. 29
- Ἀμαλφιτανῶν, μονὴ 662
- Ἀμβρόσιος Βατοπεδινός, προηγ. **3** 3r στίχ. 6-7, 11v στίχ. 18
- ἀμετάκλητο 304
- ἀμπέλι-ιακὸς **13** 3r στίχ. 11, 12-13, 15, **3** 4r στίχ. 17 καὶ *passim*
- ἄμφια μητρ. Ἀγ. Ὁρους **7** 5v στίχ. 9 -γενικὰ **13** 3r στίχ. 39, 661, **14** ἄρθρ. 13, 50
- ἀναγι(γ)νώσκω **3** 7v στίχ. 5
- ἀνάκρισι **1** στίχ. 20
- *
Ἀνανίας, γέρο., μον. **1** στίχ. 4, 571-572
- Ἀνανίας μαχαιρὰς **7** 1v στίχ. 12 καὶ *passim* -καλόγερος τοῦ ... **7** 3r στίχ. 15
- ἀναφορὰ (ἐκκλησιαστικὴ) **4** στίχ. 21
- ἀνεξαρτησία πατριαρχικῶν μονῶν **1** στίχ. 9, 12-13, 20 ἑπ., 572, **2** στίχ. 12 ἑπ., 575, **4** στίχ. 19 ἑπ., 579
- Ἀνθίμιος ΣΓ, Πατριάρχης Κων/πόλεως 635
- Ἀνθίμιος, ψάλτης, Σπανὸς **7** 3r στίχ. 36-37
- ἀντιπρόσωπος μονῆς 618, **9** 1v στίχ. 2 καὶ *passim*, **14** ἄρθρ. 12, 13
- ἀπογραφὴ (1764/5) 611, 662, 663
- ἀποστασία κελλιωτῶν **7** 3r στίχ. 6 καὶ *passim*
- ἀπόφαση-συνοδικὴ **1** στίχ. 21, **4** στίχ. 26-27, **5** 2v στίχ. 14-15, 3v στίχ. 7, **6** 1v στίχ. 8, **7** 3r στίχ. 11 καὶ *passim*, **13** 2r στίχ. 10, 3v στίχ. 28 -ήγουμένου **5** 3r στίχ. 4-6 -συνάξεως Ἅγιου Ὁρους **7** 2r στίχ. 23 καὶ *passim*, **13** 3v στίχ. 18 -δικαστηρίου (κρίσις) **7** 7v στίχ. 29 -τεσσάρων μονῶν 618 - ἀδελφότητος, καθιδρυμάτων **10** σ. 1 στίχ. 16, **3** 2r στίχ. 7-8, **14** ἄρθρ. 10, 11, 40, 41, 318
- ἀπράγμων βίος **14** ἄρθρ. 23
- ἀρὰ ἐκκλησιαστικὴ **1** στίχ. 24-25, 572, **2** στίχ. 19, 575, **4** στίχ. 29, **5** 2v στίχ. 10, 3r στίχ. 28, 3v στίχ. 2, **6** 1v στίχ. 5, 589, **7** 6v στίχ. 18, **13** 4r στίχ. 1 - 2.
- ἀργία ἐκκλησιαστικὴ **1** στίχ. 20, 23, 27, **2** στίχ. 15, 18, **5** 3v στίχ. 3
- ἄρξι μαζάρι **7** 2r στίχ. 7 καὶ *passim*, 616
- Ἀρκάδιος Βατοπεδινός 647
- ἀρσανάς **13** 3r στίχ. 18
- Ἀρσένιος Κουτλουμουσιανός, μον. **12** σ. 3 στίχ. 5
- ἀρχὴ (ἐκκλ. ἢ κοινοτική) **14** ἄρθρ. 26

ἀρχιεπίσκοπος Σινᾶ 7 4v στίχ. 11

ἀρχιερεὺς 1 στίχ. 18, 23, 25 (πλησιόχωρος), ὑπογραφές, 2 ὑπογραφές, 4 στίχ. 15, 20, 25 - 26 (πλησιόχωρος), ὑπογραφές, 579, 5 2v στίχ. 15, 7 4v στίχ. 10 (Ἄγ. Ὁρους) καὶ *passim*, 13 3r στίχ. 27, 3v στίχ. 33 (πατριαρχείου) -Σκιάθου 1 στίχ. 25, 2 στίχ. 15 (καὶ Σκοπέλου) - βλ. καὶ ἐπίσκοπος, μητροπολίτες ἀρχοντας -ες, 572, 7 1r στίχ. 27 καὶ *passim*, 613, 615

ἄσβεστος (οίκοδ. ὑλικὸ) 13 3r στίχ. 2, 21

ἀσθένεια -ῆς 11 σ. 1 στίχ., 3, 3 6v στίχ. 6 καὶ *passim*, 14 ἀρθρ. 28, 33

ἀσκητὲς μοναχοὶ 7 1v στίχ. 10 καὶ *passim*, 611, 612, 13 3r στίχ. 36 (βίος), 14 ἀρθρ. 23 καὶ *passim*, 303, 304

ἀστασμὸς ἐν Χριστῷ 7 4r στίχ. 15

ἄσπρα (=χρήματα, τ. ακέ) 7 2r στίχ. 30 καὶ *passim*

Ἄσπρη Θάλασσα (Αἰγαῖο) 1 στίχ. 5

ἀσυγχώρητος 1 στίχ. 24, 2 στίχ. 19, 4 στίχ. 29, 5 3r στίχ. 28-29

ἀσύδοτος 7 2v στίχ. 11

ἀσφάλεια (νομικὴ) 1 στίχ. 28, 2 στίχ. 20, 4 στίχ. 2,30, 5 3v στίχ. 8, 13 1v στίχ. 5, 7, 3v στίχ. 2-3, 4r στίχ. 3, 3 1v στίχ. 17-18, 11v στίχ. 16

Αὐλωνίτης Δῆμος 573

Αὔξέντιος, ἱερομ. βατοπεδινῆς σκήτης Ἀγ. Δημητρίου 661

αὐτόνομος, βλ. μητρ. Ἀγ. Ὁρους

ἀφιερώνω, ἀφιέρωση -ματα 1 στίχ. 19-20, 22, 572, 2 στίχ. 6, 12, 14, 17, 575, 4 στίχ. 18, 5 2v στίχ. 6-7, 3r στίχ. 9, 13 3r στίχ. 40 κ.ἔ. (ἀνάθημα), 3 12r στίχ. 13 καὶ *passim*, 661

ἀφορισμὸς 1 στίχ. 20, 23-24, 27, 572, 2 στίχ. 15, 18, 575, 4 στίχ. 29, 5 3r στίχ. 28, 3v στίχ. 4-5, 590, 13 3v στίχ. 40

βαλὴς Θεσσαλονίκης 7 1r στίχ. 9 καὶ *passim*, 613, 615, 617

Βαρνάβας, γέρ., ἱερομ., δικαῖος Λακκοσκήτης 14 (τέλος), 304

Βασίλειος ὁ Μέγας 634

Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων 14 ἀρθρ. 58

Βατοπεδίου, μονὴ 7 2r στίχ. 20 καὶ *passim* -κονάκι (τ. konak) 7 2v στίχ. 3, 646, 647, 648, 3 1r στίχ. 1 (Μεγίστη) καὶ *passim*, 660, 662 -ἀρχεῖο 647, 648

βεζίρης (τ. vezir) 7 3r στίχ. 16-17 καὶ *passim*, 612, 614

Βενέδικτος Κουτλουμουσιανός, ἱερομ. 12 σ. 2 στίχ. 1

Βέργου Γεώργιος 573

βηματάροης 648, 661

Βησσαρίων, γέρ., μον. Λακκοσκήτης 14 (τέλος), 304

Βησσαρίων, γέρ., μον. Λακκοσκήτης 14 (τέλος, ἄλλο πρόσωπο), 305

- βιβλία 13 3r στίχ. 39, 14 ἄρθρ. 13, 26, 46, 50
 βιβλιοθήκη 661
 Binon Stéphane 662
 Βλαχία -οι 11 σ. 3 στίχ. 7, 13 1v στίχ. 36 καὶ *passim*
 Βλάχος Κοσμᾶς 662
 Βοδενῶν, μητροπολίτης 13 4r στίχ. 12
 βοεβόδας 13 1v στίχ. 26
 βουκουόφης 7 2r στίχ. 35, 616
 βούλλα -ες 7 2r στίχ. 7 καὶ *passim*
 Γαβριὴλ Δ', Πατριάρχης Κων/πόλεως 575, 4 intitulatio, 577, 4 ὑπογραφή, 579
 Γαβριὴλ (Ἐπιβατινός) Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 3 στίχ. 2
 Γαβριὴλ Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 36
 Γαβριὴλ Λαυριώτης, γέρο., προϊστάμενος 13 3v στίχ. 14-15
 Γαβριὴλ Λαυριώτης, προηγ. 7 1r στίχ. 30 καὶ *passim*
 Γαβριὴλ Σταυρονικητιανὸς 7 2v στίχ. 2-3, 614
 Γαλακτίων Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 23
 Γεδεών Προδρομίτης, μον. 13 1v στίχ. 22, 3v στίχ. 18, 4r στίχ. 8
 γενειώ 3 7v στίχ. 12
 Γεννάδιος Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 25
 Γεράσιμος Βατοπεδινός, προηγ. 3 3r στίχ. 10
 Γεράσιμος Γ' Πατριάρχης Κων/πόλεως 580, 5 intitulatio, 3v στίχ. 13-14, 586, 6
 intitulatio
 Γεράσιμος Γρηγοριάτης, ἐπιστάτης Ι.Κ. 13 3v στίχ. 26
 Γεράσιμος Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 28
 Γεράσιμος, μητρ. Θεσ/νίκης καὶ ἔξαρχος πάσης Θετταλίας 5 1v στίχ. 18-20, 25-
 26, 6 1r 8-9, 588, 589
 Γερμανός Δ', Πατριάρχης Κων/πόλεως 635
 Γερμανός, μητρ. Ἡρακλείας 13 4r στίχ. 11
 Γερμανός, μητρ. Κυνουρίας 13 4r στίχ. 12
 γηρατείᾳ 11 σ. 1 στίχ. 2 καὶ *passim*, 3 6v στίχ. 7, 14 ἄρθρ. 47 -γηροκομεῖο 14
 ἄρθρο. 47
 γιαζιτζῆς 7 1r στίχ. 29, 4r στίχ. 11, 616
 Γιακούπη ἀγάς 7 1r στίχ. 9
 Γκίκας Γρηγόριος, Ἡγεμών Μολδανίας 636, 13 1v στίχ. 26, 32, 34
 γοῦρνες 14 ἄρθρ. 39
 γράμμα -τα -συνδετικά ἰεροσφάγιστα (1861) 564, 617, 618, 619, 8 στίχ. 6, 620,
 621, 9 2r στίχ. 16, 18 -πατριαρχικὸ συνοδικὸ σιγιλλιῶδες 568, 1 στίχ. 9, 10, 28,
 570, 571, 572, 2 στίχ. 7-8, 21, 575, 4 στίχ. 9, 14, 577, 4 στίχ. 15, 30-31, 579, 580, 5

- 1v στίχ. 16-17, 2v στίχ. 11-12, 14-15, 3v στίχ. 9, 6 1r στίχ. 14-15, 18 (ἐπιστολή), 20, 1v στίχ. 1, 588-590, 7 2r στίχ. 19 (ἐπιστολή) καὶ *passim*, 627, 633, 635, 636, 637, 13 1v στίχ. 6-7 καὶ *passim* -μητροπολιτῶν 5 1v στίχ. 20, 2v στίχ. 10, 589, 7 *passim* -διάφορα 5 2v στίχ. 10, 6 1r στίχ. 5, 589, 7 4v στίχ. 3 καὶ *passim*, 10 σ. 1 στίχ. 1, σ. 3 στίχ. 1-2, 630, 13 1v στίχ. 10 καὶ *passim*, 3 1v στίχ. 13 καὶ *passim*, 14 ἄρθρ. 57, 59 -όλοςσφράγιστα 7 4r στίχ. 26, 36, 7r στίχ. 20-21, 27, 618, 303 - ἀλληλενδετικὸ 618 -κοινοσφράγιστο 9 2r στίχ. 9-10 -ἀμοιβαῖα (1820 καὶ 1852) 13 1v στίχ. 31, 3r στίχ. 30-31 -ἱεροσφράγιστο πρακτικὸ 648, 660
γραφαὶ θεῖαι, ἱεραὶ 7 4v στίχ. 28 καὶ *passim*
Γρηγόριος, γέρ., μον. Λακκοσκήτης 14 (τέλος), 305
Γρηγόριος Ε', (πρώτη) Πατριάρχης Κων/πόλεως 7 1v στίχ. 28-29, 614
Γρηγόριος Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 2
Γρηγόρος Λημναῖος καλυμμανχάς, παπᾶς 7 3r στίχ. 14
Γρηγόριος, μητρ. Καισαρείας 5 3v στίχ. 15
γρόσια (=χρήματα, τ. ḡurus ἢ kuruş) 7 1r στίχ. 10 καὶ *passim*, 611, 10 σ. 1 στίχ. 9, 13 2v στίχ. 21, 3 4r στίχ. 4 καὶ *passim*
Γρυπαράκης Νικολῆς 573
Γυμνάσιος Προδρομίτης, ἱερομ. 13 3v στίχ. 17
Γυμνοπελαγίσιον, Κυρα-παναγιὰ 1 στίχ. 5, 12, 29, 571, 572
- Δαβὶδ 573, 5 1r στίχ. 1-2
Δαβὶδ, γέρ., μον., ἐπίτροπος Λακκοσκήτης 14 (τέλος), 304
Δαβὶδ Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 5
Δαμιανὸς Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 18
Δαμιανὸς Προδρομίτης, ἱερομ., δικαῖος 13 1v στίχ. 21, 3v στίχ. 16-17, 4r στίχ. 7-8
δάνειο 14 ἄρθρ. 45
δανειστὴς 5 1v στίχ. 10, 12, 14, 6 1r στίχ. 31, 588
Δανιὴλ Ἀγιοπαυλίτης, γέρ. 7 2v στίχ. 24
Δανιὴλ Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 3 στίχ. 11
Δανιὴλ, Μολδανός, Λακκοσκήτης 662-663
δασονόμος 14 ἄρθρ. 38, 39, 40
δάσος μοναστηριακὸ 13 2v στίχ. 40 καὶ *passim*, 14 ἄρθρ. 38
δέντρα 13 3r στίχ. 1, 38, 3 9r στίχ. 3, 14 ἄρθρ. 38
Δέρκων μητρ., ἔφορος Ἅγ. Ὁρούς 7 6r στίχ. 38
δεσποτεία 1 στίχ. 26, 4 στίχ. 21
δεφένδευσις 7 3v στίχ. 3-4
Δημήτριος Χαλκεὺς 647

διαδοχή - διάδοχος **5** 2r στίχ. 13, 19, 24, 2v στίχ. 22-23, **14** ἄρθρ. 13 καὶ *passim*
 διαθήκη μητρ. Ἄγ. Ὁρους **7** 5v στίχ. 6
δίαιτα **11** σ. 2 στίχ. 20, **12** σ. 1 στίχ. 14, 15, 633
 διακόνημα -τῆς **11** σ. 1 στίχ. 16, σ. 2 στίχ. 6, σ. 3 στίχ. 4, 648, **3** 4v στίχ. 3, 660,
 661, **14** ἄρθρ. 11
διαφορὰ **14** ἄρθρ. 15 καὶ *passim*, 303
διάφορον (=τόκος) **7** 7v στίχ. 2
 διαφωνία **617**, **618**, 8 στίχ. 2, **9** 1r στίχ. 25, **13** 1v στίχ. 3, **14** ἄρθρ. 4, 14, 41
 δικαιοδοσία **14** ἄρθρ. 1
 δίκαιον -α **4** στίχ. 2, **5** 2v στίχ. 6, **6** 1r στίχ. 30, **7** 5v στίχ. 28 καὶ *passim*, **9** 1r
 στίχ. 8, 2r στίχ. 15, **13** 1v στίχ. 3, 13
 δικαῖος **564**, **635**, **13** 1v στίχ. 21 καὶ *passim*, 648, **3** 4r στίχ. 2 καὶ *passim*, 660,
 661, **14** ἄρθρ. 3 (ἐκλογὴ κ.λπ.) καὶ *passim*, 317 (καὶ δικαιάτο), 304
 δικαίωμα **14** ἄρθρ. 17 καὶ *passim*, 303
 Διονύσιος Ε', Πατριάρχης Κων/πόλεως **637**, **638**, **13** intitulatio, 4r στίχ. 10
 Διονύσιος, καθηγούμενος Σμωνόπετρας, ἐπιστάτης Ι.Κ. **7** 1r στίχ. 4, **613**
 Διονύσιος Κουτλουμουσιανός, ἀρχιμ. **11** σ. 1 στίχ. 11 καὶ *passim*
 Διονύσιος Κουτλουμουσιανός, μον. **12** σ. 2 στίχ. 22
 Διονύσιος Κουτλουμουσιανός, μον. **12** σ. 3 στίχ. 4 (ἄλλο πρόσωπο)
 Διονύσιος, σερδάρης **7** 1r στίχ. 35
 Διονυσίου, μονή **7** 2r στίχ. 20
 δισκοπότηρο **661**
 δίχτυα **14** ἄρθρ. 23
 Δομέτιος Κουτλουμουσιανός, μον. **12** σ. 2 στίχ. 9
 Δοσίθεος Κουτλουμουσιανός, μον. **12** σ. 2 στίχ. 31
 Δοσίθεος Κουτλουμουσιανός, μον. **12** σ. 3 στίχ. 3 (ἄλλο πρόσωπο)
 δοσίματα (=φόροι) **7** 1r στίχ. 11 καὶ *passim*, **611**, **612**, **9** 2r στίχ. 3, **13** 2v στίχ.
 33, **14** ἄρθρ. 22
 δοχεῖον (δοχειό) **11** σ. 2 στίχ. 19
 δραγομάνος τοῦ στόλου **7** 6r στίχ. 24, βλ. καὶ Μαυρογένης Νικόλαος
 δραχμὴ **14** ἄρθρ. 20
 δυναστεία **3** 13r στίχ. 12
 δῶρα **7** 3r στίχ. 39 καὶ *passim*
 Δωρόθεος, γέρο., μον. Λακκοσκήτης **14** (τέλος), 304
 Δωρόθεος Κουτλουμουσιανός, μον. **12** σ. 3 στίχ. 9
 Δωρόθεος Λαυριώτης, προηγ., προϊστάμενος **13** 3v στίχ. 14

 ἐγγύησις ἔγγραφος **7** 3v στίχ. 29, **14** ἄρθρ. 30, 37

- ἐγκύκλιος 7 4r στίχ. 2, 9 1r στίχ. 14 καὶ *passim*
 ἔθιμα 9 2r στίχ. 15 -ἔθιμοταξία 9 1v στίχ. 18, 13 1v στίχ. 12, 30, 2r στίχ. 18, 27,
 3r στίχ. 27, 3v στίχ. 7, 3 2v στίχ. 5, 660, 661, 14 *passim*
 ἔθνικότης 13 2r στίχ. 14, 14 ἄρθρ. 58
 εἰκόνες 14 ἄρθρ. 8, 46, 50
 εἰρήνη -ικός 7 4r στίχ. 17 καὶ *passim*, 13 1v στίχ. 4, 3v στίχ. 30, 40, 648, 3 2v
 στίχ. 1 καὶ *passim*, 14 ἄρθρ. 3 καὶ *passim*, 303
 εἰσοδήματα μονῶν 618, 9 1v στίχ. 9, 13 1v στίχ. 35 (πρόσοδοι)
 Ἐκκλησία 1 στίχ. 25, -Μεγάλη 4 στίχ. 31, 5 3v στίχ. 10, 6 1r στίχ. 7, 7 2r στίχ. 15
 καὶ *passim*, 614, 13 1v στίχ. 4-5 καὶ *passim* -βλ. καὶ Πατριαρχεῖο Οἰκουμενικὸ
 ἔκθεση 14 ἄρθρ. 15
 ἐλαία 3 8v στίχ. 16, 9r στίχ. 4, 14v στίχ. 3-4
 ἐλεημοσύνη 7 6v στίχ. 39 καὶ *passim*, 648, 3 5r στίχ. 4-5, 10r στίχ. 9, 661, 14
 ἄρθρ. 8, 52
 ἐλληνικὴ ἐπικράτεια 565
 ἐλπασῆς 7 3r στίχ. 35, 7v στίχ. 8, 616
 ἐμφύλιος καλογερικὸς πόλεμος (1805-6), 563, 590, 7 7v στίχ. 40
 ἐνάγω-ομαι 7 5v στίχ. 27 καὶ *passim*
 ἐνοικίαση 14 ἄρθρ. 25
 ἐξάρτημα 14 ἄρθρ. 1 καὶ *passim*
 ἐξαρχοι πατριαρχικοὶ 4 στίχ. 20, 5 1v στίχ. 17-20, 6 1r στίχ. 7, 588, 589, 7 2v
 στίχ. 38, 3r στίχ. 2-3, 614 -κελλιωτῶν 7 1v στίχ. 12 -Μολδανίας 614 -μονῆς 14
 ἄρθρο 12, 13, 303
 ἐξέταση 7 *passim*, βλ. καὶ ἀνάκριση
 ἐξοδα 9 1v στίχ. 20, 2r στίχ. 3, 10 σ. 1 στίχ. 8, 12 (δαπάνες) καὶ *passim*, 3 7r
 στίχ. 16 καὶ *passim*, 13 3r στίχ. 8, 661, 14 ἄρθρ. 11, 44
 ἐξορία 6 1v στίχ. 6
 ἐξόριστος 7 1v στίχ. 27 καὶ *passim*
 ἐξοστρακίζω 7 5r στίχ. 30
 ἐξοφλητικὸν 7 7v στίχ. 4, 6
 ἐօρτὲς Δεσποτικὲς καὶ Θεομητορικὲς 3 6r στίχ. 13-14, 13v στίχ. 4, 661
 ἐπανακοινοβιοποίηση 565 -Λαύρας (1794) 563, 580, 6 1r στίχ. 6, 13-14, 588,
 589
 ἐπανάσταση (1821) 636
 ἐπανάσταση (καλογερικὴ) 7 2r στίχ. 24, 3v στίχ. 15
 ἐπανωκαλύμμανχο 14 ἄρθρ. 31
 ἐπαρχίες 2 στίχ. 10, 7 4v στίχ. 22
 ἐπιγραφή 662

- ἐπισκευὴ **13** 3r στίχ. 2-3, 8, 17, **14** ἄρθρ. 40 καὶ *passim*
 ἐπισκοπὴ Ἰερισσοῦ **7** 4v στίχ. 6
 ἐπίσκοπος -πλησιόχωρος 563, **1** στίχ. 25, 572 -στὸ Ἀγιο Ὅρος 563, 564, 565, -
 Σκιάθου 572, 575 (καὶ Σκοπέλου) -ἐπιχώριος 572, 575, 579 -βλ. καὶ ἀρχιερεὺς,
 μητροπολίτες
 ἐπιστασία -τῆς **7** 1r στίχ. 3 καὶ *passim*, 613, 614, 618, **9** 1v στίχ. 5 καὶ *passim* -
 μονῆς **13** 3r στίχ. 5
 ἐπιτίμιο ἐκκλησιαστικὸ 6 1v στίχ. 5-6, 7 6v στίχ. 18
 ἐπιτροπὴ (μονῆς) 628, **13** 1v στίχ. 8
 ἐπίτροποι Ἀγ. Ὅρους στὴν Κων/πολη καὶ Θεσ/νίκη **7** 7r στίχ. 7-12 καὶ
passim, 613, 614, 615 -πατριαρχικὸ 613 -μονῶν **13** 1v στίχ. 8 -θανόντος 3 5r
 στίχ. 9 -σκήτης **14** ἄρθρ. 7 καὶ *passim*, 304
 Ἐπιφάνιος Κουτλουμουσιανός, μον. **12** σ. 2 στίχ. 7
 ἐργαστήρια Καρυῶν 7 1v στίχ. 9
 ἐργόχειρο **13** 3r στίχ. 8, **3** 4r στίχ. 8 καὶ *passim*
 ἐσπερινὸς **3** 6v στίχ. 12
 Ἐσφιγμένου, μονὴ **7** 2r στίχ. 21 καὶ *passim*, 614
 Εὐαγγέλιο ιερὸ 661
 Εὐγένιος Ἀγιοπαντίτης, γέρο. 303
 Εὐθύμιος, γέρο., μον. Λακκοσκήτης **14** (τέλος), 305
 Εὐλόγιος Ἀγιοπαντίτης, ιερόμ., ἐπιστάτης Ι.Κ. **13** 3v στίχ. 25, 303
 Εὐστάθιος Χιλιανδαρινός, ἀρχιμ., πρωτεπιστάτης Ι.Κ. **13** 3v στίχ. 24
 Εὐστράτιος, μον., δικαῖος βατοπεδινῆς σκήτης Ἀγ. Δημητρίου 660
 ἐφημέριος, **3** 7r στίχ. 13, 13v στίχ. 12
 ἐφιροι ἀρχιερέως Ἀγ. Ὅρους **7** 6r στίχ. 25, 37, 7r στίχ. 9
 Ἐφραὶμ Κουτλουμουσιανός, μον. **12** σ. 2 στίχ. 30

Ζαμπίτης **7** 1r στίχ. 25 καὶ *passim*, 612, 613, 615
 Ζάχαρίας Χιλιανδαρινός, γέρο. **7** 2v στίχ. 24
 ζευγάρι (βοδιῶν) **7** 1r στίχ. 8
 ζολότα (νόμισμα) **3** 3v στίχ. 11
 ζορμπάς **7** 3v στίχ. 38, 617
 ζῶα **10** σ. 2 στίχ. 7, 635
 Ζωγράφου, μονὴ **7** 3r στίχ. 1
 ἥγονύμενος ἦ καθηγούμενος (προεστὼς) **5** 1v στίχ. 23-24 (κοινοβιάρχης), 2v
 στίχ. 1, 21, 3r στίχ. 1-2, 4, 589, **6** 1r στίχ. 12, 24 (κοινοβιάρχης), 618, **8** στίχ. 16,
9 1v στίχ. 17, 2r στίχ. 20, **11** σ. 1 στίχ. 2 καὶ *passim*, 627, 628, **10** σ. 1 στίχ. 2 καὶ
passim, **12** σ. 1 στίχ. 19 (καθήκοντα), σ. 3 στίχ. 14-15, 17, 633, **14** (τέλος), 305 -

ἐκλογὴ 1 στίχ. 17, 572, 4 στίχ. 24, 5 2r στίχ. 10-11, 15, 24, 30, 589 -ῆγουμενία 5
2r στίχ. 13, 19, 30, 619, 621, 624, 11 σ. 1 στίχ. 1 (ῆγουμενεῖο), 628, 631, 12 σ. 1
στίχ. 3, 21 (διοίκηση)

ῆθη 7 5r στίχ. 26 καὶ *passim*, 14 ἄρθρ. 16

Ἡρακλείας μητρ., ἔφορος Ἅγ. Ὁρούς 7 6r στίχ. 38

Ἡσαῖας Λαυριώτης, ἀρχιμ. 7 1r στίχ. 29-30 καὶ *passim*, 613

Ἡσαῖας Προδρομίτης, μον. 13 3v στίχ. 17

Θεμέλια 13 3r στίχ. 20

Θεμελιώδης Χάρτης Ἅγιου Ὁρούς (1918) 565, 567

Θεοδόσιος, γέρ., μον. Λακκοσκήτης 14 (τέλος), 304

Θεοδόσιος καλυμματιχάς, παπᾶς 7 1v στίχ. 11 καὶ *passim*, 613

Θεοδώρητος Ἐσφιγμενίτης 7 2v στίχ. 31 καὶ *passim*, 614

Θεοτόκος Ὑπεραγία 3 12v στίχ. 5

Θεοφάνεια 13 2v στίχ. 4

Θεοφάνης Γ', Πατριάρχης Ἱεροσολύμων 2 στίχ. 8, ὑπογραφή, 575

Θεοφάνης Χρυσοστομίτης 7 3r στίχ. 36, 7v στίχ. 9, 22

Θεοφύλακτος Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 19

Θεσμοί 563, 7 *passim*, 627, 628, 634

Θεσσαλονίκη -εῖς 7 1r στίχ. 8 καὶ *passim*, 628, 10 σ. 3 στίχ. 11

Ιάκωβος Βατοπεδινός, ἵερος., γραμματέας I.K. 13 3v στίχ. 26-27

Ιάκωβος Κουτλουμουσιανός, ἵερομ. 12 σ. 2 στίχ. 2

Ιάκωβος, μον., Μολδανός, Λακκοσκήτης 663

Ιβήρων, μονὴ 614

Ιγνάτιος, γέρ., ἵερομ. Λακκοσκήτης 14 (τέλος), 304

Ιγνάτιος Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 3 στίχ. 1

Ιγνάτιος Φιλοθείτης, προηγ. ἐπιστάτης I.K. 7 1r στίχ. 4 καὶ *passim*, 613

ἰδιοποίησις, ἴδιοποιοῦμαι 3 12r στίχ. 17, 12v στίχ. 4

ἰδιόρρυθμο (σύστημα μοναχικὸ) 5 1v στίχ. 8, 589, 634, 635, 13 3r στίχ. 38

ἱερεὺς 1 στίχ. 23, 631, 661

Ἱεριτισὸς 10 σ. 1 στίχ. 9 καὶ *passim*, 630

Ἱερόθεος Κουτλουμουσιανός, ἵερομ. 12 σ. 1 στίχ. 32

Ἱερόθεος Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 15 (ἄλλο πρόσωπο)

ἱεροκήρυκας 7 5r στίχ. 33, 5v στίχ. 2

ἱεροπραξία 2 στίχ. 18, 5 3v στίχ. 3-4

ἱερόσυλος 5 3v στίχ. 6, 3 12v στίχ. 6

ἱερωσύνη 13 3r στίχ. 25, 660, 14 ἄρθρ. 29

Ἴλαρίων, πρῶτος 647

- ἱμιρὶ βασιλικὸν 7 4v στίχ. 24, 617
 Ἰουδαῖοι 5 3r στίχ. 30
 Ἰούδας 2 στίχ. 20, 5 3r στίχ. 29-30, 3 13r στίχ. 15
 Ἰουστῖνος, ἵερομ. καὶ πνευματικὸς (Μολδαυός) 636
 Ἰσαὰκ Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 10
 Ἰσίδωρος, γέρ., μον. Λακκοσκήτης 14 (τέλος), 304
 Ἰσοβιώτης 648
 Ἰσοψηφία 14 ἄρθρ. 4
 Ἰταέτι 7 4r στίχ. 12, 617
 Ἰωακείμ, ἀρχιψ., καθηγούμενος Ἱ. Μ. Ἀγ. Παύλου 14 (τέλος), 305
 Ἰωακείμ Β', Πατριάρχης Κων/πόλεως 637
 Ἰωακείμ Γ', Πατριάρχης Κων/πόλεως 637
 Ἰωακείμ, γέρ., ἵερομ. Λακκοσκήτης 14 (τέλος), 304
 Ἰωακείμ Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 12
 Ἰωακείμ Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 3 στίχ. 7 (ἄλλο πρόσωπο)
 Ἰωάννης, ἵερομ., κτήτορας Λακκοσκήτης 662
 Ἰωάννης, μητρ. Δράμας 5 3v στίχ. 17
 Ἰωαννίκιος, γέρ., ἵερομ. Λακκοσκήτης 14 (τέλος), 304
 Ἰωαννίκιος, γέρ., μον. Λακκοσκήτης 14 (τέλος), 304
 Ἰωαννίκιος (;) Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 32
 Ἰωάσαφ Ἰβηρίτης, προηγ., ἐπιστάτης Ι.Κ. 7 1r στίχ. 3, 1v στίχ. 5-6
 Ἰωάσαφ Κουτλουμουσιανός, ἥγονούμενος 619, 621, 624, 11 σ. 3 στίχ. 12-13, 626,
 628, 10 σ. 3 στίχ. 4-5, 8-9, 631, 12 σ. 1 στίχ. 9-10
 Ἰωσήφ Βατοπεδινός, διδάσκαλος 7 2v στίχ. 40, 4r στίχ. 32-33, 614
 Ἰωσήφ, γέρ., ἵερομ. Λακκοσκήτης 14 (τέλος), 304
 Ἰωσήφ ὁ Χίος 636
- κάβια 3 13r στίχ. 7
 καβιώτης 14 ἄρθρ. 25
 καθαίρεση ἐκκλησιαστικὴ 1 στίχ. 24, 2 στίχ. 18
 καθαριότης 14 ἄρθρ. 11
 καθέδρα μητρ. Ἀγ. Ὁρους 7 4v στίχ. 34
 καθίσματα 5 2r στίχ. 7, 2v στίχ. 8, 18, 20, 24, 3r στίχ. 14, 20
 καικ-χανὰν 7 3r στίχ. 13 καὶ *passim*, 616
 καιμακάμης 617, 9 2r στίχ. 3-4, 6, 12
 Καισάριος, γέρ., ἵερομ. Λακκοσκήτης 14 (τέλος), 304
 καλιοτζὴ μπετέλη 7 1r στίχ. 11, 615
 Καλλίνικος Ε', Πατριάρχης Κων/πόλεως 611

- Καλλίνικος, μητρ. Δέρκων 13 4r στίχ. 11
 Καλλίνικος, μητρ. Μελενίκου 13 4r στίχ. 13
 Κάλλιστος Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 6
 καλογερικὸ ἐπάγγελμα 4 στίχ. 23, 7 1v στίχ. 32, 2r στίχ. 34
 καλύβη 634, 648, 3 4r στίχ. 15 καὶ *passim*, 661, 662, 663, 14 ἄρθρ. 2 καὶ *passim*,
 303 -ἀγοραπωλησία 14 *passim* -τιμὴ 14 ἄρθρ. 16 καὶ *passim* -ἐπιτροπὴ 14
 ἄρθρ. 48
 καλύβη Ἅγ. Ἀνδρέα βατοπεδινῆς σκήτης Ἅγ. Δημητρίου 661
 καλύβη Ἅγ. Νικολάου καὶ Ἐφραίμ τοῦ Σύρου Λακκοσκήτης 662
 καλύβη Ἅγ. Παντελέμονος βατοπεδινῆς σκήτης Ἅγ. Δημητρίου 661
 καλύβη γερο-Στεφάνου 3 13v στίχ. 16 ἐπ.
 καμπάνα 7 3v στίχ. 32, 3 6r στίχ. 16-17 καὶ *passim*
 κανοναρχῶ 3 7v στίχ. 4
 κανόνες θεῖοι καὶ ἱεροὶ 14 ἄρθρ. 29 -μοναχικοὶ 14 ἄρθρ. 32 -ἐκκλ. ποινὴ 14
 ἄρθρ. 27 καὶ *passim*
 κανονισμὸς Ἅγίου Ὁρούς (1860) 564, 565 -σκητῶν 564, 565, 634, 636, 637, 660
 -γενικὰ 565, βλ. καὶ Χουσνὴ πασάς -Λακκοσκήτης (1916) 567, 663, 14 *passim*,
 304 -γενικοὶ κανονισμοὶ (1911) 627, 628, 14 *passim*, 304 -Ἴωακεὶμ Β' (1877)
 633, 637, 648 -σκήτης Τιμίου Προδρόμου 13 1v στίχ. 14 (διοικ. λειτουργία) -
 σκήτης Ἅγ. Δημητρίου Βατοπεδίου 647, 648.
 καράβι 3 3v στίχ. 13, 17
 Καραβοκύρης Μανολάκης 573
 Καρακάλλου, μονὴ 612, 614, 617, 619, 621
 καρακουλάκι 7 3v στίχ. 7, 616
 Κάρολος Α', Βασιλεὺς Ρουμανίας 637
 Καρυές Ἅγ. Ὁρούς 7 1r στίχ. 34 καὶ *passim*
 κάσα 7 4r στίχ. 23
 καταγραφὴ 11 σ. 1 στίχ. 15
 καταδικάζω 7 7v στίχ. 27
 κατάλογος 13 2v στίχ. 14-15, 18, 660, 661, 14 ἄρθρ. 13, 50
 Καταστατικὸς Χάρτης Ἅγίου Ὁρούς (1926) 565, 634, 635
 κατάστιχα (ληψιδοσίας) 7 1r στίχ. 24 καὶ *passim*, 11 σ. 1 στίχ. 18, 14 ἄρθρ. 12
 καταχραστὴς 14 ἄρθρ. 51
 Καυταντζόγλου Γούτας Ἰωάννης, κοινὸς ἐπίτροπος τοῦ Ἅγ. Ὁρούς στὴ
 Θεσ/νίκη 7 7v στίχ. 6-7, 615
 κειμήλια ἱερὰ 13 3r στίχ. 39, 14 ἄρθρ. 13, 46
 κελεοζῆς 7 1r στίχ. 9, 615

κελλί Ἀβερωιάδων (λαυριώτικο) 7 4r στίχ. 23, 615
 κελλί Ἅγ. Ἄνδρέα (άγιοπαυλίτικο) 614
 κελλί Ἅγ. Θεοδώρων (άγιοπαυλίτικο) 614
 κελλί Πιαννακοπούλου ἡ Πιαννικοπούλου 636, 13 1v στίχ. 28
 κελλί Διονυσίου ὥρολογᾶ (= Ζωοδόχου Πηγῆς, λαυριώτικο) 7 1r στίχ. 14, 613
 κελλί παπα-Δαβίδ (άγιοπαυλίτικο) 7 1v στίχ. 29, 614
 κελλί Στεφάνου ζάπτου (ἱβηρίτικο) 7 1v στίχ. 9 καὶ *passim*
 κελλί Υπαπαντῆς (άγιοπαυλίτικο) 614
 κελλιὰ 7 3v στίχ. 29 καὶ *passim*, 634, 636, 13 2v στίχ. 22 καὶ *passim*, 647, 663 -
 κελλιῶτες μοναχοί 7 1v στίχ. 10 καὶ *passim*, 611, 612, 3 3v στίχ. 5
 Κερέση Γεώργιος 573
 κεφίλης 7 3v στίχ. 28, 616
 κῆπος 13 3r στίχ. 37, 3 14r στίχ. 1 καὶ *passim*, -κηπουρὸς 13 3r στίχ. 13
 κηροδοσία - κηρίον 3 7r στίχ. 15^ο καὶ *passim*
 κίνημα (καλογερικὸ) 7 1v στίχ. 31
 κλειδίον 660
 κληρικοί - κληρος 1 στίχ. 13 (ἰερωμένος), 572, 2 στίχ. 17, 4 στίχ. 20, 26 (ἰερω-
 μένος)
 κληρονομία 13 2v στίχ. 25, 14 ἄρθρ. 20 καὶ *passim*
 κοιμητήριο 7 5r στίχ. 2, 648, 3 12r στίχ. 6 καὶ *passim* -Γενέσιον Θεοτόκου
 (ναὸς) 3 12r στίχ. 7-8
 κοινόβιο (σύστημα μοναχικὸ) 565, 1 στίχ. 14-16, 572, 4 στίχ. 10, 5 *passim*, 6
passim, 589, 590, 624, 11 σ. 2 στίχ. 15, σ. 3 στίχ. 12, 627, 10 σ. 1 στίχ. 2 καὶ
passim, 631, 12 σ. 1 στίχ. 13, 30, σ. 3 στίχ. 13, 17, 633, 634, 636, 637, 13 1v στίχ.
 29 καὶ *passim*, 14 (τέλος), 305 -κοινοβιάζω 3 5r στίχ. 18 καὶ *passim*, -κοινοβιά-
 τικος 3 14v στίχ. 3, 5
 κοινότης (κοινὸν) Ἅγ. "Ορους 7 1r στίχ. 6 καὶ *passim*, 612, 613, 615, 618, 9 1r
 στίχ. 9 καὶ *passim*, 634, 635, 13 1v στίχ. 15-16, 2v στίχ. 33-34, 14 ἄρθρ. 22, 304
 κονάκι, βλ. Λαύρα κ.λπ. μονὲς
 κονδύλια 7 2v στίχ. 4
 Κοσμᾶς Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 11
 Κοσμᾶς Λαυριώτης, προηγ., προϊστάμενος 13 1v στίχ. 20-21, 3v στίχ. 15, 4r
 στίχ. 5
 κοσμικὴ πολιτεία 2 στίχ. 18
 κοτζάμπιασης (τ. koca-başı) i) 7 1v στίχ. 12
 Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 17
 Κουτλουμουσίουν, μονὴ 564, 7 2r στίχ. 21, 617, 619, 621, 11 σ. 1 στίχ. 4 καὶ
passim, 627, 10 σ. 1 στίχ. 2 καὶ *passim*, 630, 631, 12 σ. 1 στίχ. 3-4 καὶ *passim*,

- 633, 634 -ἀρχεῖο 590, 619, 621, 624, 628, 631
 κράλης 7 7r στίχ. 21, 617
 κρασορρακίον 9 2r στίχ. 4
 κριτήριο 7 7v στίχ. 27 -ἐξωτερικὸ (προσφυγὴ) 5 3r στίχ. 3
 κτῆμα-ματα 1 στίχ. 18, 2 στίχ. 12, 4 στίχ. 1, 18, 14 ἄρθρ. 1, 21
 κτίριο 13 3r στίχ. 17
 κυβέρνηση -ῶ 9 1r στίχ. 1, 1v στίχ. 14, 13 2r στίχ. 29, 3v στίχ. 6
 κυριακὸ (ναὸς-οἰκημα) 13 2r στίχ. 34, 2v στίχ. 1-2, 3r στίχ. 10, 3 4r στίχ. 5 καὶ *passim*, 661, 663, 14 ἄρθρ. 2 καὶ *passim*,
 Κυριακὸς Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 21
 κυριάρχης Ἅγ. Ὁρούς 7 5v στίχ. 35
 Κύριλλος Α' ὁ Λούκαρις, Πατριάρχης Κων/πόλεως 572, 2 intitulatio, ὑπογρα-
 φή 575
 Κύριλλος Ζ', Πατριάρχης Κων/πόλεως 627
 Κύριλλος Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 1 στίχ. 32, σ. 2 στίχ. 35
 Κύριλλος Μπρούσαλης, γέρ. 7 1r στίχ. 16
 κυριότης 14 ἄρθρ. 21
 κώδικας -ες 7 2r στίχ. 17, 5v στίχ. 32, 7r στίχ. 39, 613, 615, 619, 621, 9 1r στίχ.
 13, 624, 628, 631, 635, 13 3v στίχ. 2, 23 (I.K.), 4r στίχ. 4 (πατριαρχείου), 648,
 649, 3 11v στίχ. 6, 9, 660, 14 ἄρθρ. 12
 Κωνσταμονίου, μονὴ 7 2r στίχ. 21
 Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης 563, 564, 1
 στίχ. 13, 20, 572, 6 1v στίχ. 10, 7 2r στίχ. 12^η(πατρὶκ χανὲ) καὶ *passim*, 611, 616,
 8 στίχ. 2, 13 4r στίχ. 6-7 -ἐκλογὴ 7 4v στίχ. 16-17 -ἐκπτωτοὶ 7 6r στίχ. 32-36
 Κωνσταντινούπολη (καὶ Πόλις, βασιλεύουσα, βασιλὶς τῶν πόλεων) 571, 7 2r
 στίχ. 11-12 καὶ *passim*, 612, 613, 614
 Κωνστάντιος Βατοπεδινός, ἀρχιμ., προηγ. 3 3r στίχ. 7-8, 11v στίχ. 19, 12r στίχ.
 3-4
 Κωνστάντιος Παντοκρατορινός, ἐπιστάτης I.K. 7 1r στίχ. 3-4
 λάδι 3 10v στίχ. 14
 Λάζαρος, γέρ., μον. Λακκοσκήτης 14 (τέλος), 305
 Λαύρα Μεγίστη, μονὴ 563, 571, 572, 2 στίχ. 7, 13 καὶ 22 (Ἀθανασίου), 575,
 580, 5 *passim*, 6 1r στίχ. 2-3, 6, 16, 29, 588, 589, 7 1r στίχ. 15 καὶ *passim*, 612,
 613, 614, 617, 618, 619, 621, 9 1v στίχ. 3-4, 635, 636, 637, 13 1v στίχ. 9 καὶ
passim, -ἀρχεῖο 568, 572, 575, 586, 635, 637, 13 4r στίχ. 6 - κονάκι 7 1v στίχ. 37
 καὶ *passim*, -Λαυριῶτες 5 1v στίχ. 22, 589, 7 1r στίχ. 19 καὶ *passim*, 612 -λιβάδι
 7 1v στίχ. 37 -Λαυροκελλιῶτες 7 2v στίχ. 20 καὶ *passim*, -Λαυροασκητοκελ-
 λιῶτες 7 3r στίχ. 18 -Λαυροβατοπαιδοσιμωνορῶσσοι 7 7r στίχ. 18, 22-23

λειτουργία 648, 3 6ν στίχ. 13 καὶ *passim*, 661 -ἀρχιερατικὴ 7 4ν στίχ. 38 καὶ *passim*

Λείψανα ἄγ. 660, 14 ἀρθρ. 50

λέμβοι 14 ἀρθρ. 23

Λεόντιος Βατοπεδινός, προηγ. 3 3r στίχ. 9

λεπτοκάρυον 3 8ν στίχ. 15, 9r στίχ. 5

λίρες Τουρκίας 13 2ν στίχ. 32, 36, 661, 14 ἀρθρ. 20

λογαριασμὸς 7 3ν στίχ. 8 καὶ *passim*, 11 σ. 1 στίχ. 19, 3 8r στίχ. 13, 14 ἀρθρ. 12 λογάς 5 2r στίχ. 2, 26

λογοδοσία 9 1ν στίχ. 22, 10 σ. 2 στίχ. 10

μαγαζὶ 13 3r στίχ. 14

μαγειρεῖο 11 σ. 2 στίχ. 19

Μαγνησία, νομὸς 568

Μακάριος Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 33

Μακάριος, μητρ. Δέρκων 5 3ν στίχ. 16

Μάξιμος Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 20

Ματθαῖος Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 29

Μαυρογένης Νικόλαος, δραγομάνος τοῦ στόλου 4 στίχ. 11, 579-580

Μεγάλη Ἐβδομὰς 3 6ν στίχ. 15-16

Μεθόδιος, μητρ. Ἡρακλείας 5 3ν στίχ. 15

μεκτούπι 7 4r στίχ. 27, 617

Μελενίκου μητρ., ἔξαρχος 7 2ν στίχ. 38, 3r στίχ. 2-3

Μελέτιος Καρακαλλινὸς 7 2ν στίχ. 2, 614

Μελέτιος Κουτλουμουσιανός, ἀρχιψ. 11 σ. 1 στίχ. 6-7 καὶ *passim*, 627, 10 σ. 1 στίχ. 3 καὶ *passim*, 630, 631, 12 σ. 1 στίχ. 1 καὶ *passim*, 633, 634

μελίσση 3 7ν 15 καὶ *passim*, 14 ἀρθρ. 23

μεταρρυθμίσεις 617, 618, 9 1r στίχ. 7

μετόχια 563, 565, 572, 631 -Λαύρας 563, 568, 571, 2 στίχ. 12-13, 14 (διοίκηση), 16-17, 22, 575, 579, 5 1r στίχ. 26, 28, 2r στίχ. 6, 10, 2ν στίχ. 8, 17, 20, 23, 3r στίχ. 14, 20 -Κουτλουμουσίου 564 (ἰσόβια παραχώρηση: «κατοχή, κυριότης, διεύθυνσις, διακατοχή, διαχείρισις... ὡς τέλειος οἰκοκύρης»), 11 σ. 3 στίχ. 4, 10 σ.

1 στίχ. 9 καὶ *passim*, 630, 631 -Ἄγιορείτικα 572, 575, 7 6ν στίχ. 1 καὶ *passim*

Μεχμέτ ἀγὰς 7 3r στίχ. 15, 614

μητζῆλ μπαταλιεὶ 7 1r στίχ. 10-11, 615

μητροπολίτες -Άγιου "Ορούς (αὐτόνομος, πληρεξούσιος καὶ ὑποκείμενος στὸν Πατριάρχη) 7 4ν στίχ. 7 καὶ *passim* -ἐκλογὴ καὶ ἀποκατάσταση 7 4ν στίχ. 14, 22, 26, 27 ἐπ. (ἡλικία, προσόντα), 34-35 (κατοικία), 35 ἐπ. (ὑποχρεώ-

σεις), 39 -5τ στίχ. 4 ἑπ. (ἀμοιβές), 20 (κήρυγμα), 20 ἑπ. (πνευματικά), 5ν στίχ. 5 ἑπ. (διαθήκη), 12-29 (ταξιδιώτες), 30-33 (θεώρηση δοσιμάτων), 34-40 καὶ 6τ στίχ. 1-9 (όριακὲς διαφορές), 10-19 (σχολεῖο Ἄγ. Ὁρούς), 20-31 (ἀλληλογραφία), 32-36 (ἐκπτωτοὶ πατριάρχες), 37-41 (ἔφοροι), 6ν στίχ. 1-3 (μετοχιάριοι), 4-10 (διατροφή), 11-32 (ποιμαντορία), 32-37 (χειροτονίες), 38-39 καὶ 7τ στίχ. 1-6 (ἐλεημοσύνες), 7-12 (ἐπίτροποι Κων/πόλεως καὶ Θεσ/νίκης) κ.λπ. -βλ. ἀρχιερεύς, ἐπίσκοπος καὶ οἰκεῖο λῆμμα

μνημονεύω - μνημόσυνο **1** στίχ. 8, 13, 16-17; 572, **4** στίχ. 21-22, **5** 3ν στίχ. 7-8, **7** 4ν στίχ. 40 (ἀρχιερατικὸ) καὶ *passim*, **13** 2τ στίχ. 36-37, 3 13τ στίχ. 3, 13ν στίχ. 12-13, 14ν στίχ. 10

Μολδανία -οὶ 636, **13** 2τ στίχ. 2 καὶ *passim*

Μολδανίας ἐπίσκοπος 636

Μολδοβλαχία 613, 9 2τ στίχ. 8

μολυβδόβουλλο 568, 572, 575, 637

μοναδικὸ ἐπάγγελμα **6** 1τ στίχ. 23, **7** 2τ στίχ. 34, 5τ στίχ. 24 (πολιτεία), 38 (πολίτευμα), 5ν στίχ. 2-3 (συστήματα), 6τ στίχ. 7 (βίος) καὶ *passim*, **9** 1τ στίχ. 7, 2τ στίχ. 14, **11** σ. 2 στίχ. 4, 3 5ν στίχ. 2 (σχῆμα), 9ν στίχ. 12-13 (πολιτεία)

μοναστήρια (μονές, μετάνοιες, μονύδρια) 563, 564, 565, 572, **2** στίχ. 10, 575, **5** *passim*, **6** 1τ στίχ. 11, 26, **7** 1τ στίχ. 11-12 καὶ *passim*, 611, 614, 617, 618, 619, **8** στίχ. 1 καὶ *passim*, **9** 1τ στίχ. 9-10 καὶ *passim*, 631, 634, **13** 1ν στίχ. 1, 6 (σκηνώματα) -τέσσερα (Λαύρα, Κουτλουμουσίου, Ξηροποτάμου, Καρακάλλου) 564, 617, 618, 619, **8** στίχ. 3 καὶ *passim* 621, **9** 2τ στίχ. 20 -ἀνέγερση **1** στίχ. 1έπ., **2** στίχ. 1έπ. -Εἰσοδίων Θεοτόκου **1** στίχ. 11-12, 19, 28-29, 572 -μονύδριο Ἅγιου Μιχαὴλ Συννάδων **2** στίχ. 4-5, 11, 16, 21, 575 -Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου **4** στίχ. 3-4, 16-17, 23, 28, 31, 579 -Σινᾶ **7** 4ν στίχ. 11-12 -Κοτροτζανίου Μολδοβλαχίας 613 -διοίκηση **11** σ. 1 στίχ. 3-4 καὶ *passim* -μονύδριο τοῦ Χαλκέως 646-647, **3** 1τ στίχ. 8-10

μοναστικὴ κοινότης 634

μοναχικὸ σχῆμα, βίος, πολιτεία **14** ἄρθρ. 11, 26, 28, 35, 50

μοναχισμὸς (ἄγιορείτικος) 565

μοναχοί, βλ. Ἀνανίας (γέρ.), Νήφων (γέρ.), 579 (Σκάντζουρα) κ.ο.κ. -μοναστηριακοὶ 564, **1** στίχ. 14, 24, 572, **5** 2ν στίχ. 5, 20, 3τ στίχ. 12, 19, **6** 1τ στίχ. 1, 588, 589, **7** *passim*, 612, 616, 630, 631, 633, **3** *passim* -άγιορεῖτες 572, **7** 6τ στίχ. 33 καὶ *passim*, 612 -δόκιμοι **11** σ. 2 στίχ. 3-4 -ὑποτακτικοὶ **3** 5ν στίχ. 17 καὶ *passim*, 660, 661 -πρεσβεῖτα 660

μοναχολόγιο **14** ἄρθρ. 26, 50

μονόξυλο **3** 7ν στίχ. 15-16

μουζούρι (μονάδα μέτρησης χωρητικότητας) **3** 7τ στίχ. 9

- μουλάρι **3** 7v στίχ. 15
 Μουσά πασάς 613
 μουχουρτάρης **7** 3v στίχ. 7, 616
 μπακία **7** 7v στίχ. 11, 617
 μπαστζουαντάρης **7** 3v στίχ. 7, 616
 μπεγλίκι(ον) **7** 1r στίχ. 34 καὶ *passim*, 615
 μπεγλίτικον **7** 1r στίχ. 5, 615
 μπεράτι **7** 4v στίχ. 9, 24-25 (έξοδα), 617
 μποσταντζήμπασης **7** 2v στίχ. 25 καὶ *passim*, 614, 616
 μπουγιουρτί **7** 1r στίχ. 10 καὶ *passim*, 615
 μπουμπασίρης **7** 1r στίχ. 9, 615
 Μπράλα (...) 573
 μύλος (ύδρομυλος) **3** 4v στίχ. 12 καὶ *passim*, 663
 ναζή(ι)ρης (τ. nazir) **9** 1v στίχ. 2-3, 18
 Ναθαναήλ Κουτλουμουσιανός, μον. **12** σ. 2 στίχ. 8
 Ναθαναήλ Λαυριώτης, σκευοφύλακας **7** 1v στίχ. 38-2r στίχ. 1 καὶ *passim*, 614
 Νάνος, βλ. Καυταντζόγλου Γούτας Ιωάννης
 ναὸς **11**σ. 2 στίχ. 20, 636, **13** 2r στίχ. 35 (Θεοφανείων), 3r στίχ. 10, 3 7v στίχ. 3 (ἐκκλησία) καὶ *passim*, 661, 663 -Εἰσοδίων Θεοτόκου **1** στίχ. 7 -κομητηριακὸς 647-648, 663 (Ἄγ. Σκέπτης Λακκοσκήτης) -παρεκκλήσιο 661
 νέζερ **7** 3v στίχ. 23, 35, 7v στίχ. 36, 616
 Νεῖλος Κουτλουμουσιανός, μον. **12** σ. 2 στίχ. 16
 Νεκτάριος, μον. Μολδαυὸς 636
 Νεκτάριος Προδρομίτης, μον. **13** 3v στίχ. 17
 Νεόφυτος Ζ', (πρώην) Πατριάρχης Κων/πόλεως **5** 1v στίχ. 14-15, 588
 Νεόφυτος Η', Πατριάρχης Κων/πόλεως 635
 Νεόφυτος Λαυριώτης, προιηγ., προϊστάμενος **13** 3v στίχ. 15
 Νεόφυτος, μητρ. πρώην Ἀρτης 647, **3** 1v στίχ. 6
 νερὰ **3** 3v στίχ. 8 καὶ *passim*
 νεωτερισμὸι 303
 Νήφων, γέρ., ἱερομ. Λακκοσκήτης **14** (τέλος), 304
 Νήφων, γέρ. μον. **1** στίχ. 4, 571-572
 Νήφων, μον. Μολδαυὸς 636
 νιζάμι **7** 3r στίχ. 20, 616
 Νίκανδρος Κουτλουμουσιανός, μον. **12** σ. 2 στίχ. 27
 Νίκανδρος Λαυριώτης, γέρ., προϊστάμενος **13** 3v στίχ. 14
 Νικηφόρος Ιβηρίτης, χαρτοφύλακας **7** 2v στίχ. 1-2, 614
 Νικηφόρος, κελλιώτης Καρακαλλινός, ζωγράφος **7** 7v στίχ. 10, 39

- Νικηφόρος Κουτλουμουσιανός, μον. **12** σ. 2 στίχ. 1
 Νικηφόρος Προδρομίτης, ἵερομ. **13** 3v στίχ. 17
 Νικόδημος Λαυριώτης, προηγ., προϊστάμενος **13** 3v στίχ. 13-14
 Νικόδημος, μητρ. Λήμνου **13** 4r στίχ. 13
 Νικόδημος Ξηροποταμινός, προηγ., ἐπιστάτης Ι.Κ. **13** 3v στίχ. 24-25
 Νικολάκη Μελαχρινὸς 573
 Νικόλαος, γέρ., ἵερομ. Λακκοσκήτης **14** (τέλος), 304
 νόμιμα (τα) 617, **9** 1r στίχ. 8 καὶ *passim*
 νοσοκομεῖα 7 7r στίχ. 6
 ντιβάνι 7 3r στίχ. 23 καὶ *passim*, 616
- ξενοδοχεῖα 7 7r στίχ. 6
 Ξενοφῶντος, μονὴ **5** 2r στίχ. 12-13, 589, 7 2r στίχ. 21 -ἀρχεῖο 580
 Ξηροποτάμου, μονὴ 617, 619, 621
 ξυλεία, ξύλευση **10** σ. 2 στίχ. 7, **13** 3r στίχ. 6 καὶ *passim*, **14** ἄρθρ. 38, 40
 ὁβιόλος **1** στίχ. 13, 7 1v στίχ. 4, 4v στίχ. 39, 7v στίχ. 29, **10** σ. 2 στίχ. 15
 ὁθωμανικὸ δημοσιονομικὸ σύστημα 564
 ὁθωμανικὴ περίοδος 565, 572, 630
 οἴκημα 5 2r στίχ. 10, **13** 3r στίχ. 12, 15, 37, **14** ἄρθρ. 11
 οἰκοδομὴ **13** 3r στίχ. 7, 16, 20 -οἰκοδομικὲς ἐργασίες 635
 οἰκονομία, -ῶ (ἐκκλ.) 7 4v στίχ. 31 καὶ *passim*, **13** 2r στίχ. 29
 οἰκονόμος **11** σ. 3 στίχ. 4
 ὀκά (μέτρο βάρους) 7 3r στίχ. 13
 ὀκτάβουλο 7 2v στίχ. 33
 ὀλομέλεια 618
 ὄγομενεῖς 7 6r στίχ. 8
 ὅμόλογο μοναστηριακὸ 611, **13** 2v στίχ. 27-28, 648, **14** ἄρθρ. 2 καὶ *passim*
 ὅμοσπονδιακὸ πολίτευμα 564, 618, **9** 2r στίχ. 13
 ὀντάμπασης 7 3r στίχ. 5, 616
 ὄρθρος **3** 6v στίχ. 12, 17
 ὄρια, ὄριακὲς διαφορὲς 7 5v στίχ. 34-40 καὶ 6r στίχ. 1-9, **14** *passim*
 ὄρισμὸς -σουλτάνου **5** 1v στίχ. 17, 3r στίχ. 27, **6** 1r στίχ. 17, 588, 7 4v στίχ. 9 καὶ *passim*
 ὄρντινον 7 1r στίχ. 33
 ὄρος 618, **9** 1v στίχ. 16 καὶ *passim*, **10** σ. 1 στίχ. 19, 630, **13** 1v στίχ. 30 καὶ *passim*, **14** ἄρθρ. 37
 ὄτζάκι 7 2v στίχ. 15 καὶ *passim*, 616

- παγκοινιὰ 3 8ν στίχ. 18
 παξάρι (τ. pazar) 7 1ν στίχ. 15, 613
 παιδεία, παιδεύομαι (ποινή ἐκκλησιαστική) 1 στίχ. 27, 5 3τ στίχ. 26, 6 1ν στίχ. 4, 7 2τ στίχ. 14 καὶ *passim*, 3 2τ στίχ. 8 καὶ *passim*, 14 ἄρθρ. 27
 Παΐσιος Β', Πατριάρχης Κων/πόλεως -τυπικό (1744) 647
 Παΐσιος Βατοπεδινός, ίερομ., σκευοφύλακας 647, 3 1ν στίχ. 1-3
 Παΐσιος, γέρ., μον. Λακκοσκήτης 14 (τέλος), 304
 Παΐσιος, ἡγούμενος Λαύρας, Ξενοφῶντος 5 1ν στίχ. 23-24, 2τ στίχ. 11-13, 2ν στίχ. 22, 6 1τ στίχ. 13, 24-25, 589
 Παΐσιος Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 3 στίχ. 8
 πανήγυρις Καρυών (λαϊκή ἀγορὰ) 7 1ν στίχ. 7
 Παντελεήμων Λαυριώτης (Ντάβος), γέρ., Κατάλογος ἐπισήμων ἔγγραφων
I.M.M. Λαύρας (ἀνέκδ. 1944-1945) 568, 572, 575, 586, 637
 Παντελεήμων, μον. βατοπεδινῆς σκήτης Ἅγ. Δημητρίου 661
 Παντοκράτορος, μονὴ 634, 635 -άρχεῖο 635
 Παρθένιος Βατοπεδινός, γέρ., 3 11ν στίχ. 20
 Παρθένιος Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 34
 Παρθένιος Λαυριώτης, γέρ. 7 1τ στίχ. 30 καὶ *passim*, 613
 Παρθένιος, μητρ. Κώου καὶ Καρπάθου 13 4τ στίχ. 12
 παρίσταμαι (στὸ δικαστήριο) 7 7ν στίχ. 23, 27
 πασάς, βλ. Μουσά, Χαφίζ Ἰσμαήλ, Χουσνή, Χουσρέφ Μεχμέτ
 πατέρες (μοναστηριακοί) 1 στίχ. 4, 26, 28, 2 στίχ. 14, 16, 21, 4 στίχ. 6, 7, 9, 22, 28, 31, 5 1τ στίχ. 23, 1ν στίχ. 2, 22, 26, 2τ στίχ. 8, 3τ στίχ. 13, 6 1τ στίχ. 1, 13, 7 1ν στίχ. 8 καὶ *passim*, 10 σ. 1 στίχ. 2 καὶ *passim*, 12 σ. 3 στίχ. 12, 633, 13 1ν στίχ. 8, στίχ. 17
 πατέρες Νίκαιας 2 στίχ. 19-20 -ἐκκλησίας 634
 Πατριαρχεῖο (Οἰκουμενικό) 563, 2 στίχ. 9 (προνόμια θρόνου), 4 στίχ. 5, 20-21 (θρόνου), 579, 588, 589, 7 4ν στίχ. 8 καὶ *passim*, 637, 13 1ν στίχ. 2 (θρόνος), 2τ στίχ. 20-21 -βλ. καὶ Ἐκκλησία Μεγάλη
 Παφνούτιος Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 13
 Παχώμιος, ἄγιος 634
 Παχώμιος, γέρ., μον. Λακκοσκήτης 14 (τέλος), 305
 πεγιάζια (χρήματα) 661, 14 ἄρθρ. 51
 πεζούλι 13 3τ στίχ. 28-29
 πεντάδα (βατοπεδινῆς σκήτης Ἅγ. Δημητρίου) 648; 660, 661
 πηγὴ νεροῦ 661
 πῆχυς 13 3τ στίχ. 13, 14, 3 14τ στίχ. 2
 πιστοποιητικό 14 ἄρθρ. 26, 52

- πλειοψηφία **14** ἄρθρ. 4, 7, 10
 πληρεξουσιότης 7 1r στίχ. 21, 618
 πνευματικὴ ἀρχὴ **13** 1v στίχ. 18-19, 2r στίχ. 20
 πνευματικὰ -οὶ 5 2r στίχ. 12, 2v στίχ. 22, 6 1r στίχ. 13, 589, **12** σ. 1 στίχ. 22-23,
13 2r στίχ. 25, 31, **14** ἄρθρ. 27, 32
 ποιμαντορία 7 6v στίχ. 11 -ράβδος 618, **9** 1v στίχ. 6
 πουγγί (λατιν. punga) 7 3v στίχ. 21 καὶ *passim*
 πράγματα **1** στίχ. 18, **2** στίχ. 12, **4** στίχ. 1, **14** ἄρθρ. 11, 13, 20
 πρα(γ)μάτεια 7 1v στίχ. 8, 5r στίχ. 15, **3** 7v στίχ. 16
 πρακτικὰ **9** 1v στίχ. 21, **12** σ. 1 στίχ. 27, 633, 635, **13** 3v στίχ. 19 (I.K.), **14** ἄρθρ.
 3, 303, 304
 πρόβλακας 662
 προεστώς (προύχων, πρόκριτος) μονῆς **5** 1v στίχ. 26, 29, 2r στίχ. 21, 25, 26, **7**
 1r στίχ. 12 καὶ *passim*, **9** 1r στίχ. 10, **3** 3r στίχ. 5 καὶ *passim*
 Προϊλάβου καὶ Ἰσμαηλίου μητρ. 612
 προϊόντα **10** σ. 2 στίχ. 2
 προϊστάμενος (μονῆς) 618, **8** στίχ. 16, **9** 1r στίχ. 10, 1v στίχ. 17, 2r στίχ. 20, **13**
 3v στίχ. 10, 13, **3** 1r στίχ. 15, **14** ἄρθρ. 2
 Προκόπιος, γέρ., ίερομ., ἐπίτροπος Λακκοσκήτης **14** (τέλος), 304
 Προκόπιος, μητρ. Βερροίας καὶ Ναούσης **13** 4r στίχ. 11
 προνόμια πατριαρχικὰ **2** στίχ. 9 -μονῶν 618, **9** 1v στίχ. 13, 26, 633
 προξενεῖο ἑλληνικὸ Θεοσ/νίκης 628, **10** σ. 3 στίχ. 11-12
 προσκυνητὴς **7** 5r στίχ. 14-15
 πρόσοδοι **13** 1v στίχ. 35 καὶ *passim*
 προσταγὴ βεζίρη **7** 3r στίχ. 21-22 καὶ *passim*
 πρόσφρονα **3** 7r στίχ. 7 -προσφροεῖον **13** 3r στίχ. 10
 πρόσωπα **14** *passim*
 Πρωτάτο Ἅγιου Ὁρούς **5** 1v στίχ. 27, 2r στίχ. 1-2, **7** 1v στίχ. 34, 4v στίχ. 34-35,
 662
 πρωτεπιστάτης 618, **9** 1v στίχ. 6
 πύργος (I.K.) **7** 1v στίχ. 5 καὶ *passim*
 φαβάσι(ο)ν **7** 4r στίχ. 2-3
 φαγιὰς (τ. re 'ayâ) τοῦ ὁθωμανικοῦ κράτους **7** 3v στίχ. 28, 31
 φασοφόρος **14** ἄρθρ. 31
 φέσμ **14** ἄρθρ. 17, 18
 φόγγη **3** 3v στίχ. 6
 Ρουβήν, γέρ., μον. Λακκοσκήτης **14** (τέλος), 304
 Ρουμανία -οὶ 636, 637, **13** 2r στίχ. 2-3 καὶ *passim*

ρουχπάνης 7 3r στίχ. 19, 616

ρωμαϊκὰ 7 4r στίχ. 7, 11-12

Ρωσοτουρκικὸς πόλεμος (1810-1812) 612

Ρώσων, μονὴ (Άγιου Παντελεήμονος) 7 4r στίχ. 33, 615

Σάββας, ἡγούμενος μονῆς τῶν Ρώσων 7 4r στίχ. 33, 615

Σάββας Λαυριώτης, γέρο., προϊστάμενος 13 3v στίχ. 14

Σάββας Λαυριώτης, προηγ., προϊστάμενος 13 3v στίχ. 15

Σάββας, μπαρμπεράς, παπᾶς 7 3r στίχ. 15

Σακίδιο μπέης 614

σάλα (ἰταλ. sala) 7 7v στίχ. 19

Σαμουήλ Α', Πατριάρχης Κων/πόλεως 611

Σαμουήλ Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 3

σαρανταλείτουργο 13 2v στίχ. 21, 3 7r στίχ. 11, 13v στίχ. 8, 11

σαράφης 7 3r στίχ. 32, 3v στίχ. 4, 614

σεῖμένης 7 1v στίχ. 23 καὶ *passim*, 616, 618

Σεραφείμ, μητρ. πρώην Ἀγκύρας, Πισιδίας 4 στίχ. 9-10, 579

Σέργιος Λαυριώτης, γέρο., προϊστάμενος 13 3v στίχ. 14

σερδάρης 7 1r στίχ. 35 καὶ *passim*, 616, 9 2r στίχ. 5

Σίλβεστρος, ἱερομ., ἀρχηγὸς βατοπεδινῆς σκήτης Ἅγ. Δημητρίου 3 1v στίχ. 7-10

Σίμωνος Πέτρας, μονὴ 7 1r στίχ. 4, 613

Σισώης Κουτλουμουσιανός, μον. 12 σ. 2 στίχ. 24

σιτάρι 3 3v στίχ. 13 καὶ *passim*

σκάνδαλα 1 στίχ. 22, 2 στίχ. 17, 6 1r στίχ. 27, 7 4v στίχ. 1, 5r στίχ. 29-30

Σκάντζουρα (Σκάντζαρα) 4 στίχ. 3, 16, 579

σκεύη ἱερὰ 1 στίχ. 18, 13 3r στίχ. 39, 3 12r στίχ. 11, 14 ἄρθρ. 13, 50

σκευοφύλακας 7 1v στίχ. 38-2r στίχ. 1 καὶ *passim*, 612, 614, 647, 3 1v στίχ. 2 καὶ *passim* -σκευοφυλάκιον 11 σ. 1 στίχ. 14

σκήτη 564, 7 4r στίχ. 20 καὶ *passim*, 634 (ὅρισμός), 635, 13 1v στίχ. 1, 14 ἄρθρ.

3 -Λαύρας 5 1v στίχ. 30, 7 5r στίχ. 7 καὶ *passim*, -σκητιῶτες 7 2r στίχ. 7 καὶ *passim*, 611, 634, 635, 636, 13 1v στίχ. 17 καὶ *passim*, 3 1v στίχ. 19-20 καὶ *passim*, 14 *passim*, 303 -δόκιμοι 635, 13 2v στίχ. 12 καὶ *passim*, 3 5v στίχ. 4 καὶ *passim*, 14 ἄρθρ. 26 καὶ *passim* -Χίοι 636 -Μολδανοὶ 636, 637, 662, 663 -Ρου-

μάνοι 636, 637, 663 -κουρὰ 13 2r στίχ. 1, 2v στίχ. 16, 14 ἄρθρ. 26 καὶ *passim* -σταυροφόρος 14 ἄρθρ. 31, 37 -μεγαλόσχημος 14 ἄρθρ. 31, 37 -ὑποτακτικὸς 14

ἄρθρ. 6 καὶ *passim*
σκήτη Ἅγ. Ἀνδρέα (Βατοπεδίου) 634

- σκήτη Ἅγ. Ἀννας (Λαύρας) 635, **3** 2r στίχ. 3 καὶ *passim*
 σκήτη Ἅγ. Δημητρίου (Βατοπεδίου) 634, 636, 646, 647, 648, **3** 1r στίχ. 5-7 καὶ *passim*, 660, 661 -ταμεῖο 661
 σκήτη Ἅγ. Δημητρίου ἡ Λακκοσκήτη (Ἄγ. Παύλου) 634, 636, 662, 663, **14** *passim*, 303, 304
 σκήτη Ἅγ. Παντελεήμονος (Κουτλουμουσίου) 636
 σκήτη Ἅγ. Τριάδος Καυσοκαλυβίων (Λαύρας) 635
 σκήτη Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου (Ξενοφῶντος) 636
 σκήτη Θεοτόκου ἡ Νέα σκήτη (Ἄγ. Παύλου) 636
 σκήτη Κοιμήσεως Θεοτόκου ἡ Βογορόδιτσα (Ἄγ. Παντελεήμονος) 635
 σκήτη Προφ. Ἡλία (Παντοκράτορος) 634, 635 -τύπος πολιτείας 635
 σκήτη Τιμ. Προδρόμου (Ιβήρων) 636
 σκήτη Τιμ. Προδρόμου (Λαύρας) 634, 635, 636, 637, 638, **13** 1v στίχ. 11 καὶ *passim* -Μολδαυούρουμανικὴ 637, **13** 1v στίχ. 29 -Ρουμανικὸ κοινόβιο 637 καὶ *passim* -κοινὸν **13** 2v στίχ. 30 -ἀρχεῖο **13** 4r στίχ. 9
 Σκόπελος 573, **2** στίχ. 11, **4** στίχ. 3, 16 -Σκοπελιῶτες 575
 σλαβικὴ διείσδυση 634
 Σμυρνάκης Γεράσιμος 662
 σουλτάνος 612, 615, 616, 617, **13** 2r στίχ. 21
 σούμμα (λατιν. *summa*) 7 7v στίχ. 13, 39
 Σοῦτζος Κωνστάκης, ἄρχων σπαθάριος 7 1v στίχ. 27 καὶ *passim*, 613
 Σποράδες Βόρειες 563, 571, 579
 Σπυρίδων, γέρον., ἵερομ. Λακκοσκήτης **14** (*τέλος*), 304
 στασίδια ναοῦ **14** ἄρθρ. 55
 Σταυρονικήτα, μονὴ 614
 σταυροπήγιο 565 -πατριαρχικὸ 563, 568, **1** στίχ. 7, 8, 9, 13, 19, 21, 26, 28-29, **2** στίχ. 5, 12, 575, **4** στίχ. 5, 8, 13, 19, **6** 1r στίχ. 2-3, **13** 1v στίχ. 9 -σταυροπηγιακὴ ἀξία 563, 571, 572, 575, **4** στίχ. 5, 28 (ἐλευθεριότητα), 579
 σταυροῦ ἀπόθεση στὰ θεμέλια σταυροπηγιακοῦ ναοῦ **1** στίχ. 7-8
 Στέφανος Βατοπεδινός, προηγ., σκευοφύλαξ, **3** 3r στίχ. 8-9, 11v στίχ. 19, 12r στίχ. 2-3
 Στέφανος, ἱερομ., ἀρχηγὸς βατοπεδινῆς σκήτης Ἅγ. Δημητρίου **3** 1v στίχ. 7-10
 Στέφανος Κουτλουμουσιανός, μον. **12** σ. 3 στίχ. 6
 στολὲς ἱερές **3** 12r στίχ. 12
 συγχωρητικὴ εὐχὴ **7** 5r στίχ. 1
 συκῆ **3** 9r στίχ. 5
 συμβιβασμὸς 618, 619, **9** 1v στίχ. 10-11, 15, 24-25, 27, **13** 3v στίχ. 27, **14** ἄρθρ. 15
 συμβίωση 303

Συμεών Κουτλουμουσιανός, ἕροδ. 12 σ. 2 στίχ. 3

συμπρακτορεία, θεσμὸς 564, 565, 11 σ. 1 στίχ. 10 καὶ *passim*, 626, 627, 628, 12 σ. 1 στίχ. 21, 24, 633

συμφωνία 7 2r στίχ. 4-5, 14 ἄρθρ. 19 καὶ *passim*

συνάζω 7 *passim*, 3 9r στίχ. 16 καὶ *passim*,

Σύναξη Ἀγίου Ὁρους καὶ καθιδρυμάτων 7 1r στίχ. 12 καὶ *passim*, 617, 618, 9 1r στίχ. 10 καὶ *passim*, 13 3v στίχ. 18, 3 3r στίχ. 12 καὶ *passim*, 14 *passim*,

συνέλευση γενικὴ προουχόντων τοῦ γένους 7 4v στίχ. 16, 19-20, 6r στίχ. 4-5, 11

συνοδεία ἑρωμένου 1 στίχ. 4, 611, 13 2v στίχ. 27, 3 5r στίχ. 4 καὶ *passim*, 14 ἄρθρ. 11 καὶ *passim*,

συνοδικὸ 7 7r στίχ. 38

Σύνοδος Οἰκουμενικὴ 2 στίχ. 20, 14 ἄρθρ. 28, 29

σύνοδος πατριαρχείου 2 στίχ. 8, 4 στίχ. 15, 26, 27, 579, 5 1v στίχ. 20, 2v στίχ. 12, 15, 3v στίχ. 2, 7, 7 4v στίχ. 15-16 καὶ *passim*, 13 1v στίχ. 8, 3v στίχ. 29

συνυπογραφὴ 8 στίχ. 2

σύστημα διοικητικὸ Ἅγ. Ὁρους 8 στίχ. 4-5, 9 1r στίχ. 3

σφραγὶς 7 4r στίχ. 20 καὶ *passim*, 618, 619, 621, 9 1v στίχ. 7 καὶ *passim*, 624, 11 σ. 2 στίχ. 1, 11, 628, 10 σ. 3 στίχ. 10, 13, 631, 12 σ. 3 στίχ. 14 καὶ τέλος, 637, 13 1v στίχ. 14 καὶ *passim*, 648, 3 1v στίχ. 15, 11v στίχ. 10, 14 ἄρθρ. 3, 8, 9, 51, 56 σχολεῖο Ἅγ. Ὁρους 7 6r στίχ. 10 ἐπ.

σωματοφύλακες 7 3v στίχ. 17

Σωφρόνιος Βατοπεδινός, γέρο. 3 11v στίχ. 20

Σωφρόνιος Κουτλουμουσιανός, οἰκονόμος 11 σ. 1 στίχ. 9-10 καὶ *passim*, 627, 12 σ. 1 στίχ. 33

Σωφρόνιος, μητρ. Μολδανίας 636, 13 1v στίχ. 27, 34

σωφρονισμὸς 3 8v στίχ. 13, 10v στίχ. 13-14

ταβίλιον (τ. tahvil) 7 1r στίχ. 15 καὶ *passim*, 615, 9 2r στίχ. 4, 14 ἄρθρ. 22

τακρίρι (τ. takrir) 7 3r στίχ. 17 καὶ *passim*, 616

ταμεῖον 11 σ. 1 στίχ. 15

ταξιδιώτης 7 5v στίχ. 12 καὶ *passim*

ταραχαὶ 7 4v στίχ. 2, 14 ἄρθρ. 34, 35

ταφὴ 5 3v στίχ. 7, 590, 3 9v στίχ. 2 καὶ *passim*

ταχρί (τ. tahrir) 9 2r στίχ. 4

τελωνεῖο 13 3r στίχ. 24-25

τερεκετζήμπασης 7 3r στίχ. 30, 3v στίχ. 8, 616

τεσσαρακοστὲς 7 4r στίχ. 3, 5r στίχ. 34-35

τετραευαγγέλιο, 3 9r στίχ. 18

- τεφτέρι (τ. tefter) 7 1r στίχ. 32
 Τζιράς Ἀντωνάκης 7 3r στίχ. 31-32, 3v στίχ. 4, 19, 614-615
 τζουμχούρι 7 3r στίχ. 18, 616
 τιμαλφῆ 14 ἄρθρ. 50
 Τιμόθεος Β', Πατριάρχης Κων/πόλεως 568, 1 intitulatio, ὑπογραφή, 570, 571
 τιμωρία 14 ἄρθρ. 9 καὶ *passim*
 Τόμος (1768), βλ. Σαμουὴλ Α'
 τοπικὲς ἀρχὲς 13 3r στίχ. 24
 τόπος ποτιστικὸς 3 5r στίχ. 1
 τουρκικὴ διάλεκτος 7 4r στίχ. 11
 τράπεζα 11 σ. 2 στίχ. 19, 21, 12 σ. 1 στίχ. 14, 633
 «τριανδρία» 617
 τυμπανιαῖος 5 3r στίχ. 29
 τυπικάρης 648, 661
 τυπικὸν (δσ. ἈθανασίουΛαύρας) 5 1v στίχ. 3 καὶ *passim*, 589 -βλ. καὶ Ἀθανά-
 σιος, ὁσιος
 τύποι καὶ κανόνες 3 2r στίχ. 2, 12
- ύδροδότηση 648
 ύγ(ι)εία 12 σ. 1 στίχ. 11, 633
 ύλοτομία 611
 ύπήρχοος 617, 14 ἄρθρ. 58
 ύπηρεσία 14 ἄρθρ. 12, 13, 14
 ύποξύγια 14 ἄρθρ. 23
 ύποταγὴ -μοναχῶν 5 2v στίχ. 1, 30, 6 1r στίχ. 24, 589, 7 3v στίχ. 37, 11 σ. 2 στίχ.
 9 (ύπακοή) -κελλιωτῶν 7 3v στίχ. 31, 36, 4r στίχ. 13, 17-18 (ύπακοή) -ἀρχιερέ-
 ως 7 4v στίχ. 23 -σκητιωτῶν 14 ἄρθρ. 2, 25, 27 (ύπακοή), 34
 Ύψηλὴ Πύλη 9 1v στίχ. 25, 27
- φιλοδωρῶ 7 3v στίχ. 25
 Φιλόθεος Βατοπεδινός, ἵερομ., σκευοφύλακας 647, 3 1v στίχ. 1-2
 Φιλόθεος, μητρ. Βάρνης 5 3v στίχ. 18
 φιδμάνι (τ. ferman) 7 3v στίχ. 35 καὶ *passim*, 612
 φόδοι 635 -βλ. καὶ δοσίματα
 φορτίο 13 3r στίχ. 1
 φούρνος 13 3r στίχ. 10-11
 φυλακή, φυλακίζω 7 1v στίχ. 5 καὶ *passim*,
 φυλετισμὸς 13 2r στίχ. 14, 30

φωτόξυλα, 635, **13** 3r στίχ. 1 καὶ *passim*, **14** ἄρθρ. 39

χαῖνε ὀνδὰς **7** 1r στίχ. 6 καὶ *passim*, 615

Χαλὶλ ἀγὰς **7** 1r στίχ. 25, 3r στίχ. 19, 613

χαλκείον **13** 3r στίχ. 15

Χαλκηδόνος μητρ., ἔφορος Ἀγ. Ὁρους **7** 6r στίχ. 38

χανέδες **7** 2r στίχ. 18, 616, **9** 2r στίχ. 4

Χαράλαμπος Κουτλουμουσιανός, ἱερομ. **12** σ. 1 στίχ. 33

χαράτζι 611

Χαρίτων Κουτλουμουσιανός, γραμματέας **11** σ. 1 στίχ. 7 καὶ *passim*, 627, **12** σ. 1 στίχ. 31

Χαρίτων Κουτλουμουσιανός, ἥγούμενος, πρῶτος, μητρ. Οὐγγροβλαχίας 647
χάρτης **7** 4v στίχ. 4, 7r στίχ. 17

χαρτοφύλαξ, βλ. Νικηφόρος Ἰβηρίτης

χασακής **7** 1r στίχ. 25 καὶ *passim*, 615

χάτ(τ)ι **7** 1r στίχ. 8, 615

χάτ(τ)ι χουμαγιούν (1856, τ. hatt-i hümayûn) 617

Χαφίς Ἰσμαήλ πασάς **7** 3r στίχ. 16, 612, 614

χειρόγραφα **14** ἄρθρ. 13, 46, 50

χειροθεσία **9** 1v στίχ. 18

χειροτονία **1** στίχ. 17-18, **4** στίχ. 25, 579, **7** 4v στίχ. 22 καὶ *passim*, **13** 3r στίχ. 26,
14 ἄρθρ. 29

Χιλιανδαρίου, μονή -κονάκι **7** 1v στίχ. 28, 29-30

Χιόνης Τριαντάφυλλος 573

χορεία 303

χουλιάρια **3** 4r στίχ. 6

Χουσνή πασάς, διοικητής Θεσ/νίκης 564, 617, 618, 619 -«χουσνιακά» 617, **8**
στίχ. 2 -κανονισμὸς 617, 618, **9** 1r στίχ. 12-13 καὶ *passim*,

Χουσρὲφ Μεχμέτ πασάς **7** 1r στίχ. 9, 613

χρέη **6** 1r στίχ. 30, 588, 589, **7** 1r στίχ. 20 καὶ *passim* -αύλικὰ **7** 4v στίχ. 21-23

χρεωφειλέτης **7** 7v στίχ. 29

Χριστοφόρος Κουτλουμουσιανός, μον. **12** σ. 2 στίχ. 4

Χριστοφόρος Κουτλουμουσιανός, μον. **12** σ. 3 στίχ. 10 (ἄλλο πρόσωπο)

χρυσόβουλλο **13** 1v στίχ. 32

Χρυσοχοΐδης Κρίτων 662

ψάλλω **3** 7v στίχ. 4

ψυχομερίδιο **14** ἄρθρ. 20

Ώρες **3** 7r στίχ. 2

ΘΕΜΕΛΙΩΔΗΣ ΧΑΡΤΗΣ
(νέες διατάξεις)

ἀσκηση ἐξουσιῶν ἄρθρ. 19 ἐπ.
ἀσυλία ἀντιπροσώπων ἄρθρ. 30
δικαστήρια ἄρθρ. 56 ἐπ.
ἐξωτερικὴ ἐκπροσώπηση ἄρθρ. 68 ἐπ.
Λογοθετικὴ ὑπηρεσία ἄρθρ. 64 ἐπ.
Πολιτεία αὐτόνομος, οὐδέτερα, ἀνεξάρτητος ἄρθρ. 1 καὶ *passim*
πρόεδρος Ι.Κ. ἄρθρ. 32 ἐπ.
ὑπηκοότης ἀγιορειτικὴ ἄρθρ. 5, 6

Σημείωση: Μετά τὴν δημοσίευση τοῦ πρώτου μέρους τῆς παρούσας ἐργασίας μου ἐκδόθηκε ἀπὸ τὸ συνάδελφο κ. Μανόλη Βαρβούνη ἡ ἐργασία «Ἐγγραφα καὶ χειρόγραφα της Ἱ. Σκήτης τοῦ Ἅγιου Παντελήμονος στὸ Ἅγιο Ὁρος», *ΓΠ* 83 (2000) 481-533, στὴν ὁποίᾳ καὶ παραπέμπουμε.